Prehľad o témach kroniky vypracovaných r. 1972 : k 21. nov. 1972.

Nové témy

za roky 1971 - 1972:

Hospodárenie JRD Mást v roku 1971 - prehľadná informácia.	9
Zlúčenie troch JRD	5
Stupava bude susedkou Bratislavy	2
Prípravy na podujatia pri príležitosti 30. výr. smrti hrdinu ZSSR kpt. Jána Nálepku v Stupave	11
Miestna oslava 102. výr. narod. V. I. Lenina	5
Komisie pri MNV - 1971	2
Propagácia Stupavy v zahraničnom Sprievodcovi	3
Letné búrky v Stupave r. 1972	2
Predvolebný prejav predsedu MNV - 1971	15
Úspechy v plnení voleb. programu a celoobec. soc. záväzku roku 1972	13
Prípravy k udeleniu charakteru mesta a zriadenia MsNV v Stupave r. 1972	9

Témy starších udalostí

Zdroje informácií o minulosti obce / Stupavy /	12
Prípravy osláv 700. výr. prvej písomnej správy o Stup.	16
Škola v Stupave / v 19. stor. /	23
Komisie MNV / 1964 /	5
Činnosť MNV v jubilej. roku 1969	13
Stupavské panstvo / majitelia /	1

Materiály budú usporiadané v chronologickom poradí po doplnení ďalšími témami - v jednom zväzku s tématikou novších udalostí / roky 1968 - po dosiahnutie štatútu mesta / starších udalosti v druhom zväzku.

Texty sú zhotovené trojmo.

Prvý exemplár - predložený Rade MNV v Stupave.

S témami oboznámená škol. a kult. komsia na zasadnutí dňa 21. nov. 1972.

Prehľadná informácia o hospodárení JRD Mást
v Stupave z prejavu predsedu JRD s. Františka
Kubrického na plenárnom zasadnutí MNV v Stupave.

Na plenárnom zasadnutí MNV v Stupave dňa 15. októbra roku 1971 hlavným bodom rokovania bolo hospodárenie JRD Mást v bežnom roku. Pretože predseda JRD s. František Kubrický vo svojej informatívnej správe zmienil sa aj o významných udalostiach v tomto JRD z predchádzajúcich rokov a uviedol dôležité údaje o minulosti JRD Mást v Stupave, považujem za potrebné jeho informatívnu správu pre plenárne zasadnutie MNV v podstatnej časti zaznamenať aj pre miestnu kroniku, aby so začiatkami hospodárenia v JRD Mást a jeho postupným upevňovaním boli oboznámené mladšie generácie.

Po oslovení plenárneho zasadnutia MNV s. F. Kubrický povedal: Jednotné roľnícke družstvo Mást v Stupave bolo založené v septembri roku 1957. Od 1. januára 1958 začalo sa v ňom spoločne hospodáriť s členskou základňou 132 družstevníkov na ploche 714 hektárov ornej a 936 hektárov poľnohospodárskej pôdy. Hospodársky vývoj JRD bol nasledovný: V roku 1958, t.j. v prvom roku hospodárenia družstvo dosiahlo z plánovaných 16.- Kčs na pracovnú jednotku len 14.- Kčs, z čoho sa vyplácalo pre družstevníka na pracovnú jednotku po 8.- Kčs na zálohu a po 6.- korún na doplatky.

V druhom roku hospodárenia, t.j. v roku 1959 z plánovaných 16.- Kčs podľa výrobnofinančného plánu bolo v zálohe vyplácaných po 8.- Kčs za pracovnú jednotku, ale dosiahlo sa len 2,45 Kčs v peniazoch a 0,75 Kčs v naturáliách. JRD bolo ku koncu tohto roku preplatkové o 427.000.- Kčs.

Po tomto neúspešnom hospodárskom výsledku nadriadené orgány prikročili k vážnemu zásahu v kádrovom zložení JRD s platnosťou od 1. marca roku 1960.

ťou od 1. marca roku 1960.
Po tomto opatrení družstvo už v prvom roku, t.j. v roku 1960 splnilo výrobnofinančný plán, ktorý určoval hodnotu pracovnej jednotky vo výške 16.- Kčs. Súčasne bolo zabezpečené dotovanie fondov a už v roku 1960 začal sa družstevníkom vyplácať živý a mŕtvy inventár, ktorá do roku 1967 bol vyplatený a družstvo bolo týmto upevnené.-
Týmto rokom sa aj hospodárenie JRD podstatne zlepšilo. Každým rokom až doteraz sa na našom JRD plánované úlohy plnia a prekračujú. Podľa výsledkov hospodárenia za posledné roky sa JRD Mást v Stupave zaraďuje medzi popredné družstvá v okrese Bratislava vidiek.
Vzhľadom na dobré hospodárenie a dostatok finančných prostriedkov na zabezpečovacom fonde bolo umožnené družstvu prejsť na vyššiu formu hospodárenia už roku 1968. Na tomto podklade JRD začalo vyplácať plnú odmenu za vykonanú prácu tak, ako v ostatných závodoch nášho národného hospodárstva.
To bol veľký úspech družstva, čím sa dosiahol znančný pokrok, pri čom je potrebné pripomenúť dopad tejto vyššej formy hospodárenia na životnú úroveň družstevníkov. Od tohto roku družstevníci dostávajú dôchodok vo výške 50 % zo svojho zárobku. Do 1. januára 1968 bol najvyšší dôchodok pre družstevníka stanovený na Kčs 490.- Družstevníci začali poberať prídavky na deti od štátu, čo do toho času vyplácalo JRD. Sú nemocensky poistení, majú zabezpečenú lekársku starostlivosť, žeby prí - platky v materstve, je o nich postarané tak, ako o pracovní - kov v závodoch.
Týmto opatrením sa stali všetky družstvá neoddeliteľnou sú - čiastkou nášho národného hospodárstva a družstevníkom zabezpečené zvyšovanie životnej úrovne ako ostatným vrstvám pracujú-

ceho ľudu v našej vlasti.
Už po tomto roku bolo naše družsvto upevnené a konsolidované. Každým rokom vynakladá JRD cca 1,800.000.- Kčs - až 2,000.000.- Kčs na výstavbu nových budov, na výsadbu nových porastov a na nákup nových strojov. V posledných rokoch bolo vysadené 5 hektárov nových viníc v hodnote 800.000.- Kčs, boli vybudovane 2 senážne veže za 750.000.- Kčs, zakúpenie veľkoplošnej závlahy za 820.000.- Kčs; bolo odvodnené 450 hektárov pôdy v hodnote vyše 2,000.000.- Kčs, vybudovali sa opravárenské dielne so sociálnym zariadením v hodnote 500.000.- Kčs a ďalšie, najmä sklad na obilie s úplnou mechanizáciou vrátane s prístavkom na šrotovanie obilia tiež mechanizované, ďalej kravíny, výkrmne, pôrodnica pre kravy a matečníky.
V tomto roku je ukončená výstavba 18 hektárového sadu v hodnote 760.000.- Kčs a dve štvorbytovky, t.j. osem bytov pre členov JRD, ktoré boli už začiatkom roku skolaudované, ktoré JRD v tomto roku preberie od Výstavbového bytového družstva ako investora v hodnote 1,500.000.- Kčs.
Táto bilancia v investičnej výstavbe je pre nás preto radostná, lebo môžeme hovoriť, že túto investičnú výstavbu všetku prevádzali svojpomocne našimi družstevníkmi, okrem dodávok rozličného strojového zariadenia a jednu štvorbytovku, ktorú postavil Okresný stavebný podnik dodavateľským spôsobom v hodnote 800.000.- Kčs.
Popri týchto úspechoch je však treba konštatovať, že družstvo má i znančné nedostatky, ktoré predovšetkým vyplývajú z nedostatku pracovných síl.
Spomenul som, že pri založení JRD bol stav členov družstva 132 družstevníkov. Roku 1968 pri prechode na vyššiu formu hospodárenia vstúpili do JRD i rodinní prislušníci družstevníkov,

pri čom členská základňa vzrástla na 179 členov okrem zamestnancov, ktorých družstvo zamestnáva.

Z tohto počtu členov odišlo do dôchodku 115 členov, ktorí už nepracujú a poberajú družstevné výhody, ako : záhumienku, zľavnené dovozné zo záhumienok, zoranie záhumienka zdarma, nákup odstavčat za zľavnenú cenu t.j. 3.50 Kčs za 1 kg. a ďalšie výhody, ako príplatok na dôchodok mesačne po 150.- Kčs, keď nepoužíva záhumienku. Toto sa vypláca z kultúrneho a sociálneho fondu členov JRD.

Správa JRD úbytkom pracovníkov sa viackrát zaoberala a rozhodla, že prijme i cudzích pracovníkov za členov JRD, pri čom musí im zaistiť i ubytovanie. Doteraz máme takých 12 rodín. Títo pracovníci majú zaistené ubytovanie a prevažne pracujú v živočíšnej výrobe nášho družstva.

Okrem uvedeného je treba pripomenúť, že značným nedostatkom na všetkých JRD je nedostatočné usporiadanie pôdnych pomerov. JRD totiž nevie, čiu pôdu užíva. Nedostatky vyplývajú už zo samotných vzorových stanov JRD, ktoré na terajšie hospodárenie sú už nedostatočné. Ďalej značné nedostatky vyplývajú z dodavateľsko - odberateľských vzťahov. Týka sa to najmä dodávok strojov, náhradných dielcov, hnojív, krmných zmesí a podobne. O týchto nedostatkoch môžem podať vysvetlenie v diskusii, lebo sa ukazuje, že tieto nedostatky rastú a nie je v našich silách tieto bez pomoci odstraňovať.

V nasledujúcej časti svojho prejavu predseda JRD Mást informoval plenárne zasadnutie MNV o hospodárskych výsledkoch v družstve za posledné dva roky. Hrubá poľnohospodárska produkcia za posledné dva roky bola dosiahnutá nasledovne:

Úsek	skutočnosť za rok 1969	plán na rok 1970	skutočnosť za rok 1970

hrubá poľnohospodárska produkcia	7,980	8,219	7,749
hrubý dôchodok	6,852	6,583	8,457
čistý zisk upres.	2.404	3,065	3,873
výkony spolu	11,786	13,333	13,370

Vyjadrené v tisícoch.

Prepočítaný počet pracovníkov na rok 1970 bol 180 pracovníkov.

Dôchodok na jedného pracovníka 2.379.- Kčs.

Hodnota pracovnej normy 20.- Kčs plus 45 %, čo robilo na podiely jeden milión korún.

V tomto roku JRD Mást obhospodáruje 941 hektárov poľnohospodárskej pôdy, z čoho je 696 hektárov ornej pôdy s nasledujúcim osevným postupom:

pšenica	139 ha	strukoviny	9 ha
raž	102 ha	hrach	12 ha
jačmeň	76 ha	repa krmná	10 ha
jarná zmeska	32 ha	kapusta	35 ha
jar. zmes. na zeleno	20 ha	kukur. na sil.	63 ha
ozimná zmes	10 ha		

Celkom 516 hektárov.

Viacročné krmoviny na ornej pôde:

ďatelina lúčna	23 ha	pasienky	67 ha
lucerna	86 ha	jahody	2 ha

V živočíšnej výrobe máme tieto plánované stavy na rok 1971:

plán:		skutočnosť:
hovädzí dobytok	510 ks	623 ks
z toho kráv	220 ks	219 ks
Dodávka mäsa:		
hovädzie	550 q	272 q
bravčové	1100 q	855 q

Dodávka mlieka:

450.000 litrov 355.000 litrov

Priemerná dojivosť na kus a deň:

v mesiaci septembri t.r. 7,04 l

od začiatku roka 6,73 l

V rastlinej výrobe kontrahované úlohy obilovín a osív boli splnené.

Celé hospodárenie a výsledky dokazujú, že JRD Mást úspešne hospodári.

S finančnými otázkami v súlade s plánovanými úlohami na rok 1971 Vás oboznámi ekonóm nášho JRD.

Dovoľujem si ďalej pripomenúť, že okrem úloh vyplývajúcich z výrobno - finančného plánu naše JRD si v päťdesiatom jubilejnom roku založenia KSČ dáva záväzky v hodnote 133.000.- Kčs a pred voľbami do národných výborov / zastupiteľských orgánov / celé úsilie družstevníkov je zamerané na splnenie tohtoroč - ných výrobných a nákupných úloh. / Potlesk plenárneho zasad - nutia. /

Na doplnenie informácie: Prvým predsedom JRD Mást - od zalo - ženia do polroka r. 1958 bol Štefan Javor, roľník- družstev - ník z Mástu, po ňom stal sa predsedom JRD Mást Štefan Suchý , roľník - družstevník z Mástu do 1. marca 1960.

Od 1. marca 1960 - doteraz je predsedom JRD Mást v Stupave s. František Kubrický.

Na potvrdenie toho, čo bolo povedané predsedom JRD na plenár - nom zasadnutí získal som na konci roka aj prehľady o pracov - ných príjmoch družstevníkov, ktoré nasvedčujú, ako rastie ži - votná úroveň tunajších členov JRD. V uvedenom zozname sú mená družstevníkov domáceho pôvodu občanov starousadlíkov.

P r e h ľ a d o p r i j m o c h č l e

Por. čís.	M e n o	odprac. dni	mzda za rok	podiely za rok
1.	Banovičová Terézia	257	14.270.-	6421.-
2.	Bartaloš Ladislav	336	27.283.-	12277.-
3-	Bartalošová Viktória	330	13898 .-	6254.-
4.	Belačičová Vilma	124	6.330.-	2848.-
5.	Belošičová Rozália	87	4.724.-	2125.-
6.	Belošič Štefan	132	8.011.-	3604.-
7.	Belzar Viktor	240	7.953.-	3578.-
8.	Belošičová M. Zd.	223.-	12.588.-	5664.-
9.	Biliková Anna	54	2.748.-	1236.-
10.	Bobák Ján	326	24.096.-	10843.-
11.	Bobák Frant.	171	9.618.-	4328.-
12.	Brežný Matúš	345	29.358.-	13211.-
13.	Brežná Joz.	271	15.158.-	6821.-
14.	Bučkuliak Mil.	275	21.078.-	9485.-
15.	Bučkuliaková Amália	358.	19.509.-	8778.-
16.	Čepánová Zuza	205	10.404.-	4681.-
17.	Darášová Emília	185	9.074.-	4083.-
18.	Davidíková Vitk.	351	18.340.-	8253.-

n o v J R D Mást v Stupave za rok 1971.

prémie za rok	nemocenské	S p o l u
1427.-	1414.-	22.118.-
5127.-	1800.-	44687.-
709.-	922.-	20.861.-
1134.-	3572.-	9.312.-
429.-	643.-	6.278.-
560.-	749.-	12.924.-
560.-	---	12.091.-
2157.-	20.-	20.429.-
350.-	9273.-	13.607.-
4239.-	2010.-	41188.-
717.-	3845.-	18.918.-
5964.-	1160.-	49.693.-
1350.-	2137.-	25.466.-
2732.-	1560.-	34.855.-
1584.-	---	29.851.-
993.-	2022.-	18.100.-
2164.-	1378.-	15.699.-
6117.-	---	32.710.-

Por. čís.	M e n o	odprac. dni	mzda za rok	podiely za rok
39.	Ivica Michal	365	22.852.-	10289.-
40.	Jančo Matej	177	11.718.-	5300.-
41.	Jánošík Frant.	248	16.706.-	7517.-
42.	Javor Štefan	256	17.133.-	7704.-
43.	Jánoš Ján	148	13.180.-	5931.-
44.	Kalivodová Paul.	329	23.168.-	10433.-
45.	Klas František	281	7.267.-	3270.-
46.	Klasová Štef.	202	11.906.-	5357.-
47.	Klas Rudolf	276	22.843.-	10279.-
48.	Košírer Anton	261	23.435.-	10547.-
49.	Kollaróci Vil.	262	20.076.-	9034.-
50.	Kovačovský Valent	358	26.203.-	11791.-
51.	Kovačovská Mil.	363	14.118.-	6353.-

prémie za rok	nemocenské	S p o l u
1870.-	---	35.005.-
560.-	2959.-	20.872.-
560.-	1466.-	27.455.-
560.-	312.-	25.709.-
1140.-	---	21.251.-
2128.-	2190.-	37.937.-
27592.-	480.-	38.629.-
1369.-	--	18.634.-
2552.-	--	36.964.-
3009.-	1290.-	39.645.-
783.-	435.-	30.403.-
3138.-	20.-	40.152.-
560.-	--	21.031.-

Prípravy na zlúčenie troch JRD.

Myšlienka kooperácie a integrácie stala sa aktuálnou aj v oblasti našej poľnohospodárskej výroby. Otázkou zlúčenia troch jednotných roľníckych družstiev a to JRD Mást v Stupave, JRD Borinka a JRD Marianka zaoberali sa na spoločnom zasadaní výborov DO KSS zo Stupavy, Borinky a Marianky dňa 23. decembra 1971 na Miestnom národnom výbore v Stupave v tomto zložení:
Podľa listiny prítomných za DO KSS v Stupave boli prítomní: s. Jozef Martinkovič, s. František Kubrický, s. Štefan Sopúšek, s. Štefan Jančár, s. Ján Koreň, s. Ján Šembera, s. Michal Adamovský, s. Viliam Szabó.
Za DO KSS z Borinky boli prítomní: s. Hindra, s. Martinkovič, s. Kovačič, s. Kovalovský.
Za DO KSS z Marianky boli prítomní: s. Osuský, s. Petrovič, s. Partl.
Za Okresné poľnohospodárske združenie / OPZ / okresu Bratislava vidiek bol prítomný s. inž. Pindúr.
Za OV KSS okresu Bratislava vidiek s. Ďuríček, tajomník.

Zlúčenie troch JRD.

Zápisnica z prvej schôdzky zlúčených družstiev s názvom Jednotné roľnícke družstvo Stupava, ktorá sa uskutočnila dňa 6. januára 1972 so začiatkom o 13. hod. v sále raštaurácie u bývalého Maroša spomína tieto skutočnosti:
Na spoločnom zasadnutí bolo prítomných 134 členov a hostia. Za Ministerstvo poľnohospodárstva a výživy bol prítomný súdr. Radona. Za Okresný národný výbor okresu Bratislava vidiek s. Matúš Petrík. Za Okresné poľnohospodárske združenie súdruhovia Ľudovít Jakubec a inž. Markovič. Za Miestny národný výbor v Stupave s. Jozef Martinkovič, predseda MNV, za Miestny národný výbor v Borinke s. Ján Hindra a za Miestny národný výbor

v Marianke súdr. František Hajduch.
Členskú schôdzku otvoril a privítal prítomných hostí a členov predseda MNV v Stupave s. Jozef Martinkovič a navrhol nasledovný program členskej schôdzky: 1. Otvorenie. 2. Voľby volebnej komisie. 3. Príhovor zástupcu Okresného poľnohospodárskeho združenia okresu Bratislava vidiek. 4. Voľba orgánov družstva, predsedu, dvoch podpredsedov a 10 členov predstavenstva. 5. Schválenie názvu Jednotného roľníckeho družstva a stahov JRD. 6. Záver.
Navrhnutý program bol členstvom schôdzky jednomyseľne prijatý. V druhom bode programu predsedajúci s. Jozef Martinkovič predniesol členskej schôdzke návrh trojčlennej volebnej komisie v tomto zložení: s. Németh, s. Štefan Pír a s. inž. Anton Benca. Navrhovaní členovia volebnej komisie boli členskou schôdzkou jednomyseľne schválení. Volebná komisia sa odobrala na poradu. Za predsedu tejto komisie bol schválený s. inž. Anton Benca. Predsedajúci členskej schôdzky s. J. Martinkovič prikročil k tretiemu bodu programu a vyzval s. Ľudovíta Jakubca, zástupcu OPZ okresu Bratislava vidiek, aby predniesol svoj príhovor. Súdr. Ľ. Jakubec vo svojom príhovore zdôraznil nutnosť plnenia uznesení XIV. zjazdu KSČ. Rozobral vývojové tendencie poľnohospodárstva v okrese od roku 1960 a plán do roku 1975, resp. do roku 1980. Poukázal na náročnosť ale aj splniteľnosť úlohy. Ďalej sa zaoberal formami a metódami práce, ktorými sa má dosiahnuť cieľ. Zdôraznil hlavne myšlienku nutnosti integrácie, špecializácie a kooperácie medzi poľnohospodárskymi podnikmi. Pripomenul, že aj zlúčenie troch jednotných roľníckych družstiev Mást - Borinka - Marianka prispeje k lepšiemu zvládnutiu úloh a do tejto práce poprial družstevníkom mnoho úspechov. Po skončení príhovoru s. Ľ. Jakubca predsedajúci vyzval s. inž.

Antona Bencu, predsedu volebnej komisie, aby predniesol návrh na predsedu, podpredsedov a členov predstavenstva JRD. Volebná komisia navrhla členskej schôdzke zvoliť podľa stanov JRD, čl. 28, odst. 1. :

za predsedu súdr. Františka Kubrického,

za podpredsedu súdr. Jána Kovačiča,

za podpredsedu súdr. Jána Drahoša

a ostatných členov predstavenstva z bývalých JRD nasledovne:

JRD Borinka:

s. Anton Nespala, s. František Kubrický st. súdr. Emil Myslovič ml.

JRD Marianka:

s. Milan Osuský, s. František Lachkovič, súdr. Augustín Jablonický.

JRD Mást v Stupave:

s. Albert Suchý, s. Jozef Draškovič, s. Ferdinand Kalivoda a s. Milan Bučkuliak.

Týmto volebná komisia spolu s predsedom a dvoma podpredsedami navrhli 13 členov predstavenstva JRD.

Predsedajúci vyzval členov, či majú k návrhom volebnej komisie pripomienky, alebo pozmeňovacie návrhy. Keďže pripomienky k návrhu neboli, dal návrh volebnej komisie odhlasovať. Členská schôdzka jednomyseľne zvolila aj ostatných členov predstavenstva JRD. Predsedajúci ďalej vyzval predsedu volebnej komisie, aby predniesol návrh na členov revíznej komisie JRD.

Volebná komisia podľa stanov JRD, článku 29, ods. 2 doporučila členskej schôdzi zvoliť päťčlennú revíznu komisiu pozostávajúcu z nasledujúcich členov: s. Jozef Pollák, s. Anton Košírer, s. Terézia Myslovičová, s. Tomáš Martinkovič, s. František Valent.

Predsedajúci s. Jozef Martinkovič potom vyzval členov, aby sa vyjadrili, či majú k navrhovaným pripomienky, alebo pozmeňovacie návrhy. Prihlásil sa s. Jozef Pollák s tým, že počul také názory, že dôchodci nemajú byť volení do funkcií a navrhoval, aby bol zvolený mladší člen. Táto otázka mu bola vysvetlená s tým, že do funkcií môžu byť volení aj dôchodcovia. Keďže ďalších pripomienok nebolo, predsedajúci dal hlasovať o návrhu volebnej komisie.

Členská schôdzka zvolila jednomyseľne revíznu komisiu.

Po voľbách odovzdal predsedajúci s. Jozef Martinkovič vedenie členskej schôdze novozvolenému predsedovi JRD s. Františkovi Kubrickému, ktorý prevzal vedenie členskej schôdzky a poďakoval sa prítomným členom za dôveru a ubezpečil členov, že spoločnými silami splnia náročné úlohy, ktoré im ukladá štátny plán v novej spoločnej organizácii.

Potom pristúpil k piatemu bodu programu členskej schôdze a dal návrh, aby členská schôdzka prijala spoločný názov pre doterajšie JRD Borinka, JRD Marianka a JRD Mást v Stupave:

Jednotné roľnícke družstvo v Stupave.

Predseda po vysvetlení vyzval členov, či majú k názvu pripomienky alebo iné návrhy. Keďže pripomienky nemali, dal hlasovať o návrhu. Návrh názvu družstva bol jednomyseľne schválený.

Potom vyzval inž. Bašistu, aby prečítal návrh stanov JRD.

Po prečítaní návrhu stanov vyzval členov, aby dávali pripomienky k predneseným stanovám JRD. Súdr. Kovačič dal pripomienky k spresneniu niektorých článkov stanov. Súdr. Jakubec upozornil, aby v stanovách bol určený presný počet členov predstavenstva a revíznej komisie. Niektorí členovia dávali pripomienky k potrebnému počtu odpracovaných dní.

Predseda JRD vysvetlil tieto dotazy. V stanovách sa upresnil počet členov predstavenstva a počet členov revíznej komisie. Potom predseda dal hlasovať o stanovách JRD, ktoré členská schôdzka jednomyseľne prijala.

Na záver za všetkých zvolených predseda JRD s. František Kubrický poďakoval sa za dôveru, všetkým poprial mnoho úspechov pri spoločnom hospodárení a členskú ustanovujúcu schôdzku zakončil. Zápisnicu členskej schôdzky zapísal inž. Bašista. Overovateľmi zápisnice boli s. Kubrický, s. Draškovič a súdr. Maderová.

S t u p a v a bude susedkou B r a t i s l a v y .

V dennej tlači na jar roku 1971 objavila sa správa, v ktorej sa hovorilo o územnosprávnej reorganizácii hlavného mesta SSR Bratislavy. / Práca Denník revolučného odborového hnutia, streda 7. apríla 1971, č. 82, roč. XXVI. /

Nové obvody v Bratislave, namiesto dvanástich päť. Práce na novom územnosprávnom členení Bratislavy sú v plnom prúde. Ešte tohto mesiaca budú o návrhu rokovať orgány národných výborov. Dlho a veľmi zodpovedne pripravený plán reorganizácií sa má uskutočniť v poslednom štvrťroku 1971.

Namiesto doterajších dvanástich obvodov počíta návrh s piatimi územnými obvodmi.

1. Územný obvod - Centrum, má hranice na juhu Dunaja, na západe Mlynská dolina, na severe železničná trať a na východe Smrečianska ulica - Račianske mýto, Legionárska ulica, železničná trať Bratislava Nivy - Mlynské nivy, Košická ulica až po Dunaj. V obvode je t.č. 90.000 obyvateľov.

2. Územný obvod - Východ, hraničí zo západu smerom severový - chodným s obvodom Centrum, hranica pokračuje po Steinerovej, Trnavskej a Považskej ulici na senecku výpadovku až ku katastrálnej hranici mesta. Východné ohraničenie obvodu je totožné s hranicou okresu Bratislava vidiek až po Dunaj. Návrh predpokladá začleniť do tohto obvodu Podunajské Biskupice a Vrakuňu. Na tomto území žije asi 110 tisíc obyvateľov.

3. Územný obvod - Sever, má na juhu totožné hranice s obvodmi Centrum a Východ, na západe po železnici Bratislava - Praha a po katastrálnej hranici Lamača sa spojí s terajšou hranicou okresu Bratislava - vidiek. V tomto obvode býva 82 tisíc obyvateľov.

4. Územný obvod - Západ, Devín, je ohraničený z juhu Dunajom,

na východe Mlynskou dolinou, potom železnicou a katastrálnou hranicou obvodu Lamač, na severe terajšou hranicou okresu Bratislava - vidiek, na západe riekou Moravou až k Dunaju. V obvode býva t.č. 24 tisíc obyvateľov, ale po dobudovaní v Dúbravke, Karlovej Vsi a v Lamači bude mať ešte pred rokom 1980 80 tisíc obyvateľov. Do obvodu začlenia Záhorskú Bystricu s 2 00 a Devínsku Novú Ves so 4 00 obyvateľmi.

5. Územný obvod - Juh, je od severu a východu ohraničený Dunajom, od západu štátnou hranicou a juhu katastrálnou hranicou mesta. V obvode býva 15 tisíc, s obcami Jarovce, Rusovce a Čunovo, ktoré majú byť súčasťou obvodu, asi 18 tisíc obyvateľov. Pravda, po realizácii výstavby v Petržalke bude to najväčší obvod, lebo do roku 1987 má mať asi 150 tisíc obyvateľov.

S t u p a v a susedí s B r a t i s l a v o u .

Dňa 2. januára roku 1972 na južnom okraji jej chotára susediaceho s chotárom Záhorskej Bystrice smerom do Bratislavy na pravej strane štátnej cesty bola postavená veľká tabuľa s nápisom B r a t i s l a v a hlavné mesto SSR. Dňom 1. januára 1972 Stupava bezprostredne susedí s Bratislavou. Bývalá obec Záhorská Bystrica stala sa súčasťou územného obvodu Bratislava - Západ, jej orientačné označenie je Bratislava - Záhorská Bystrica. Na juhozápade chotára podobná zmena nastala v Devínskej Novej Vsi. Pre obyvateľov pričlenených obcí poskytnuté bolo zvýhodnenie na cestovnom autobusmi ČSAD v jarných mesiacoch roku 1972. Od leta r. 1972 / jún / bola Záhorská Bysrtica aj Devínska Nová Ves zapojená na mestskú dopravu DPMB na jednu cestu Kčs 2.- za osobu. Zvýšila sa pre nich kultúra cestovania bez tlačenice v autobusoch ČSAD. Táto zmena prospela občanom Stupavy cestujúcim autobusmi ČSAD do Bratislavy jednak skrátením cestovného času / priamo štát. cestou / a taktiež pohodlnejšie bez doterajšieho preplnenia autobusov.

Prípravy na podujatia pri príležitosti 30. výročia smrti Hrdinu ZSSR kpt. Jána Nálepku v Stupave.

Od schválenia ideového návrhu Radou MNV v Stupave o postavení pomníka kpt. J. Nálepku v Stupave pri príležitosti 30. výročia jeho hrdinskej smrti uplynul len krátky čas a Rada MNV v Stupave zaoberala sa už programom na usporiadanie celoslovenských spomienkových slávností pri tejto príležitosti v Stupave.- V zápisnici zo zasadnutia Rady MNV v Stupave zo dňa 9. dec. 1971 sa hovorí: Ďalej predseda MNV informoval prítomných s vypracovaným návrhom programu na celoslovenské oslavy 30. výročia smrti Hrdinu ZSSR kpt. Jána Nálepku, ktoré sa uskutočnia v novembri r. 1973 v Stupave. Návrh vypracovala komisia pre postavenie pomníkov v Stupave v spolupráci so školskou a kultúrnou komisiou pri MNV. Súčasťou programu osláv bude aj odhalenie pomníka kpt. J. Nálepku. Rada MNV po širšej diskusii a po pripomienkach a návrhoch vyniesla nasledovné:
Uznesenie čís. 284 - R - 1971. Rada MNV súhlasí s návrhom komisie pre školstvo a kultúru, aby sa celoslovenské oslavy 30. výročia smrti kpt. J. Nálepku uskutočnili v Stupave spolu so slávnostným odhalením pomníka kpt. Nálepku a zároveň schvaľuje návrh programu týchto osláv. Zodpov. s. V. Erdélyi.
Vzhľadom na náročnosť úloh s postavením pomníka kpt. Jána Nálepku a celoslovenskými oslavami v Stupave komisia predložila Rade MNV návrh na rozšírenie tejto komisie o zástupcov ústredných orgánov. Návrh bol prijatý a ústredným orgánom bol odoslaný list tohto znenia: Rada MNV v Stupave v snahe rozvíjať nálepkovskú tradíciu rozhodla sa postaviť pomník Hrdinu ZSSR kpt. Jána Nálepku v Stupave pri príležitosti 30. výročia jeho smrti, ktoré sa spomenie roku 1973 v mesiaci novembri.
Na zabezpečenie svojho zámeru prosí o pomoc a spoluprácu Mi -

nisterstvo školstva SSR v Bratislave a žiada o menovanie stáleho zástupcu MŠ SSR v komisii vytvorenej pre túto akciu pri MNV v Stupave.

Prvé zasadnutie komisie, rozšírenej o zástupcov organizácií bude v Stupave dňa 12. okt. 1971.

Vzhľadom na úlohy s blížiacimi sa voľbami do zastupiteľských orgánov koncom mesiaca novembra t.r. zvolanie tejto rozšírenej komisie bolo odsunuté. Zasadnutie tejto rozšírenej komisie bolo zvolané pozvánkou MNV v Stupave tohto znenia:

Miestny národný výbor v Stupave, okres Bratislava vidiek.

Vec: Pozvanie na zasadnutie komisie pre postavenie pomníkov v Stupave.

Stupava 15. decembra 1971.

Adresát

Pozývame Vás na zasadnutie komisie pre postavenie pomníka Hrdinovi ZSSR a ČSSR kpt. Jána Nálepku v Stupave, rozšírenej o zástupcov Ministerstva školstva SSR, Ministerstva kultúry SSR, ZPB, ONV okresu Bratislava vidiek, OV KSS, ktoré bude dňa 5. januára 1972 o 9. hod. v budove MNV v Stupave.

Program:

1. Privítanie prítomných.
2. Príprava pozemku, zabezpečenie finančných prostriedkov a ďalšie úlohy vyplývajúce z realizácie umeleckého diela.
3. Návrh programu celoslovenských osláv 30. výročia smrti Hrdinu ZSSR kpt. J. Nálepku v Stupave.
4. Diskusia.

5. Záver.

Okrúhla pečiatka MNV v Stupave

Vojtech Erdélyi, v.r., predseda komisie.

Jozef Martinkovič v.r., predseda MNV.

Zasadnutie rozšírenej komisie sa uskutočnilo v stanovený čas, t.j. dňa 5. januára 1972 o 9. hod. v zasadacej miestnosti Rady MNV. Na listine prítomných sú podpísaní: s. Jozef Martinkovič, predseda MNV, súdr. Vacula za OV KSS okresu Bratislava vidiek, s. Zvarová za OV KSS, s. Jozef /nečitateľné / za OV SZPB, s. Ján Koreň za MNV v Stupave, s Dr. Rudo Moric za MNV v Stupave, s. M. Fotta za Ministerstvo školstva IV. odbor, s. Kvalténi za Ministerstvo školstva SSR, odbor pre plánovanie a investície, s. Krivošíková, za Odbor kultúry ONV okresu Bratislava vidiek, s. Bachnár za ÚV SZPB, s. PhDr. Ján Horecký, Dr.Sc za MNV v Stupave a s. Vojtech Erdélyi, za MNV v Stupave.

Podstatné informácie o priebehu rokovania tejto rozšírenej komisie: Predseda MNV s. Jozef Martinkovič otvoril rokovanie o 9. hod. 15. min., privítal prítomných členov komisie a zástupcov organizácií. Pripomienky k programu rokovania neboli. Predseda miestnej komisie informoval prítomných o akcii, ideový návrh bol Radou MNV prijatý a schválený. MNV v Stupave zapezpečí pozemok pred ZDŠ, kde je treba vykúpiť jeden dom, prispeje k výstavbe priestranstva podľa návrhu architekta.

Predseda MNV informoval prítomných o stave, dokedy bude pozemok odkúpený a pripravený k dispozícii pre úpravné práce. Pozemok bude daný k dispozícii koncom augusta 1972.

Súdr. Vacula hovoril o pomníku a o navrhnutých oslavách v Stupave ktoré budú mať celoslovenský charakter, čo bolo podľa návrhu tunajšej komisie prerokované aj v orgáne OV KSS okresu Bratislava vidiek. Vzhľadom na celoslovenský význam osláv, navrhuje komisiu

presunúť vyššiemu orgánu, podľa jeho mienky mal by to byť Slovenský zväz protifašistických bojovníkov. Oslavy sa uskutočnia v Stupave. Navrhuje zaujať stanovisko a vytvoriť ústredný orgán. Súdr. Dr. Rudo Moric pripomenul, že keby sa oslavy nekonali v Stupave, skomplikoval by sa celý proces. Navrhuje, aby sme sa dohodli na ustálení názvu tejto akcie, ktorý by znel: Celoslovenské oslavy 30. výročia smrti hrdinu ZSSR kpt. Jána Nálepku v Stupave a odhalenie pomníka.
Gestorom tejto akcie by mohol byť SZPB.
Pripomína ďalej, že dielčie oslavy by mohli byť všade, kde Ján Nálepka pôsobil. Úlohou komisie bude vyhliadnuť typy našich umelcov na návrh pomníka.
Obrátil sa otázkou na prítomného zástupcu Ministerstva školstva, či neprvezme iniciatívu.
Zástupca Odboru pre plánovanie a investície MŠ SSR s. Kvalténi, povedal, že MŠ SSR a MK SSR sa dohodnú, podPla jeho názoru gestorom by mala byť autorita a našou úlohou bude veci pomôcť.
Ďalej pripomenul, že o účasť na návrhu a projekteby mohla byť požiadaná aj Vysoká škola výtvarných umení v Bratislave.
Súdr. R. Moric pripomenul, že ide o pomník reprezentatívny a na jeho príprave mali by sa zúčastniť významní umelci, uvádza niektoré mená: Bártfai, Kulich, Pribiš.
Súdr. Vacula sa prikláňal k názoru pre účasť Vysokej školy.
Zástupca SZPB v tejto súvislosti pripomenul, že nie každý umelec vie znázorniť osobu s jej charakteristickými rysmi, preto neprikláňa sa k vyslovenému názoru a zdôrazňuje: " nie ľahkou rukou presunúť vec na VŠ. " Pripomína, že nie je ľahké dať svoju dušu do kameňa alebo bronzu. Preto navrhuje vybrať najlepšieho umelca.
Dr. Ján Horecký ďalej pripomína, že má to byť pomník celoslovenského významu a preto nie je treba zabudnúť aj na osobu u-

umelca zvučného mena. Podľa jeho názoru vecfinancovať môže aj ONV. Pokiaľ ide o oslavy, najmä seminár, mal by ho zabezpečovať vyšší orgán - MŠ, má to robiť ústredný orgán.
Pripomienku rozvinul ďalej s. Moric, keď hovoril, že o autorstve je momentálne hovoriť predčasne, ale mal by to byť figurálny pomník. Pokiaľ ide o autorstvo, pripomenul, že v predbežnom rozhovore so súdr. Jozefom Lenártom boli vybrané tieto typy umelcov. Sú to mená, ktoré zaručujú takýto realistický pomník. Podľa jeho informácie financovanie pomníka zabezpečí vláda SSR a poverí jeden orgán.
Po rozprave o finacovaní akcie a výbere umelca pripomenul súdr. Vacula, že je treba návrh vypracovať, aby sa ešte v mesiaci januári t.r. dostal sa do ÚV KSS.
K veci pripomenul s. J. Martinkovič,že je treba veci ešte prekonzultovať a zjednotiť názory.
Zástupca ZPB pripomenul, že pri tejto akcii vyvinie sa rivalita, očakáva, že sa ohlásia Smižany i Žilina. Súdr. Vacula pripúšťa, že sa môžu stretnúť i dva návrhy.
Súdr. Moric uvádza, že súdruhovia Šalgovič a Lenárt sú za Stupavu.
Súdr. Vacula, taj. OV KSS po výmene názorov konštatuje, že ideový návrh koncepciu podujatí po konzultácii spracujú a doplnia na OV KSS tak, aby ho urýchlene predložili KV KSS a začiatkom februára t.r. do ÚV KSS.
Uvádza, že koncept návrhu bude vypracovaný do budúceho týždňa a bude priložený k pozvánke na deň 17. januára 1972 na OV KSS, kde ku konceptu sa rozvinie diskusia.
Ad 3. S návrhom miestnej komisie na celoslovenské oslavy v Stupave informuje prítomných s. Vacula a navrhuje, aby bol prijatý ako predbežný s tým, že bude doplnený a spresnený.

Zástupca MŠ informoval prítomných, že MŠ zaoberalo sa záležitosťou havarijných škôl v mesiaci novembri / 10. XI. 197L / a v tejto súvislosti aj so školou v Stupave. Navrhuje, aby sa do programu týchto osláv začlenil aj poklep základného kameňa novej budovy ZDŠ vStupave.-

Zástupca SZPB uvažoval o návrhu vydania plakety a položil si aj otázku, komu by sa mala udeľovať. Pripúšťa skôr potrebu vydania odznaku kpt. Nálepku.

Súdr. V. Erdélyi navrhoval, aby sa pri tejto príležitosti usporiadala v Stupave výstava diela Júlia Nemčíka o kpt. Jánovi Nálepkovi. Súdr. Moric navrhoval reedíciu niektorých literárnych diel o Nálepkovi: Vrátim sa živý, Ján Nálepka - učiteľ a partizán.- Súdr. V. Erdélyi, požiadal prít. zást. MŠ, aby prikročili k zabezpečeniu vydania portrétu kpt. Nálepku, ktorý by bol zabezpečený pre všetky školy k tejto udalosti a k tomuto výročiu.

Po vyčerpaní programu predseda MNV s. J. Martinkovič konštatoval, že veci boli v priebehu zasadnutia ujasnené a v ďalších zasadnutiach rozšírenej komisie budú postupne zabezpečované. Poďakoval sa prítomným za účasť, spoluprácu a zasadnutie komisie zakončil.

Ešte v mesiaci január OV KSS pripravil podľa návrhu miestnej komisie doplnený Návrh na organizovanie celoslovenských osláv pri príležitosti 30. výročia smrti hrdinu ZSSR kpt. Jána Nálepku a postavenie pomníka v Stupave, - s týmto textom:

Na jeseň roku 1973 bude 30. výročie smrti hrdinu ZSSR a ČSSR kpt. Jána Nálepku, bývalého učiteľa v Stupave. Toto výročie bude mať celoslovenský charakter a význam a naša spoločnosť si ho s úctou pripomína.

Stupava má zvlášť blízke vzťahy k Jánovi Nálepkovi. Tu strá-

vil niekoľko svojich učiteľských rokov pred odchodom na front, tu tiež politicky dozrieval uprostred stupavských robotníkov. Doteraz si Stupava uctila pamiatku kpt. Jána Nálepku pomenovaním ZDŠ jeho menom a pamätnou tabuľou na budove školy, v ktorej pôsobil.

Rada MNV v Stupave, MO ZPB i ostatné spoločenské organizácie považujú toto vzhľadom na význam J. Nálepku za nedostatočné. Doporučujú preto, aby bol pri príležitosti 30. výročia jeho hrdinskej smrti postavený dôstojný pomník v areáli školy a zároveň, aby boli pri tejto príležitosti organizované spomienkové slávnosti Jána Nálepku s týmto programom:

Dňa 15. novembra 1973

Seminár za účasti zahraničných hostí o živote a práci kpt. Jána Nálepku, na ktorom sa zúčastnia hostia zo ZSSR, Ústavu marxizmu a leninizmu KSS, Ústavu dejín socialistických krajín pri SAV, Vojenského historického ústavu, niektorí jeho spolubojovníci a vybraní učitelia a školskí pracovníci z okresov, kde Ján Nálepka pôsobil / Spišská Nová Ves, Žilina, Bratislava vidiek a Michalovce. /

Dňa 16. novembra 1973

Predpoludním - koncerty dychových hudieb

Popoludní - slávnostný sprievod a manifestácia s odhalením pamätníka

Večer - slávnostná akadémia s prejavom predstaviteľa vlády SSR a vystúpením vojenského umeleckého súboru kpt. J. Nálepku z Bratislavy.

Podrobný program celých osláv bude stanovený po schválení vo vyšších straníckych orgánoch.

Rada MNV schválila i prípravnú komisiu, no vzhľadom na celo -

slovenský charakter osláv doporučujeme, aby komisia bola organizovaná pri ÚV ZPB v tomto zastúpení:

1. zástupca ÚV ZPB - OV ZPB
2. zástupca ÚV KSS - KV KSS - OV KSS
3. zástupca MŠ SSR - MK SSR
4. zástupca KNV - ONV - MNV
5. zástupcovia miestnych zložiek NF v Stupave.

Návrh na výstavbu pomníka v areáli školy má význam aj z iných dôvodov. V roku 1973 sa začne výstavba ďalšej časti školy / novej budovy / a takto by škola, ktorá nesie meno hrdinu kpt. J. Nálepku vytvorila komplex s pomníkom, čo by malo veľký výchovný význam pre mládež. Priestranstvo pred školou je vhodné i preto, že leží pri hlavnej ceste, ktorá spája Bratislavu s Prahou a okrem toho Stupava je navštevovaná turistami a inými návštevníkmi, pretože sa tu nachádza Múzeum Ferdiša Kostku, národného umelca, čím by pomník slúžil i širším výchovným cieľom. Pretože MNV a ONV nemajú na výstavbu pomníka finančné prostriedky a keďže pomník má pripomínať nielen význam osobnosti Jána Nálepku, ale i významné historické obdobie v živote našich národov, doporučujeme, aby finančné prostriedky na realizáciu pomníka boli zabezpečené v rozpočte / z vládnej rezervy. / Vzhľadom na krátkosť času pre realizáciu pomníka a na jeho význam, doporučujeme, aby autorstvo pomníka bolo riešené užším výberom medzi troma našimi poprednými umelcami: R. Pribišom, J. Kulichom a T. Bártfaym.

Ideologické oddelenie ÚV KSS doporučuje predsedníctvu OV KSS súhlasiť s navrhovanými oslavami i s postavením pomníka, predložiť tento materiál na posúdenie Zs KV KSS s tým, aby bol predložený orgánom ÚV KSS na schválenie.

POV KSS doporučuje, aby ÚV KSS pre realizáciu osláv i posta -

venie pomníka,/predložiť tento materiál na posúdenie-/ prijal tieto opatrenia:

1. Súhlasiť s koncepciou osláv a postavením pomníka v Stupave.
2. Súhlasiť so zložením komisie s tým, aby pracovala pri ÚV Zväzu protifašistických bojovníkov.
3. Uložiť súdr. Colotkovi, predsedovi vlády SSR doriešiť finančné zabezpečenie postavenia pomníka a osláv.
4. Uložiť komisii pre organizovanie osláv - predložiť sekretariátu ÚV KSS podrobný program osláv s návrhom na účastníkov osláv a slávnostného rečníka.
5. Uložiť oddeleniu pre stranícku prácu v masovokomunikačných prostriedkoch zabezpečiť reedíciu kníh " Vrátim sa živý " a " Ján Nálepka - učiteľ, partizán, hrdina. "
   Zároveň zistiť možnosť premiéry pripravovaného filmu o Jánovi Nálepkovi.

Prvé konkrétne výsledky rokovania v Stupave:
Už dňa 14. januára 1972 bolo na MNV v Stupave pod číslom 78/72 zaevidované opatrenie Ministerstva školstva SSR prípisom:
Ministerstvo školstva slovenskej socialistickej republiky, číslo: 101/1972 - A/IV- 2, v Bratislave dňa 11. januíra 1972
Vec: Farebná fotografia kpt. Jána Nálepku - vývojové pokračovanie a vyhodnotenie pre školy. Učebné pomôcky n. p. Banská Bystrica, ul. Janka Kráľa 3.
Dňa 16. novembra 1973 bude 30 rokov tomu, čo v boji o mesto Ovruč hrdinskou smrťou padol kpt. Ján Nálepka, Hrdina Sovietskeho zväzu a ČSSR, vlastenec, osvetový pracovník a učiteľ, bojovník proti fašizmu.
Túto udalosť si pripomenie celé Slovensko okrem iného aj tým, že sa chystajú celoslovenské oslavy a odhalenie pomníka v Stupave, kde kpt. Ján Nálepka pôsobil ako učiteľ.

Pri tejto významnej príležitosti MŠ SSR mieni vydať farebný portrét kpt. Jána Nálepku. Žiadame Vás preto, aby ste sa spojili s ÚV Zväzu protifašistických bojovníkov v Bratislave a vybrali spolu s nimi najvhodnejší portrét, ako nástenný farebný obraz pre všetky školy na Slovensku.

Po vývojovom a schvaľovacom pokračovaní vydajte farebný portrét ako účelový náklad MŠ SSR, pre rok 1973. Obraz distribujte na všetky školy I. a II. cyklu a faktúru predložte odboru spoločných úloh tunajšieho ministerstva. Michal Kocka, v.r., riaditeľ IV. odboru.

Na vedomie: Miestny národný výbor, Stupava, okres Bratislava vidiek.

V priebehu roku 1972 uskutočnilo sa niekoľko spoločných porád zvolaných Ministerstvom kultúry SSR v Bratislave. Podľa hodnovernej informácie na zasadnutí komisie dňa 6. apríla 1972 bolo dohodnuté, že nálepkovské výročia, 60. nedožité narodeniny dňa 20. sept. 1972 sa uskutočnia v Spišskej Novej Vsi a v Smižanoch. Oslavy 30. výročia hrdinskej smrti v nov. r. 1973 sa uskutočnia v Stupave.

Na zasadnutí komisie zvolanej Ministerstvom kultúry SSR dňa 29. mája 1972 za účasti zástupcov zo Spišskej Novej Vsi sa doterajšie uznesenia kontrolovali. Z doterajších úloh znova sa objavil nárvh na vydanie plakety kpt. Jána Nálepku, o čom hovoril zástupca MK SSR s. Kopčan, ktorý vysvetlil, že táto plaketa by bola udeľovaná významným pracovníkom, ktorí sa podieľajú na formovaní socialistického vlastenectva a proletárskeho internacionalizmu a tým, ktorí sa pričinili na rozvíjaní nálepkovskej tradície. Súdr. Dr. R. Moric doplnil myšlienku, že plaketa by spĺňala dve funkcie, jednu pri oslavách 30. výročia hrdinskej smrti ako spomienka. Po druhé, potom by sa odovzdala

ministrovi školstva, ktorý by ju každoročne prideľoval významným výchovným činiteľom.
Ďalšie zasadnutie spoločnej komisie bolo v Bratislave dňa 2. septembra 1972, na ktorom zástupcovia zo Spiš. Novej Vsi hovorili o prípravách osláv v Spiš. N. Vsi v sept. 1972.
Termín osláv bol dohodnutý na deň 22. sept. 1972, na ktorých sa zúčastnia zástupcovia organizácií zo Slovenska, medzi nimi aj z okresu Bratislava vidiek.
Na oslavy do Spišskej Novej Vsi bol pozvaný predseda MNV a pozvanie bolo doručené aj ZK ROH v Stupave.- Vzhľadom na zaneprázdnenie oboch pozvaných bol delegovaný za Stupavu na oslavy nedožitých 60. narodenín kpt. Jána Nálepku v Spišskej Novej Vsi s. Vojtech Erdélyi, ktorý zastupoval na oslavách MNV v Stupave a tiež ZDŠ kpt. Nálepku, ktorej pozvánka z neznámych dôvodov nebola doručená. Po návrate informoval o priebehu osláv MNV i vedenie ZDŠ a priniesol z osláv materiály vydané pri príležitosti osláv nedožitých 60. narodenín kpt. Jána Nálepku a celoslovenského seminára, ktorý sa uskutočnil v Spišskej Novej Vsi dňa 22. septembra 1972. Oslavy v Spišskej Novej Vsi boli dôstojné, slávnosté, mali dobrý priebeh a boli dobre organizované. Seminár mal vynikajúcu úroveň a na manifestácii pred pomníkom kpt. Jána Nálepku v Spišskej Novej Vsi zúčasnilo sa tisíce obyvateľov mesta.

Verejná slávnosť 102. výročia narodenia V. I. Lenina dňa 22. apríla roku 1972 v ZK ROH:

Slávnostný prejav predniesol s. Dr. Rudo M O R I C , predsed. ZK, riaditeľ Nakladateľstva Mladé letá v Bratislave, v predošlom období poslanec MNV v Stupave, spisovateľ, bývajúci v Stupave.

Vážení prítomní, súdružky, súdruhovia, milí spoluobčania !

Zišli sme sa, aby sme sa poklonili pamiatke vodcu medzinárodného proletariátu, veľkého génia, realizátora prvej socialistickej revolúcie na svete a budovateľa prvého socialistického štátu, Vladimíra Iljiča Lenina. Dnes si pripomíname 102. výročie jeho narodenia.

Ľudstvo vstupovalo do dvadsiateho storočia zotročené vzrastajúcim kapitalizmom, triedne rozdiely medzi početne malými vrstvami bohatých, ale o to nemilosrdnejších uchvatiteľov kapitálu a medzi početne veľkými masami vykorisťovaných a stále do väčšej biedy zaháňaných pracujúcich sa prehlbovali. Dozrievala tá chvíľa, o ktorej hovorili Marx a Engels, kedy proletariát rozláme okovy a vykročí v ústrety životu, ktorý bude sám formovať. Proletariát však potreboval svojho organizátora, vodcu, formovateľa myšlienok a zásad, ako si má robotnícka trieda počínať v boji a po svojom víťazstve.

Cárske Rusko, to prehnité a zaostalé samoderžavie sa ukázalo ako najslabšie ohnivko v reťazi kapitalistického systému. A tu sa zrodil aj ten, ktorý proletariátu ukázal cestu, ktorou sa má uberať, aby nielen zvíťazil v revolučnom zápase, ale aby si svoju moc vedel udržať a vedel ju rozvinúť.

Vladimír Iljič Lenin dal robotníckej triede a mladému Sovietskemu štátu do vena veľa cenných myšlienok a rád, ako budovať novú socialistickú a napokon komunistickú spoločnosť.

Všimnime si ako jeden príklad geniálneho myslenia tohto veľkého človeka o tom, ako treba budovať komunistickú spoločnosť:
" Vieme, že komunistickú spoločnosť nemožno vybudovať, ak neobnovíme priemysel a poľnohospodárstvo, pričom ich nesmieme obnoviť postarom. Treba ich obnoviť na modernej základni, vybudovanej podľa posledného slova vedy. Viete, že touto základňou je elektrina, že len vtedy, keď sa uskutoční elektrifikácia celej krajiny, všetkých odvetví priemyslu a poľnohospodárstva, keď splníme túto úlohu, len vtedy dokážeme vytvoriť tú komunistickú spoločnosť, ktorú nebude môcť vybudovať staré pokolenie. Musíme sa to naučiť sami, musíme tomu naučiť celé dorastajúce pokolenie. To je úloha, pred ktorou stojí každý uvedomelý komunista, každý mladý človek, ktorý sa pokladá za komunistu. Musí pochopiť, že túto spoločnosť môže vybudovať len na základe moderného vzdelania, a ak nebude mať toto vzdelanie, komunizmus ostane len želaním. "
Toto povedal Vladimír Iljič L e n i n v tých časoch, keď mnohí ľudia považovali životaschopnosť mladého sovietskeho štátu za utópiu, keď z viacerých strán mladý sovietsky štát napádali hordy domácich i zahraničných interventov, neprajníkov.
Hľa, ako jasnozrivo už vtedy, na troskách vojnou zničeného Ruska vedel dovidieť Lenin prognózy a zákonitosti cesty, akou sa nevyhnutne musí uberať nová, nastupujúca spoločnosť vedená robotníckou triedou, ktorá zvíťazila na šestine sveta. Pravdu mal Maxim Gorkij, keď medziiným povedal, že Lenin svojej osobnosti žije už v budúcnosti.
Nielen táto prognóza, nielen táto inštrukcia, ale mnohé iné, vyslovené géniom a veľkým organizátorom V. I. Leninom sa plnia do litery. Veď prvým dekrétom, ktorý Lenin ako hlava nového štátu vydal, bol dekrét o mieri. Tým dal jasne najavo, že mladý

sovietsky štát nič nepotrebuje väčšmi ako pokoj, aby sa mohol sústrediť na rýchle budovanie svojho hospodárstva a tým upevňovania svojej moci. Takto tiež dal najavo, že treba v prvom rade splniť tú smernicu, o ktorej už bola reč, dať sovietskemu hospodárstvu životadarnú silu - elektrinu, rozkrútiť kolesá fabrík a stavať nové a nové fabriky. A tento zápas o mier a teda aj o súťaženie v budovaní a nie v ničení hodnôt sa ťahá až dodnes, veď vieme, že práve Sovietsky zväz je najvytrvalejším bojovníkom za svetový mier, jemu možno ďakovať, že ľudstvo sa vyhlo už neraz katastrófam.

Revolúcia, ktorú viedol Vladimír Iljič Lenin, to nebola obyčajná revolúcia, tá si vyžadovala celkom nové rysy od tých predchádzajúcich. Sám Lenin to vyslovil a charakterizoval takto:

" Aj v minulosti dochádzalo k revolúciám, ktoré nemilosrdne zvrhávali buržoáziu, rovnako energicky ako my, ale keď sme dospeli tak ďaleko, že sme vytvorili sovietsku moc, už tým sme ukázali, že uskutočňujeme prakticky prechod od ekonomického oslobodenia k pracovnej sebadisciplíne, že naša moc je taká moc, ktorá musí byť naozaj mocou práce . . . naša diktatúra proletariátu znamená zabezpečovanie poriadku, disciplíny, produktivity práce, evidencie a kontroly, proletárskej sovietskej moci, ktorá je pevnejšia a odolnejšia než bola predošlá. "

A tieto vlastnosti, ktoré v týchto myšlienkach vyslovil Lenin v tých časoch, platia ako charakteristika moci robotníckej triedy aj dnes. Myšlienka a diela Vladimíra Iljiča Lenina sú hlbokou studnicou, z ktorej čerpali komunisti desaťročia, a z ktorej budú čerpať aj v budúcnosti. Preto je pre nás tak dôležité poznávať dielo nesmrteľného Lenina a učiť sa z neho.

Dnes je už každému, aj najzatvrdilejšiemu nepriateľovi socializmu jasné, že dielo Lenina sa podarilo, že to čo anglický

npvinár Herbert Wels ironicky nazval utópiou sa splnilo do litery. Sovietsky zväz sa stal modernou, ekonomicky vyspelou krajinou, ktorej hospodársky potenciál z roka na rok prudko rastie a tak rastie aj životná úroveň sovietskych ľudí. Ani jedna krajina, ani jeden systém nedokázal za tak krátky čas taký pokrok, ako za tých pár desaťročí dokázala krajina Sovietov. Namiesto pár zastaralých fabrík vyrástli hory nových priemyselných závodov všetkých odvetví, namiesto zaostalých mužíkov obrába šíre lány množstvo hrdých a vzdelaných kolchozníkov. Vyrástli celé mestá vedy a Sovietsky zväz úspešne dobýja všetky oblasti vedy a techniky, vrátane atomistiky a dobývania kozmických priestorov. A čo je nesmierne dôležité, socialistický spoločenský poriadok oslobodil ďalšie krajiny spod jarma buržoázie, medzi týmito krajinami aj našu vlasť.
Aj v krajinách, kde ešte socializmus nezvíťazil úplne, úspešne si razí cestu do sŕdc pracujúcich ľudí. Nasledovníci a realizátori Leninovho diela úspešne rozvíjajú jeho veľký odkaz a budujú komunistickú budúcnosť ľudstva.
Aj my v socialistickom Československu uskutočňujeme Leninov odkaz a naša vlasť každým rokom sa rozvíja, bohatne a krášlie. Myšlienky a závery XIV. zjazdu KSČ sú leninským rozvíjaním našich problémov a preto naša spoločnosť tak úspešne a pomerne rýchlo konsoliduje krízou rozrušené úseky nášho života.
Tohtoročné stodruhé jubileum narodenia Vladimíra Iljiča Lenina oslavujeme o to hlbšie, lebo na tento rok pripadajú významné a okréuhle výročia kľúčových bodov jeho realizovaných ídeí.
Tohto roku si pripomenieme 55. výročie Veľkej októbrovej socialistickej revolúcie, tých veľkých okamihov, kedy ruský proletariát pod vedením Lenina odstránil vládu vykorisťovateľov a postavili základy moci robotníckej triedy, vedenej stranou bolševikov.

Tohto roku v decembri bude päťdesiat rokov založenia Zväzu sovietskych socialistických republík, založenia pevného štátu, v ktorom si podali ruky mnohé národnosti tejto prvej socialistickej veľmoci. Obe výročia sú nerozlučne späté s menom s menom a myslitelským projektom Vladimíra Iljiča Lenina, sú výsledkom jeho prezieravého myslitelského a organizátroského talentu, jeho celoživotného úsilia, sú jeho najväčším pomníkom. Práve vo Veľkej októbrovej socialistickej revolúcii sa prejavila geniálna stratégia, ktorou Lenin priviedol sovietsku robotnícku triedu k víťazstvu, kde zviedol skvelý zápas s menševikmi a oportunistami o charakter skutočne robotníckej strany bolševikov a kde položil pevné črty komunistickej strany Sovietskeho zväzu. A vznik sovietskeho Zväzu je splnenie jeho úsilia vytvoriť pevný štát, v ktorom riadenie a moc je v rukách tých, ktorí vytvárajú hodnoty, ktorí svojou prácou sa podielajú na vzostupe spoločnosti. Zaiste aj pri oslavách týchto jubileí bude sa často hovoriť o veľkosti a význame osobnosti Lenina, budú vhodnou príležitostou na zhodnotenie jeho veľkolepého diela, ktoré je majetkom všetkých pracujúcich ľudí na celom svete.

Vážení prítomné, súdružky a súdruhovia, vzdajme ešte raz hold veľkému človeku, ktorý tak veľa urobil pre všetkýcz nás.

Vzdajme mu hold slovami Maxima Gorkého, jeho osobného spolupracovníka a významného proletárskeho spisovateľa - myslitela:

" Pre mňa, vraví Gorkij, je u Lenina neobyčajne veľký práve ten jeho pocit nezmieriteľného a večného nepriateľstva k ľudskému nešťastiu a jeho pevná viera, že nešťastie nie je neodstraniteľný základ bytia, ale ohavnosť, ktorej sa ľudia môžu zbaviť. Nazval by som túto základnú črtu jeho povahy bojovým optimizmom materialistu. Bola to práve tá črta, ktorá najviac priťahovala moju dušu k tomuto človeku - Človeku s veľkým pís-

menom. "

Áno, Vladimír Iljič Lenin bol veľký bojovník za práva ľudu, veľký humanista, veľký človek milovaný miliónmi pracujúcich. Právom mu patrí epiteton Muž dvadsiateho storočia.

O to hlbšie nosme jeho odkaz v našich srdciach.

Nech žije a prekvitá veľké dielo Vladimíra Iljiča L e n i n a !

Nech semená jeho učenia - leninizmu - čoskoro prinesú plody na celej našej planéte !

K o m i s i e pri Miestnom národnom výbore v S t u p a v e
ustanovené po voľbách roku 1971.

Finančno - plánovacia komisia:

poslanci	aktivisti
1. K r á l František, preds. komisie	1. Grunský Miroslav
2. K l č o Ján	2. Knotek Alojz
3. Kubrický František	3. Mader Jozef
4. S a b o l Matej	4. Moric Rudolf, PhDr.
5. T r v a l í k Viktor	5. Šmelík Ladislav

Komisia pre obchod, služby a byty:

poslanci	aktivisti
1. K u č e r a Konštantín, preds. kom.	1. Debrecká Marta
2. B a l o g h Alojz	2. S l e z á k Ján
3. F i l í p e k František	3. Vašina Rudolf
4. P e š l Milan	4. Vlasák František
5. R á c o v á Zlata	5. Zezula Ondrej
6. T e j e d y Ján	

Komisia pre výstavbu a dopravu:

poslanci	aktivisti
1. inž. D a r á š Anton, preds. kom.	1. Fabián Blažej
2. inž. B e l e š Ladislav	2. Firgánek Alfréd
3. G a m a Anton	3. inž. Suchý Rudolf
4. H a n e č k a Branislav	
5. S c h m a d l Jozef	

Komisia pre školstvo a kultúru:

poslanci	aktivisti
1. K o ž e l o v á Júlia, preds. kom.	1. Brbúchová Zlata

2. B a r i n k o v á Anna
3, E r d é l y i Vojtech
4. K u d i j o v s k ý Ladislav
5. M o r i c o v á Žofia
6. P o č u c h Jozef

2. Horváthová Drahomíra
3. Huk Pavol
4. Matlovič Milan

Sociálno - zdravotná komisia:

1. J e d e n á s t i k Joz., preds.
2. B o b á k o v á Helena
3. H a m š í k o v á Magda
4. K r á l o v á Jozefína
5. M a d e r o v á Anastázia
6. M e š k o v á Helena

1. Daráš František
2. Figmik Jozef
3. Haramiová Františka
4. Jánošová Anna
5. Mihalovičová Mária

Komisia pre ochranu verejného poriadku:

poslanci

1. M a k o v i n s k ý Cyril, preds.
2. D u d á š Pavol, mjr.
3. G o r b á r Mikuláš, kpt.
4. H a r a m i a Vít
5. H o l ú b e k Štefan
6. M a d e r Jozef, JUDr.
7. Š a l y Jozef

aktivisti

1. Blažíčková Margita
2. Červený Tibor
3. Debnár Ondrej
4. Sopúšek Štefan
5. Z a m b o j Ondrej

Komisia ľudovej kontroly:

poslanci

1. J a n č á r Štefan, preds. komis.
2. H a r a m i a Vít
3. G r a m b l i č k a Tomáš

aktivisti

1. Beleš František
2. Darášová Anna
3. Drahoš Viliam
4. Jančo Milan
5. Jarošová Etela
6. Kriflík Štefan
7. Mikulášek Anton
8. Tóthová Júlia
9. Velčická Cecília

Polyglott Verlag GMBH - Köln und München

8 München 23
Neuser Strasse 3
Telefon 34 70 41

Dňa 29. mája 1972 pozvali ma na MNV vo veci prípisu došlého od uvedeného nakladateľstva.

Uvádzam úvodný odstavec prípisu a výstrižok zo Sprievodcu prilepený na ich tlačive, ktoré dostatočne vystihujú predmet ich záujmu.

Seit einigen Jahren geben wir mit grossem Erfolg die Poly - glott - REISEFUHRER heraus, von denen schon fast 90 Bande / sieh Anlage / erschienen sind, mit einer Gesamtauflage von mehreren Millionen Exemplaren. . . .

Stupava / Stampfen - 6000 Einw. /, 18 km. weist von einem Park umgebenes schönes Renaissanceschloss auf, von dem ein Teil im Zweiten Weltkrieg zerstört wurde. Erwähnenswert ist auch die Töpferwerkstatt des in der Tschechoslowakei sehr bekanten Künstlers F. Kostka. Gleich ausserhalb des Ortes wurden die Fundamente eines Römischen Lagers aus dem I. Jahrhundert n. Chr. ausgegraben. 5 km östlich befinden sich die Reste einer Burg aus dem 13. Jahrhundert, die 1809 von den Franzosen zerstört wurde.

In Malacky / 37 km / beachte man das in einem grossen Park gelegene Barockschloss / 1642 / und das ehemalige, ebenfalls aus dem 17. Jahrhundert stammende Franziskanerkloster; in dem Ort werden Pferderennen abgehalten.

Poznámka na druhej strane tlačiva:
Polyglott - Reiseführer " Tschechoslowakei " 6. Aufl.
Adresa na obálke: Tourist Information / Verkehrsbüro / Stupava, Tschechoslowakei. Drucksache. Dátum poštovej

pečiatky - München 11. 5. 72
Poštová pečiatka na zadnej strane obálky - Praha 120 - 24. V. 1972
Pretože ide o výhodnú reklamu Stupave, text informácie pre Polyglott - Reiseführer - München bol upravený takto:
Počet obyvateľov Stupavy - podľa sčítania ľudu v ČSSR k 1. decembru 1970 - je 6519.

Južná časť kaštieľa bola po druhej svetovej vojne 12. júla 1947 zničená požiarom.

V rokoch 1956 - 1962 bol kaštieľ renovovaný a zvýšený o jedno poschodie, jeho nárožné veže o dve poschodia.
Od roku 1962 je v kaštieli umiestený Domov dôchodcov.

V bývalej hrnčiarskej a keramickej dielni tvoril v Československu a v cudzine dobre známy národný umelec Ferdiš Kostka, zomrel roku 1951.
Od roku 1968 je v budovách zriadené Muzeum Ferdiša Kostku, otvorené denne.

/ die Reste einer Burg / zv. Pajštún, v 17. stor. Paulenstein, jeho majiteľom bol gróf Pavol Pálffy, od roku 1867 gr. Alojz Károlyi a po ňom jeho syn Ľudovít do roku 1945.
Podľa našich údajov bol zničený roku 1810.

Poznámka:
V obci Malacky sa dnes už nekonajú známe konské dostihy.

Upravil: Vojtech Erdélyi.
Stupava 31. mája 1972.
V sprievodnom prípise bolo poznamenané, že úpravy môžu byť len veľmi krátke, pretože Sprievodca má len 64 strán. Uvedený text preto bude ešte redakčne upravený pre konečné znenie.

Nemecký text bol formulovaný takto:
Laut Volkszahlung in ČSSR zum 1. XII. 1970 hat Stupava 6519 Einwohner.

Der südliche Teil des Schlosses wurde nach dem zweiten Weltkrieg am 12. 7. 1947 durch ein Feuer zerstört. In dem Jahren 1956 - 1962 war das Schloss renoviert und um ein Stock erhöt, die Eckturme um zwei Stöcke. Vom Jahr 1962 ist es als Altersheim verwendet.

In der gewesenen Töpfer und Keramikwerkstatt hat geschaft in der ČSSR und auch im Ausland bekannter Volkskünstler Ferdiš Kostka / gestorben 1951. / Vom Jahr 1968 ist in dem Haus und der Werkstatt ein Museum eingerichtet, welches täglich geöffnet ist.

Die Reste einer Burg, 5 km östlich vom Stupava, heisst Pajštún, im 17. Jahrhundert Paulenstein, der Besitzer war Graf Paul Pálffy, vom Jahr 1867 bis 1945 der Graf Alois Károlyi und sein Sohn.
Nach unserem Unterlagen war sie zerstört im Jahr 1810.

Zur Malacky:
Im Ort Malacky werden heute nicht mehr brühmte Pferderennen abgehalten.

Stupava 31. mája 1972. Vojtech Erdélyi, Peter Hauptvogel.

Predložené tlačivo bolo vyplnené uvedeným textom a odoslané na vyššie uvedenú adresu.
Očakávame, že Nakladateľstvo jedno tlačivo Sprievodcu - REISEFUHRER - s konečnou úpravou textu o Stupave predloží aj tunajšiemu MNV.

Letné búrky nad S t u p a v o u .

Kým rok 1971 bol na dážde skromný a v školskej záhrade už od apríla sme všetci usilovne polievali záhony zeleniny, cibule, sesnaky, v máji a júni aj priesady: paradajky, papriky a i. Letné mesiace, júl a august vyznačovali sa riadnymi letnými horúčavami, napokon v jeseni bola celkom dobrá úroda a to nielen na našich záhonoch v záhrade - ale aj na tunajších poliach.

Jar roku 1972 vyznačovala sa častými zrážkami, v školskej záhrade nemuseli sme ani záhony zeleniny polievať, pršalo tak často, že polievanie nebolo potrebné. Výdatná vlaha prejavovala sa rýchlym rastom kultúr - ale aj buriny, takže práce na ošetrovaní záhonov, plení buriny bolo habadej!

Neobyčajne mokré bolo aj celé leto roku 1972, a to najmä v západoslovenskom kraji. Tlač a rozhlas počas letných mesiacov denne informovali o nepriaznivej situácii v žatevných prácach. V denníku Práca zo dňa 25. júla 1972 sa píše: Miestne búrky sťažujú prácu. Na poliach celého Slovenska pokračuje húževnatý zápas o každé zrnko obilia, - a i.

Ani Stupava nebola výnimkou. Prvá neobyčajne silná búrka s prietržou mračien postihla Stupavu v sobotu dňa 15. júla 1972. Silný vietor polámal konáre ovocných a iných stromov, mnohé vyvrátil aj s koreňami, prúdy vody brali od Kremenice pôdu a piesok. Štátnou cestou valila sa voda ako rieka, odvodňovacie kanály pod cestou nestačili na také množstvo vody. Na ceste pri hostinci zv. " u Maroša " a smerom na Železničnú ulicu bolo toľko vody, že sa dostala do reštaurácie v sále, kde v tom čase bola práve svadobná hostina. Svadobní hostia v slávnostnom oblečení zachraňovali pripravené jedlá pred zničením aj z pretekajúceho stropu. Cestná doprava v tejto časti Stupavy

bola v tom čase prerušená.
Po svojom návrate z NDR na tretí deň cestou zo školy na poštu stretol som občana s úctyhodným vekom / 84 rokov / p. Fr. Lachkoviča pred jeho domom, s ktorým som sa o pohrome porozprával. Pýtal som sa ho: Pán Lachkovič, pamätáte sa na takúto pohromu v Stupave? Odpovedal, " Ale áno, také búrky tu bývali aj dávnejšie tak okolo sviatku 12 " apoštolú. " Podľa vysvetlenia sviatok 12 apoštolov sa spomínal k 15. júlu. - Spomenul aj vlastný zážitok: " Keď som bol mládencom a sme ešte hospodárili, zastihla nás podobná búrka, že nám po žatve s kopcov zobrala aj mandlíky, ktoré sme práve postavili. " Nestačila jedna veľká živelná pohroma, o týždeň sa prihnala druhá. Denník Práca z utorka dňa 25. júla píše: Skazonosná búrka nad Stupavou. Cesta pod vodou. V nedeľu popoludní / t.j. dňa 23. júla 1972 / asi o 16, 00 hod. sa nad Stupavou prehnala mimoriadne prudká búrka. Záhrady a polia v priebehu niekoľkých minút pripomínali veľké jazero. Zaplavilo studne, kanalizácia nestačila brať vodu. Okrem prudkého lejaku padal tiež ľadovec veľký ako hrach. V záhradách potlklo ovocie, na poliach obiloviny. Poľnohospodári nemôžu do polí, pretože zem je rozmoknutá, obilie poľahlo azda na 80 percent. Zatopilo tiež pivnice a sklady v obci.
Požiarnici už dva dni čerpajú vodu. V samoobsluhe Potraviny voda v pivnici siahala až do výšky 3 metrov. Počas búrky bola ochromená doprava, pretože pri národnom podniku SLOVLIK voda siahal do výšky 70 centimetrov. Autá nemohli chodiť ani jedným smerom. Azda do 19. hod. čakali vodiči v dvoj- až trojkilometrovcých radoch z obidvoch smerov, kedy voda klesne.
Príval narobil výmoly hlboké 50 až 80 cm. Štátna vozovka v Stupave na úseku 300 metrov pokrylo blato a piesok, ktoré strháva-

la voda z okrajov vozovky. Napriek nebezpečnému povrchu vo - zovky s 15 až 20 cm vrstvou blata, miestami až 40 cm, premá - vali vozidlá.

Včera od rána pracovníci Štátnych ciest okresu Bratislava - vidiek pomocou mechanizácie odstraňovali nánosy z asfaltu.

Prejav predsedu MNV v Stupave prednesený v predvolebnom období v mesiaci novembri v dňoch 2., 4. a 7. novembra 1971 na verejných zhromaždeniach občanov v sále hostinca zv. u Bertoviča, v sále hostinca zv. u Maroša a napokon v divadelnej sieni ZK ROH Cementár dňa 7. novembra pri príležitosti verejnej slávnosti 54. výročia Veľkej októbrovej socialistickej revolúcie a otvorenia Mesiaca čs.- sovietskeho priateľstva za veľmi peknej účasti občanov.

Prejav obsahuje mnohé konkrétne údaje o rozvoji Stupavy za roky 1948 - 1971 a je preto potrebné tieto zaznamenať, aby v súčasnosti a v budúcnosti bolo možné sa o ne opierať ako o údaje objektívne, vystihujúce skutočný rozvoj Stupavy v konkrétne uvedenom období.

Vážení občania, súdružky a súdruhovia!

Nie je tomu dávno, čo sme sa stretli na verejnom zhromaždeobčanov, kde sme Vás stručne informovali o práci a činnosti MNV, o činnosti poslancov a o situácii v obci na úseku politickom i ekonomickom.

Dnes sme sa zišli za tým istým účelom, avšak teraz už nepôjde o stručné zhodnotenie celkovej situácie v obci z úseku politickej a ekonomickej činnosti MNV a jeho orgánov, ale chceme urobiť podrobnejšiu analýzu našej činnosti od roku 1964 a to preto, že sa tohto roku uskutočnia všeobecné voľby do všetkých zastupiteľských orgánov a zborov NV všetkých stupňov, preto chceme Vám aj povedať, aké úlohy a aký volebný program si postaví MNV pre nové funkčné obdobie teda pre roky 1971 - 1975.

Súdružky a sudruhovia!

Končí sa funkčné obdobie všetkých zastupiteľských orgánov v našej republike, obdobie, ktoré bolo poznamenané význam -

nými budovateľskými úspechmi i problémami a tiež politickou krízou v rokoch 1968 a 1969, obdobie, ktoré ukončujeme opäť v budovateľskom úsilí a v atmosfére uznesení XIV. zjazdu KSČ, ktorý znamenal víťazstvo zdravých síl strany pred antisocialistickými, oportunistickými a revizionistickými silami.
XIV. zjazd strany zhodnotil vývoj a udalosti a vyvodil závery jednej z najdôležitejších etáp histórie našej strany, analyzoval a charakterizoval dosiahnutý stupeň vývoja a vytýčil ďalšie úlohy na prechod od fázy politickej a sociologickej konsolidácie k novému dynamickému rozvoju československej spoločnosti.
Obdobie, v ktorom sa budú konať voľby, charakterizuje nadšené úsilie pracujúcich uskutočňovať v praktickom živote líniu vytýčenú na XIV. zjazde KSČ a KSS. V strede pozornosti sú úlohy smerujúce k obnoveniu ekonomickej rovnováhy národného hospodárstva a k zabezpečeniu jeho dynamického rastu a tým aj zabezpečenie neustáleho zvyšovania životnej úrovne nášho ľudu.
XIV. zjazd KSČ pri charakteristike súčasného stupňa vývoja dospel k záveru, že vstupujeme do etapy, v ktorej ide o ďalší kvalitatívnejší rozvoj socialistických výrobných vzťahov, o plné využitie predností a možností socialistického zriadenia, o všestranný rozvoj našej spoločnosti, vyplývajúcich zo zásad marxizmu - leninizmu.
XIV. zjazd ďalej poukázal na to, že zložité dielo socialistickej výstavby uskutočňované v podmienkach ostrého zápasu protiimperialistickej diverzii a spojené s riešením celkom nových problémov sa nezaobišlo bez niektorých nedostatkov a ťažkostí. Ťažkosti v ekonomickom vývoji sa najvýraznejšie prejavili na začiatku šesťdesiatych rokov.
KSČ prijala celý rad opatrení na nápravu. Nedôslednosť pri

ich uskutočňovaní a ideologická nepevnosť vtedajšieho vedenia strany však uvoľnili priestor pre deštruktívnu činnosť pravicových a protisocialistických síl, ktoré, ako je Vám známe, vyvrcholili roku 1968 a začiatkom roku 1969 revíziou a rozkladom základných princípov riadenia socialistickej spoločnosti a hospodárstva.

Rozhodné opatrenia prijaté po apríli r. 1969 na upevnenie vedúcej úlohy strany a socialistického štátu v riadení národného hospodárstva zastavili krízový vývoj jak v oblasti politickej, tak i v oblasti hospodárskej.

Realizačná smernica ÚV KSČ z mája 1969 stanovila energické opatrenia, ktoré vyviedli našu krajinu z politickej krízy a hospodárskeho chaosu. Bolo treba v politickom zápase poraziť pravicové a protisocialistické sily, prekonať revizionistické teórie obnoviť rozrušené štátne a hospodárske riadenie, centrálne plánovanie a sústrediť pozornosť na mobilizáciu rezerv rastu výroby. ÚV KSČ pritom vychádzal z toho, že vzniknutú situáciu nijako nemožno riešiť na úkor životnej úrovne, ale jedine rozvojom tvorby hmotných zdrojov. A že sa to našej strane pod jej novým vedením za účinnej spolupráce prevažnej väčšiny pracujúcich a socializmu oddaných našich ľudí podarilo, nasvedčujú tomu mnohé výsledky a úspechy, ktoré pred krátkym časom stali sa predmetom rokovania i posledných plén ÚV KSČ a ÚV KSS o opatreniach na zabezpečenie zvýšenia úrovne a výhod pre najstaršie vrstvy našich občanov a pomoc pri materstve našim ženám a pod. Roku 1970 sa podarilo prekročiť plánované úlohy v priemysle, pričom prírastok výroby bol plne krytý rastom produktivity práce. Dosiahli sa i ďalšie kladné výsleky vo všetkých sférach nášho spoločenského života a tak sa mohla utvoriť priaznivá východisková základňa pre nástup do piatej

päťročnice. Úlohy 5 RP sú náročné, ale sú reálne a sú splniteľné. Sú však podmienené cieľavedomým riadením rozvoja celej našej spoločnosti na základe jednotného štátneho plánu.

Súdružky a súdruhovia, realizujeme teda úlohy prvého roku 5. päťročnice. Jeho výsledky budú mať veľký význam pre zabezpečenie plnenia úloh celého päťročného plánu.

Realizácia 5 RP povedie k ďalšiemu zvýšeniu hmotnej a kultúrnej úrovne ľudu, upevní medzinárodné postavenie našej krajiny, zvýši jej obranyschopnosť a prispeje k rastu ekonomickej sily celého spoločenstva socialistických krajín.

Teda v znamení týchto úloh prikročujeme k dôslednému zabezpečovaniu úloh spojených so zabezpečením a dôsledným prevedením volieb do zastupiteľských zborov a orgánov NV všetkých stupňov, ktorých volebné obdobie je dané a vytýčené s 5 RP.

Funkčné obdobie orgánov, ktoré budú zvolené v tohtoročných voľbách bude totožné s obdobím 5 RP, teda bude päťročné.

Nový zákon o voľbách do NV zvyšuje úlohy poslancov, posilňuje zodpovednosť poslanca voči voličom, zdôrazňuje aktívny podiel občanov na tvorbe rozhodnutí v zastupiteľských zboroch a orgánoch.

V súlade s tdradíciou a v zmysle zákona o voľbách ostávame i naďalej pri kandidátoch NF. V NF ako politickom zväzku socialistických tried a vrstiev našej spoločnosti je vyjadrená jednota nášho ľudu, vzťahy vzájomnej dôvery a spolupráce medzi komunistami, zástupcami ostatných strán združených v NF, bezpartajnými a ich zomknutosti okolo KSČ.

Národný front je všenárodnou politickou základňou pre uskutočňovanie programu výstavby rozvinutej socialistickej spoločnosti. Jeho úloha musí byť v priebehu celej predvolebnej kampane, v celej príprave a organizácii volieb dôsledne zvýrazňovaná.

Národný front musí zohrať významnú úlohu pri ďalšej aktivizácii spoločenských organizácií a ostatných zložiek NF, pri zvyšovaní ich podielov, pri výbere a navrhovaní kandidátov, pri agitácii za ich zvolenie a realizáciu politiky našej strany. V našej obci, súdružky a súdruhovia, možno povedať i napriek tomu, že NF pracuje len od začiatku tohto roku, ale úlohy pre neho vyplývajúce plní si dôsledne a sú všetky predpoklady, že ich splní do dôsledku i v tohtoročných voľbách.

Pre Vašu informáciu Vám poviem, že v zmysle nového volebného zákona neprichádzajú v našej obci do úvahy žiadne zmeny čo do počtu volebných obvodov a do počtu poslancov MNV. I naďalej budeme mať v našej obci 42 volebných obvodov - teda 42 poslancov MNV a 4 volebné obvody do ONV, čo znamená, že naša obec bude mať 4 poslancov do ONV, 1 obvod spoločný s obcou Borinka.

Vážení občania, súdružky a súdruhovia!

Toľko úvodom o niektorých otázkach z oblasti politickej a o niektorých úlohách súvisiacich s prípravou volieb do NV a zastupiteľských zborov, ktoré sa uskutočnia v dňoch 26. a 27. novembra 1971.

Teraz, keďže stojíme bezprostredne pred zabezpečením volieb, je potrebné, aby sme my, poslanci MNV, podali Vám správu o svojej činnosti za funkčné obdobie, teda od r. 1964. Je to vyše sedemročné obdobie a za toto obdobie, pravda, všeličo sme prežili i urobili.

Že sme robili a čo sme urobili, to vidí každý z nás a každý poctivo zmýšľajúci občan Stupavy. Pravda, nebolo tomu tak v uplynulom období. Našli sa aj takí občania v našej socialistickej republike, ale i v našej obci, ktorí v kritických rokoch našu socialistickú republiku v rokoch 1968 - 1969, vtedy, keď kontrarevolučné, protisocialistické sily a pravicovo-oportunistické sily hanobili a anulovali výdobytky a výsledky

socialistickej výstavby a výsledky budovania socializmu u nás. Hovorili, že roky od r. 1948 až po roky 1968 a 1969, boli roky tmárstva, roky neslobody a teda, že sa nič neurobilo za existencie socialistického zriadenia a naopak vychvaľovali buržoáznu starú republiku, tzv. staré zlaté časy.

Som presvedčený, že prevažná väčšina našich občanov tomu neverí, pretože to nebola a nie je pravda. Pravdou je, že naša vlasť, náš ľud po oslobodení slávnou sovietskou armádou a po nastolení vlády robotníckej triedy r. 1948 pod vedením našej KSČ dosiahol grandiózne úspechy na všetkých úsekoch spoločenského života. Nechcem hovoriť o dosiahnutých budovateľských úspechoch z hľadiska celoštátneho, pretože verím, že sú prevažnej väčšine našich občanov známe, ale chcem sa venovať a zopakovať výsledky a úspechy budovania našej obce od oslobodenia a pripomenúť takto tým, ktorí mnohokrát a hlavne anonymne / pretože sa otvorene boja vystúpiť / hanobili naše zriadenie a hovorili, že ani v našej obci sa nič neurobilo a ani nerobí. Dokonca bolo počuť také hlasy, že NV bez komunistov, preč s nimi a podobne.

Dovoľte mi, súdružky a súdruhovia, aby som zaujal stanovisko k tomu, čo sa od r. 1948 v našej obci vybudovalo, za aké finančné hodnoty a aký podiel na všetkom má MNV, jeho poslanci a orgány. Ďalej v závere sa zmienim o úlohách 5 ročného plánu vyplývajúcich pre našu obec.

Za I. ČSR, teda za buržoáznej republiky bol tu jeden závod a to cemntáreň, jedna malá konzerváreň / Apoštol/, to bolo všetko, čo sa vybudovalo za 1. ČSR, teda za 20 rokov tejto burožáznej republiky. Za tzv. Slovenského štátu postavila sa v obci jedna škola, terajšia ZDŠ a viac nič.

Tedavidíte, za takmer 27 rokov sa v obci, okrem toho, čo som

spomínal, urobila ešte jedna stavba, - hlavná cesta cez Stupavu a viac nič.

Chcem teraz poukázať na to, čo sa vybudovalo v obci za existencie socialistického zriadenia, teda od r. 1948, od doby, kedy sa v našom štáte ujala vlády a moci robotnícka trieda. V obci v rámci socializácie dediny boli vybudované a utvorené dve jednotné roľnícke družstvá, vrátane výstavby vývojových dvorov. Ďalej podstatne sa rozšíril závod SLOVLIK, závod Stupavská cementáreň vrátane postavenia novej administratívnej budovy pri oboch týchto závodov. Ďalej sa vybudoval závod na stavebné hmoty, vybudovali sa objekty št. rybárstva, za širokej a aktívnej pomoci občanov našej obce vybudoval sa športový štadión, ďalej sa vybudovali objekty Min. vnútra, bývalé kasárne na Polankách, ktoré teraz slúžia pre účely JRD. Ďalej bol postavený za účinnej a aktívnej pomoci jednak občanov a hlavne závodu Cementáreň, ONV a SOR nový kultúrny dom. V rámci individuálnej bytovej výstavby bolo postavených v obci 205 rodinných domkov, teda skoro jedna malá dedina. Za toto obdobie bolo postavených 19 štátnych domov so 152 bytovými jednotkami. V rámci družstevnej bytovej výstavby sa vystavali v obci 3 bytové objekty so 132 b.j.

V jednej budove zo štátnej bytovej výstavby bola zriadená veľká samoobsluha, predajňa mäsa a mlieka.

Ďalej bola urobená prestavba a nadstavba stupavského kaštieľa, ktorý toho času slúži ako Domov dôchodcov.

Ďalej v obci bolo vybudované moderné zdravotné stredisko s troma zdravotnými obvodmi s lekárňou. Ďalej boli postavené materská škola s detskými jasľami, boli tu postavené dve nové predajne textilu a predajňa odevov ako samostatné budovy. Na Hviezdoslavovej ul. / Mást / previedla sa rekonštrukcia a

generálna oprava samoobsluhy v mástskej časti obce.
Družstevný zásobovací podnik vybudoval tu sklady celoštátneho významu. Na ul. kpt. Jána Náleku bola vybudovaná nová predajňa potravín - samoobsluha s dvojsmennou prevádzkou.
Štátny majetok v Stupave vybudoval klimatizačný sklad ovocia , Štátne majetky a Štátne lesy postavili nové administratívne budovy. Štátne lesy a Zväzarm vybudovali dve veľké strelnice.
Výrobné družstvo AVANA stavajú nový závod pri železničnej stanici, ktorý bude daný do prevádzky ku koncu t.r., prípadne v 1. kvartáli budúceho roku,
V obci je t.č. rozostavaných 58 rodinných domkov.
V zmysle uznesenia vlády o pomoci stavebníkom MNV za spolupráce s ONV doteraz poskytol v 73 prípadoch cenové vyrovnanie na stavbu rodin. domkov vo výške 585 tisíc Kčs. Vo 29 prípadoch bola miestnym národným výborom doporučená tzv. cieľová prémia vo výške 116.000.- Kčs. Nenávratné pôžičky boli poskytnuté doteraz 28 stavebníkom v celkovej výške 517 tisíc Kčs.
Od roku 1964 sa vybudovali v obci nové cesty a to bezprašná, Mriansk á, Školská, Slovenská; asfaltová úprava Mierového námestia / pri kostole /, Mlynská, Železničná, Leningradská, Lipová, Fučíkova, Bitunková, Ferdiša Kostku, ulica SNP, Krížna, Keltská, Kúpeľná, Záhumenská a cesta od Záhumenskej ul. po objekty JRD. Za toto obdobie bolo vybudovaných 17 miestnych komunikácií v celkovej hodnote 3,200.000.- Kčs. V tomto období bol v obci vybudovaný miestny vodovod, ktorý zásobuje pitnou vodou bytovky postavené v rámci / DBV / družstevnej bytovej výstavby, ako i niektoré objekty, ako Materská škola I. a Detské jasle,
Spomenutý vodov bol rozšírený do bývalej obce Mást a cez Fučíkovu, Krížnu, Kúpeľnú a Lipovú ul. až na Kolóniu za cintorínom, kde na niektorých miestach boli vyústené hydranty, hlavne

na ulici Lipovej a Leningradskej.
V rámci sociálnej pomoci MNV poskytol aj sociálnu výpomoc občanom - dôchodcom v hodnote 700.000.- Kčs a to len od roku 1964.
V katastri našej obce je vybudovaných 52 chát pre oddych a rekreáciu našich občanov i občanov z blízkej Bratislavy.
V priebehu tohto roku bola tiež začatá výstavba skladov a dielní závodu Elektrovod, ktorý tieto stavia za starou Kolčiou.
Vážené súdružky a súdruhovia, v rámci akcie " Z " MNV buduje v Stupave kúpalisko a to na podnet našich občanov, preto dovoľte mi, aby som Vás informoval o priebehu jeho výstavby.
Doteraz bol vybudovaný záchyt vody, prívod vody do areálu kúpaliska ako i odpad vody z kúpaliska. Ďalej bol tu vybudovaný filter pre čistenie vody, jeden bazén strednej veľkosti o rozmeroch 25 x 12 m pre neplavcov a bol prevedený aj výkop veľkého zv. olympijského bazéna o rozmeroch 50 x 25 m pre plavcov.
Z uvedeného je zrejmé, že za existencie budovania socializmu sa vybudovali nielen v rámci republiky ale i v našej obci veľké hodnoty. Za spomínané obdobie , teda od roku 1948 až k doteraz sa v našej obci vybudovali objekty, sociálne a kultúrne ustanovizne v hodnote za vyše 221 miliónov Kčs.
Z pozitívnych výsledkov, ktorých sa za uvedené obdobie dosiahlo, je zrejmé a každému čestne zmýšľajúcemu občanovi jasné, že naša obec podstatne zmenila svoju tvár a teda je aj najlepšou vizitkou socialistického budovania.
Životná úroveň občanov našej obce je na celoštátnej úrovni. Nechcem tu znova opakovať všetko to, o čom sme hovorili na verejnom pohovore v marci t.r. Chcem len znova pripomenúť, že životná úroveň občanov v našej obci je na vysokej úrovni, ktorá sa odráža hlavne v tom, že 250 občanov vlastní osobné motorové vozidlá, práve toľko občanov vlastní aj motocykle.

V našej obci je vyše 1409 televízorov, vyše 1450 rádioprijímačov a takto by sme mohli pokračovať o počte chladničiek, práčiek a ďalších podobných vecí, ktoré nasvedčujú tomu, že naši občania skutočne žijú na svetovej životnej úrovni.
Na zvyšovanie životnej úrovne i našich občanov v podstatnej miere prispeje realizácia úloh a opatrení, ktoré boli prijaté na posledných plénach ÚV KSČ a ÚV KSS hlavne v oblastiach sociálneho zabezpečenia týkajúceho sa zvýšenia dôchodkov pre našich najstarších spoluobčanov a sociálne opatrenia smerujúce k zvyšovaniu starostlivosti o naše ženy - matky a o našich najmenších - o naše deti.
Tieto skutočnosti zdôrazňujem teraz, keď stojíme pred všeobecnými voľbami do všetkých zastupiteľských orgánov. Voľby v našej vlasti sú výrazom tiedne chápanej socialistickej demokracie. Socialistická demokracia, t.j. predovšetkým účasť pracujúcich na riadení a správe štátu, ktorá sa uskutočňuje a rozvíja prostredníctvom spoločenských organizácií združených pod vedením KSČ v NF. Preto i volebný program vychádza zo spoločných záujmov, orgánov a organizácií združených v NF. Je to program trvalej pracovnej a občianskej aktivity a iniciatívy pracujúcich. Zárukou jeho správnosti sú závery XIV. zjazdu KSČ, ktorého uznesenia vytyčujú celospoločenské úlohy piatej päťročnice. Ide teda o záväzný politický dokument, z ktorého sa bude vychádzať pri zabezpečovaní a realizovaní ďalšieho rozvoja okresov a obcí pri sústavnom raste hmotných a kultúrnych potrieb našich občanov.
Súdružky a súdruhovia! I úlohy vyplývajúce z nášho volebného programu sú súčasťou päťročného plánu a preto dovoľte, aby som Vás informoval, o aké úlohy ide, čo všetko budeme robiť počínajúc rokom 1971 - do roku 1975 v našej obci.

Predovšetkým pôjde o nasledujúce úlohy:
V rámci päťročného plánu, teda v období rokov 1971 - 1975 má sa započať s výstavbou 23 triednej základnej deväťročnej školy vrátane výstavby 12 bytových jednotiek pre ubytovanie učiteľov. Ďalej sa má započať s výstavbou sídliska, a to v troch etapách, ktorého počet bytových jednotiek po ukončení výstavby sídliska v uvedenom období má činiť vyše 500 bytov vrátane občianskej vybavenosti. V rámci výstaby sídliska v uvedenom období sa súčasne postaví nová materská škola s kapacitou pre 120 detí. V tomto období ďalej má sa dokončiť zachytávanie prameňov nezávadnej pitnej vody pre našu obec a to v takom množstve, ktoré bude stačiť napojiť vybudované nové sídlisko, novú školu ako aj MŠ a niektoré ďalšie časti našej obce. Súčasne prebieha spracovanie štúdie na vytvorenie areálu pre individuálnu bytovú výstavbu a pracuje sa na prepracovaní a spresnení smerného územného plánu obce.
Pokiaľ ide o priame úlohy MNV, budeme i naďalej pokračovať vo výstavbe kúpaliska, ktoré MNV, ako som už uviedol, prevádza v akcii " Z " a to tak, aby sme tento objekt dobudovali komplexne ku koncu päťročného plánu. Ako som už spomínal, situácia vo výstavbe kúpaliska prebieha pomerne dobre a počítame preto s tým, že v letnej sezóne roku 1972 chceme sprístupniť našim občanom bazén v rozmeroch 25 x 12 m a detský bazén pre našich najmenších. Pri tejto príležitosti chcem apelovať na všetkých občanov Stupavy a hlavne na mládež, aby sa pri plnení tejto úlohy viac angažovali a našli viac pochopenia než tomu bolo v prechádzajúcom období a aby účinne pomáhalo MNV urýchliť výstavbu kúpaliska a to tým, že sa aktívne zapoja do práce v rámci brigád, na ktoré sa zaviazali pri príležitosti 50. výročia vzniku KSČ.

Celková hodnota budovaného diela po jeho dokončení bude predstavovať hodnotu 7 miliónov Kčs.

Pokiaľ ide o zveľadovanie a skrášľovanie našej obce, budeme i naďalej organizovať a mobilizovať našich občanov prostredníctvom socialistického súťaženia a prijatých socialistických záväzkov na to, aby naša obec bola z mesiaca na mesiac a z roka na rok krajšia a úhľadnejšia a aby sme si zaslúžili štatút mesta, o ktorý sme požiadali. To, pravda, vyžaduje, aby občania pochopili snahu a iniciatívu MNV a pri týchto prácach sa viac zúčastňovali ako v predchádzajúcom období.

V rokoch päťročnice ďalej chceme uskutočniť výstavbu troch nových bezprašných komunikácií a to ulice: Vinohradskú a Čuleňovu až po hlavnú ulicu, ďalej Bottovu a ulicu Pažitnú.

V rámci budovania parkov chceme dobudovať park pred terajšou ZDŠ, kde plánujeme s vykúpením domu od občianky Darášovej a toto miesto pričleniť k doteraz utvorenému parku a za pomoci ONV, KNV, Ministerstva školstva SSR a Ministerstva kultúry SSR, resp. Vlády SSR postaviť pomník Hrdinovi ZSSR kpt. Jánovi Nálepkovi.

Podobne chceme riešiť parkovú úpravu pred Kultúrnym domom / ZK ROH Cementár /, kde plánujeme s postavením jednej sochy z tvorby akademického sochára , nášho rodáka, národného umelca prof. Jozefa Kostku.

Súdružky a súdruhovia!

Počuli ste úlohy, ktoré sa majú stať predmetom realizácie v novom funkčnom období NV. Bude preto potrebné, aby tieto úlohy sa stali nielen úlohou MNV, jeho poslancov, ale aby tieto úlohy boli úlohami každého jedného nášho občana.

Náš volebný program naväzuje na pozitívne výsledky, ktoré sme spoločne dosiahli a ktoré podstatne prispeli k rozvoju

našej obce.

Tieto výsledky boli dosiahnuté dobrou prácou MNV, taktiež za účinnej pomoci vyšších orgánov a tiež za aktívnej pomoci väčšiny našich občanov.

Takto budeme postupovať aj v ďalšom období, aby náš volebný program bol programom pozitívnej politiky celého NF v duchu línie a uznesení XIV. zjazdu KSČ. Realizácia volebného programu je zameraná predovšetkým k splneniu celospoločenských úloh, a to:

1. Získať všetkých čestných občanov našej obce pre politiku KSČ a NF. Za tým účelom musíme prehĺbiť komunistickú výchovu na školách, starať sa o ďalšie a lepšie vzdelávanie mládeže v rôznych kurzoch a krúžkoch vzdelávania. Musíme nájsť a uplatniť vhodné formy výchovy občanov, aby sa zlepšili vzťahy k socialistickému vlastníctvu, aby sa obmedzovali rôzne nešváry a zločinnosť, aby sa ľudia postupne zbližovali na základe svetonázorovej ideológie a politky robotníckej triedy. Získať čím viac občanov k účasti na práci a k účasti na riadení našej obce a to tým, že mnohí schopní občania budú pracovať aktívne v komisiách MNV a v masových organizáciách v obci.
   Za tým účelom budeme preto zverovať konkrétne úlohy do starostlivosti občanov, na ktorých čele bude stáť poslanec NV a plnenie týchto úloh sa bude kontrolovať na verejných schôdzach, resp. na pohovoroch s voličmi našej obce.
2. Budeme mobilizovať pracujúcich za splnenie celospoločenských výrobných úloh na pracoviskách. Plnenie tejto úlohy bude spočívať v tom, že budeme oboznamovať ľudí o plánoch podnikov, závodov alebo JRD a ŠM a budeme sa snažiť, aby sa zapájali v rámci socialistickej súťaže pre plnenie plánu

prijímaním socialistických, či už individuálnych alebo kolektívnych záväzkov.

3. Budeme mobilizovať ľudí za splnenie úloh NV.
   Za tým účelom je potrebné plniť úlohy, ktoré sú určené plánom a rozpočtom MNV. Nepripustíme zhehodnocovanie materiálnych zdrojov, ale budeme účelne hospodáriť s finančnými prostriedkami v súlade s uzneseniami vlastných volebných orgánov i orgánov ONV atď.
   Budeme vytvárať podmienky na získavanie fin. úspor a ďalších fin. zdrojov a to predovšetkým úsporami na výdavkových častiach rozpočtu, aby sa šetrilo tam, kde máme ešte skryté rezervy a nepochybujeme o tom, že týchto je ešte na všetkých úsekoch pomerne dosť.
   Musíme preto zaviesť širokú hospodárnosť v každej oblasti a byť si vedomí toho, že hospodárime so štátnymi prostriedkami, že sú to prostriedky spoločnosti, že je našou morálnou povinnosťou ich veľmi hospodárne a účelne využívať.
4. Budeme ďaleko viac ako v predchádzajúcom období využívať vo zvýšenej miere iniciatívu a obetavosť občanov. Táto úloha má rovnaký význam ako ostatné úlohy programu a musí sa stať vecou všetkých poslancov. Bude preto nutné, aby v novom funkčnom období sa pravidelne organizovali pohovory s občanmi, prijímali sa ich návrhy a pripomienky, ale aj záväzky a tieto v plnej miere využívať pre zlepšenie životných podmienok v našej obci.

Je ešte mnoho nedostatkov v školských a kultúrnych zariadeniach, na verejných komunikáciách, na úseku obchodu atď. Preto do týchto úsekov treba zvlášť orientovať voľné finanč. zdroje a viesť občanov pre zlepšenie vzťahu ku všetkým nedostatkom, ktoré v obci ešte máme a so zameraním úsilia na ich

odstránenie.

Krásne životné prostredie je cieľom každého kultúrneho ná - roda i všetkých občanov. Aby sme takéto prostredie vytvorili, je potrebné, aby hodnoty si ľudia vedeli aj vážiť a tieto aj chránili ako svoje vlastné.

Najviac si vážia ľudia tie hodnoty, ktoré si vytvorili sami a ktoré si sami aj udržujú. Je preto našou úlohou získať kaž - dého občana pre plnenie úloh nášho volebného programu.

Zlepšenie práce žien, starostlivosť o dôchodcov, zlepšovanie služieb a podmienok života v obci vyžaduje skutočnú iniciatívu všetkých nás, o ktorú sa pričinia nielen organizácie zdru- žené v Národnom fronte, ale v prvom rade novozvolení poslanci MNV.

Preto veríme, že tento náš volebný program nebude len progra - mom MNV a jeho poslancov - ale stane sa programom každého náš- ho občana.

Ďakujem za pozornosť.

Správa predsedu MNV o plnení úloh vyplývajúcich z celoobecného záväzku a volebného programu.

Predseda Miestneho národného výboru pozvánkou zo dňa 27. sept. 1972 zvolal zasadnutie pléna MNV touto pozvánkou: Zvolávam týmto riadne zasadanie pléna Miestneho národného výboru v zmysle zákona čís. 69/67 Zb., § 42, ods. 2 na deň 6. októbra 1972 na 15. hod, do miestnosti: zasadačka MNV.
Program: 1. Kontrola uznesenia - taj. MNV. 2. Správa o činnosti Rady MNV - taj. MNV. 3. Správa a kontrola plnenia úloh vyplývajúcich z celoobecného záväzku a volebného programu. 4. Stanovisko ONV Bratislava vidiek k úlohám na úseku poľnohospodárstva, vyplývajúcich z uznesení a záverov XIV. zjazdu KSČ a KSS a záverov aprílového pléna KSČ - KSS v podmienkach okresu Bratislava vidiek. 5. Interpelácie - diskusia. 6. Návrh na uznesenie - záver.- Žiadame všetkých poslancov, aby si na pracovisku veci zariadili tak, aby sa zasadania mohli zúčastniť.- J. Martinkovič v.r., predseda MNV. Okrúhla pečiatka s textom Rada Miestneho národného výboru v Stupave okres Bratislava vidiek, uprostred štátny znak ČSSR.
V 3. bode programu ujal sa slova predseda MNV. Povedal :
Vážení poslanci, súdružky a súdruhovia!
Na základe plánu práce Rady MNV a pléna MNV na druhý polrok roku 1972 pripadla mi úloha, aby som Vás, poslancov MNV informoval o plnení úloh, ktoré pre náš MNV vyplývajú z volebného programu a celoobecného socialistického záväzku prijatého v januári 1972 na výzvu Mestského národného výboru v Trnave.
O mesiac a niekoľko dní bude tomu rok, kedy sme boli vo všeobecných voľbách zvolení za poslancov MNV, odvtedy sme teda prevzali i zodpovednosť za plnenie úloh, ktoré nám ako orgánu štátnej moci a správy z tejto funkcie vyplývajú a i za úlohy,

ktoré sú vytýčené v našom volebnom programe a celoobecnom socialistickom záväzku. Oba tieto materiály, teda volebný program i celoobecný soc. záväzok naši občania prijali veľmi kladne a prejavili odhodlanosť úlohy vyplývajúce z oboch dokumentov dôsledne plniť. - Súdružky a súdruhovia! Vzhľadom na to, že ide o dva dôležité materiály, teda o volebný program a celoobecný socialist. záväzok, môžeme ich takto vedľa seba radiť, ale prakticky ide o jeden dôležitý dokument, kde sa navzájom úlohy prelínajú. Volebný program, akto taký, vytyčuje zásadné a konkrétne úlohy na celú päťročnicu, avšak celoobecný soc. záväzok už jednotlivé úlohy vyplývajúce z volebného programu detailnejšie rozpracované k realizácii na dobu jedného roku. Úlohy volebného programu budú sa i v budúcnosti rozpracovávať do celobecných socialistických záväzkov tak, aby časove boli realizované ako to ukladá volebný program na celú päťročnicu. Dovoľte mi, aby som Vás informoval, aké úlohy vyplývajú z volebného programu, ako boli tieto zabezpečované a plnené.

V rámci päťročného programu má sa uskutočniť výstavba 72 bytových jednotiek v rámci družstevnej bytovej výstavby v rozptyle. Má sa doriešiť a vyriešiť dostatok nezávadnej pitnej vody pre našu obec. Ďalej sa má započať s výstavbou sídliska I. a výstavba novej ZDŠ a MŠ v rámci sídliska.

Podľa najnovších poznatkov získaných na posledných jednaniach na vyšších orgánoch situácia v realizácii vyššie uvedených úloh javí sa takto: S výstavbou 72 b.j. v rozptyle sa započne tohto roku v mesiaci októbri. Bolo zvolané konanie na odovzdanie staveniska na deň 29. sept. 1972, avšak toto sa neuskutočnilo pre neúčasť zodpovedných zástupcov hlavne zo Stavoinvesty a Stavebného bytového družstva, na základe čoho bolo odovzdanie staveniska odložené na mesiac október 1972. V súčasnom období

prevádzajú sa prípravné práce na zahájenie výstavby, t.j. prípojka vody a elektrickej energie priamo na stavenisko a ďalšie práce s tým súvisiace. Tieto byty by mali byť dokončené do konca roku 1973. Poradovník občanov, ktorí sa do týchto bytov nasťahujú Rada MNV na svojej schôdzi dňa 29. sept. t.r. na návrh komisie schválila.

V roku 1973 na jeseň má sa započať s výstavbou inžinierskych sietí na sídlisku I. a súčasne i s výstavbou prvej etapy sídliska. Do konca päťročnice má byť postavené a odovzdané do užívania 208 bytov a ďalších 281 bytov do konca roku 1980.

V celku sa má na sídlisku I. postaviť 489 bytov. Výstavba sídliska je vzhľadom / z hľadiska / materiálno - technického zásobovania riešená Pozemnými stavbami z Bratislavy. Výstavbu sídliska je možné v termíne, ako som uviedol začať. Nasvedčuje tomu i tá okolnosť, že Stavoinvesta už započal prevádzať majetkoprávne vysporiadanie pozemkov u tých občanov, ktorých domy sa nachádzajú v asanačnej oblasti.

S výstavbou MŠ je počítané súčasne s výstavbou sídliska v druhej etape. Výstavba novej ZDŠ je podľa najnovších poznatkov zaradená do výstavby v roku 1974, doteraz však dodavateľ nie je definitívne doriešený. Pravdepodobne však výstavbu budú prevádzať Pozemné stavby Bratislava. V súvislosti s bytovou výstavbou sa súčasne zabezpečujú úlohy súvisiace s prívodom vody a otázky vykurovania. Pokiaľ ide o prístavbu kotolne v cementárni do takej kapacity, aby mohla teplom zásobovať sídlisko, je situácia už prakticky vyjasnená a je definitívne rozhodnuté príkazom ministra, že túto prístavbu urobia Pozemné stavby Bratislava. Pokiaľ ide o technologické zariadenie, túto úlohu zabezpečuje Stavoinvesta Bratislava.

Otázka vody podľa posledných jednaní pre Stupavu by mala byť

doriešená. V súčasnom období je už zachytený a napojený do miestneho vodovodu prameň nad Pílou s výdatnosťou pol litra za sekundu, čo stačí na zásobovanie novopostavených 72 b.j. v rámci Družstevnej bytovej výstavby. Ďalší zachytený prameň nezávadnej pitnej vody o výdatnosti 8 sekundových litrov na Hámroch bude napojený na miestny vodovod v roku 1973. Projekčná dokumentácia je spracovaná a dodavateľ zabezpečený, túto stavbu prevedie KOVAK Malacky. Súčasne sa projekčne rieši a spracováva záchyt a napojenie pitnej vody z vyvieračky, ktorá má výdatnosť 180 litrov za sekundu. Táto voda z vyvieračky pod kameňolomom bola posledným rozhodnutím hygienika prekvalifikovaná za vyhovujúci vodný zdroj do miestneho vodovodu, pravda pri určitej pritom nenáročnej úprave. Z uvedeného dá sa predpokladať, že v najbližších rokoch bude mať naša obec dostatok nezávadnej pitnej vody nielen pre plánovanú bytovú výstavbu, ale i pre napojenie ostatných častí obce na miestny vodovod.

Jednou z ďalších úloh, ktoré pre nás vyplývajú z volebného programu, je úloha zabezpečiť dostatočný počet stavebných pozemkov pre individuálnu bytovú výstavbu. V súčasnom období je na našom MNV evidovaných 150 / stopäťdesiat / žiadostí o stavebné pozemky. Tieto požiadavky našich občanov je možné v najbližšom období kladne vybaviť, pretože:-

1. pri prečíslovaní parciel v obci sme zaevidovali 98 prelúk, ktoré buď vykúpením alebo vyvlastnením musia sa riešiť.
2. Ďalej do 30. novembra 1972 budú spracované zastavovacie štúdie na lokalitu Kopce a lokalitu Kremenica.
   V lokalite Kopce bude k dispozícii 49 stavebných pozemkov a v lokalite Kremenica 99 stavebných pozemkov, teda len z týchto dvoch stavebných lokalít bude možno zabezpečiť sta-

vebno pozemky pre 148 stavebníkov. Teda i táto úloha je zabezpečená a bude splnená do rokov 1973 - 1974.
Súdružky a súdruhovia, to by boli úlohy nášho volebného programu, kde investormi sú vyššie orgány a to ONV a Stavoinvesta. Pokiaľ ide o úlohy volebného programu, ktoré zabezpečuje priamo MNV, tieto sa plnia nasledovne:
Prvoradou úlohou je pre nás výstavba kúpaliska, ktorú realizujeme v akcii " Z ". Tu sa úlohy plnia dôsledne a v súlade s harmonogramom prác, ktorý Rada MNV na každý štvrťrok schvaľuje. Podľa harmonogramu prác sa doteraz urobili nasledovné: Dobudovali sme a do skúšobnej prevádzky sa dali stredný /t. j. bazén pre neplavcov / a detský bazén, vrátane filtra a položenie potrubia pre prítok a odtok vody. Urobila sa hrubá stavba sociálneho zariadenia, ďalej výkop veľkého bazénu, ktorý je t.č. pripravený k betonáži, s ktorou sa už započne v najbližších dňoch. Teda úlohy súvisiace s výstavbou kúpaliska sa doteraz splnili dobre, ba niektoré i v predstihu, čo dáva reálny predpoklad, že kúpalisko ako komplex môže byť dokončený do konca tejto päťročnice, teda tak, ako sme to sľúbili na pohovoroch našim občanom.
Pokiaľ ide o úlohy na úseku komunikácií, volebný program nám ukladá vybudovať tri bezprašné cesty, a to ulice: Pažitná, Bottova a Vinohradskú spoločne s Čulenovou / predtým Šmeralovou / až po hlavnú ulicu. Situácia na tomto úseku je následovná: Na uvedených cestách sa už robili predbežné úpravy a prípravy na ich ďalšie budovanie. Finančné prostriedky sú zabezpečené a v tomto roku chceme položiť ešte koberec / asfaltový / na ulice Pažitná a Bottova. Na ulice Vinohradská a celú oblasť Kremenice vrátane Cintorínskej ulice sa spracováva komplexný projekt a k realizácii výstavby uvedených ciest dojde na budú-

ci rok, teda roky 1973 - 74, pretože ide o úsek mimoriadne náročný na technické prevedenie. / Poukáž na kalamitu roku 1972. /

Ďalej pre nás z volebného programu vyplývala úloha vykúpiť a asanovať dom občianky Darášovej a to pre získanie priestranstva, ktoré bude sparkované, kde bude postavený pomník hrdinu Sovietskeho zväzu kpt. Jána Nálepku. / Informovať o súčasnom stave, práce sú zadané profesorovi J. Kulichovi. /

Vo volebnom programe sú ďalej úlohy MNV pri skrášľovaní našej obce. I tu, súdružky a súdruhovia , môžeme prehlásiť, že úlohy i na tomto úseku sa dobre plnia. Všetky voľné miesta a priestranstva v našej obci sú prakticky upravené a vysadené kvetinami alebo zatrávnené a sústavne udržované.

To sú hlavné úlohy, ktoré sú v našom volebnom programe na celú päťročnicu. Jednotlivé úlohy, hlavne úlohy, ktorých realizáciu mal zabezpečiť MNV, boli, ako je Vám to známe, rozpracované detailne v celoobecnom socialistickom záväzku, ktorý sme prijali na počesť 27. výročia oslobodenia ČSSR Červenou armádou a za úspešnú realizáciu volebného programu a na podnet výzvy MsNV v Trnave v januári tohto roku. Preto mi dovoľte, aby som Vás oboznámil, ako sa náš socialistický záväzok až do tejto doby plní. V prvej časti, t.j. investičná časť akcia " Z ".

Do tejto časti patrí výstavba kúpaliska. O tom, čo sa pri plnení tejto úlohy dosiahlo som už hovoril. Chcem však Vás informovať, kto a akým podielom sa na dosiahnutých výsledkoch podiela. V tomto roku sa malo na výstavbe kúpaliska odpracovať 1.500 brigádnických hodín a vytvoriť hodnotu práce za 350.000.- Kčs. V skutočnosti sa odpracovalo ku dňu 31. 8.1972 2.873 brigádnických hodín, z toho pripadá na mládež 980 brog.

hodín. Hodnota vytvoreného diela činí 540.000.- Kčs.
V tejto súvislosti treba osobitne vyzdvihnúť brigádnícku prácu organizovanú prostredníctvom brigád socialistickej práce v závode Cementáreň. Boli to brigády soc. práce súdr. Vojtecha Brbúcha, prevádzky Hlinisko, v počte 10 osôb, ďalej BSP strediska dopravy s vedúcim. súdr. Jánom Bartalským v počte 12 osôb, ďalej BSP s vedúcom súdr. Miroslavom Noskovičom v počte 5 osôb, ďalej BSP súdr. Mindáka zo zámočníckej dielne v počte 7 osôb, BSP s. Jozefa Škrovana v počte 6 osôb aj s bágrom, BSP súdr. Németha s vedúcim stavebnej údržby v počte 14 osôb. Okrem týchto BSP súdr. Šveca z Komun. služieb Stupava, ktorá odpracovala 50 hodín.
Ďalej treba vyzdvihnúť aktívnu pomoc pri výstavbe kúpaliska miestnych zložiek Národného frontu. Miestna org. invalídov odpracovala 120 brig. hodín, miestna org. ZPB odpracovala 25 brig. hodín. Miestna organizácia zväzu ROMOV odpracovala 170 brig. hodín, príslušníci PS útvaru / vojaci / 200 hodín. Poslanci MNV odpracovali 80 brig. hodín.
Je treba spomenúť pomoc závodov, ako ČSAD pri doprave zeminy a JRD Stupava pri doprave materiálu na stavbu sociálnej budovy. Ďalej pomoc závodu Stavohmoty, ktorý ohotne zapožičiava bágre a iné stroje, tiež Štátnemu majetku Stupava zapožičiava rozličné mechanizačné prostriedky.
Pochvalu a uznanie sa zaslúžia i brigádnici murári - dôchodcovia, ktorí bezplatne pomáhali pri výstavbe sociálnej budovy. Sú to najmä: Štefan a Ján Hanečka, ktorí odpracovali 120 hod., Štefan Šťastný 24 hod., Štefan Kahánek 24 hod. a Anton Voletz 32 hodín.
Mám zato, súdružky a súdruhovia, že možno kladne hodnotiť doterajší priebeh prác na výstavbe kúpaliska a popriať si, aby

takáto aktivita ba ešte väčšia na tomto stavenisku bola i v budúcom roku.

Druhá časť nášho socialistického záväzku je neinvestičná.

V tejto časti sú zahrnuté tieto úlohy:

a, údržba parkov a sadov v hodnote 20.000.- Kčs.
Splnené na 28.000.- Kčs.

b, údržba čistoty na verej. priestranstvách 8.000.- Kčs.
Splnené na 104.000.- Kčs.

c, rekonštrukcia požiarnej zbrojnice v hodnote 150.000.-Kčs.
Zatiaľ nič. K práci sa prikročí v mes. okt. t.r.

d, rozšírenie verejného osvetlenia na uliciach: Bottova, Zemanská, Slovenská a 4. apríla; hodnota 30.000.- Kčs.
Splnené na 38.000.- Kčs.

e, dokončenie autobusovej stanice ČSAD, hodnota 15.000.- Kčs.
Splnené na 17.000.- Kčs.

I na tomto úseku sa plánované úlohy dôsledne splnili, okrem rekonštrukcie požiarnej zbrojnice. Pri zabezpečovaní tejto úlohy stretli sme sa so značnými ťažkosťami, ktoré spočívali hlavne v tom, že sa nám nepodarilo v priebehu roka zabezpečiť dodavateľa na túto rekonštrukciu. Po prevedených opatreniach možno predpokladať, že táto rekonštrukcia sa urobí ešte do konca tohto roku a podľa dohody urobí ju Komunálny podnik Stupava, ktorý má aj potrebné mechanizačné zariadenie, aby túto stavbu mohol urobiť.

Úsek miestnych komunikácií:

Na tomto úseku mali sa urobiť nasledovné práce:

a, úprava ulíc Volkrovej, Veternej, Zápotockého a Bottovej v hodnote 10.000.- Kčs. Táto úloha bola splnená tak, že sme tieto ulice upravili a navozili tam šutolín v cene 15.000.- Kčs vrátane s dopravnými nákladmi.

b, budovanie chodníkov na uliciach Kostkovej, Fučíkovej, Záhradnej v dlžke 1.000 b.m. I táto úloha bola úspešne splnená. Náklady na túto stavbu činili 68.000.- Kčs. Hodnota vytvoreného diela činí 120.000.- Kčs.

c, ďalej sa mal dokončiť odpadový kanál na Zápotockého ul. v dĺžke 100 b.m. v hodnote diela 8.000.- Kčs.
Táto úloha nie je ešte realizovaná, pretože nie všetci občania tam bývajúci prejavili záujem o túto prácu. Časť občanov úpravu odpadového kanála urobila, niekoľkí napriek výzvam MNV doposiaľ tak neučinili. Odbor pre výstavbu pri MNV spolu s poslancom MNV a za spolupráce občianskeho výboru z tejto časti obce zabezpečia realizáciu tejto úlohy do konca tohto roku.

Na úseku asanačných prác:

V tejto oblasti socialistického záväzku máme dve úlohy, a to asanovať budovu zv. Molcovňa a ďalej vykúpiť a asanovať dom občianky Darášovej / pred budovou ZDŠ /. Obe tieto úlohy sú splnené.

Na úseku rozvoja služieb pre obyvateľstvo:

Zo záväzku vyplýva pre MNV úloha realizovať požiadavky našich občanov na zriadenie prevádzky chemickej čistiarne Komun. služieb. I táto úloha v spolupráci s KS bola splnená a chemická čistiareň v Stupave je už asi dva mesiace v prevádzke k spokojnosti občanov. Hodnota vytvoreného diela činí 420.000.- Kčs.

Na úseku telovýchovy:

Členovia TJ Tatran sa zaviazali, že v rámci socialist. záväzku odpracujú na rôznych úpravách štadióna 1.500 brig. hodín. Z toho 300 hodín na výstavbe kúpaliska. Ku dnešnému dňu svoje záväzky splnili nasledovne:

61 členov sa zúčastnilo na úprave bežeckej dráhy, ďalej vyčistili priestranstvá na ihrisku od krovia.

Odpracovali 200 hodín.
Na úprave hádzanárskeho ihriska odpracovalo 25 členov 623 h.
Na úprave a oprave klubových miestností a objektov na štadióne odpracovalo 23 členov 528 brig. hodín.
Celkom odpracovali 1.363 hodín a vytvorili hodnotu diela v cene 27.550.- Kčs.
Na úseku kultúrnej výchovy:
Na tomto úseku politicko - výchovnej práce v priebehu tohto roku doteraz boli dosiahnuté nasledujúce výsledky, ktoré sa uskutočňovali v súlade s úlohami vytýčenými v celoobecnom socialistickom záväzku. Na úseku politicko - výchovnej a kultúrnej práce za uplynulé obdobie venovalo vedenie Závod. klubu v spolupráci s komisiou pre školstvo a kultúru pri MNV zvýšenú pozornosť najmä školskej a dospievajúcej mládeži. Okrem toho spolupracovalo i s ostatnými organizáciami NF a spolu pomáhali pri organizovaní rozličných podujatí na tomto úseku.
Od januára po september tohto roku boli organizované slávnosti besedy, súťaže, koncerty, detské kvízy, prednášky, výstavy a pod. Je treba spomenúť aspoň niektoré z nich. Podujatia politického charakteru, boli to menovite verejné slávnosti spojené s priliehavými prednáškami, dva leninské večery, oslavy výročia Februárového víťazstva, oslavy MDŽ, oslavy oslobodenia obce Červenou armádou, oslavy oslobodenia ČSSR, výročie SNP, spomienkový večer pri príležitosti nedožitých 60. narod. kpt. Jána Nálepku. Okrem týchto boli uskutočnené dve prednášky pre mládež na tému História našich národov. Ďalšia prednáška o trestnej činnosti mládeže ako aj prednáška o úrazovosti na cestách. Tieto prednášky boli spojené s premietaním filmu.
Na pôde Závodného klubu boli organizované ďalšie prednášky.
Pri príležitosti zájazdu učiteľov z ČSR a SSR do Stupavy v me-

siaci júli t.r., podobne ako aj v minulom roku, v počte asi sto, bola uskutočnená prednáška na tému Z dejín Stupavy s prehliadkou pamätihodností Stupavy.
Ďalej bola v ZK prednáška spojená s filmom o budovaní dialnice.
V rámci prípravy obyvateľstva na ochranu a obranu vlasti, boli prevedené prednášky odborného rázu spojené s premietaním filmu.
I z oblasti ovocinárstva pre miestnu organizáciu ovocinárov bolo prednesených 16 odborných prednášok, na ktorých sa zúčastnilo 4.430 občanov vrátane mládeže.-
Za spolupráce ZK a komisie pre školstvo a kultúru, miestnu organizáiu Zväzu slov. žien boli uskutočnené dva súťažné večery pre mládež na tému Dejiny obce Stupavy a o politických udalostiach. Na týchto súťažných večeroch bolo 156 návštevníkov.
Okrem týchto podujatí boli usporiadané štyri koncertné večery, na ktorých sa podiela ĽŠU, dychová hudba ZK. Ďalej bola tu okresná súťaž v prednese poézie a prózy, okresná súťaž ľudových škôl umenia, stupavské bábkárske dni, tri dovadelné predstavenia, tri estrádne vystúpenia a príležitostné pásma filmov.
Tieto podujatia navštívilo 4.756 občanov a mládeže našej obce.
Vzhľadom na veľký počet podujatí návštevnosť nie je úmerná a bude potrebné, aby sme vyvinuli patričné úsilie získaniu záujmu o hodnotné kulúrne i politické podujatia.
V mesiaci októbri a v decembri t.r. všetky akcie, ktoré sa tu uskutočnia, budú v znamení významných výročí, 50. výročia vzniku červených odborov, 55. výročia VOSR a 50. výročia vzniku Zväzu sovietskych socialistických republík.
ZK v spolupráci s komisiou pre školstvo a kultúru zabezpečia cyklus prednášok na propagáciu vedeckého svetového názoru. V mesiaci novembri t.r. budú v ZK organizované nedeľné predpoludnia pre mládež, kde sa budú premietať bezplatne populárno-vedecké filmy.

Týmito podujatiami sa budú propagovať myšlienky budovania socialistickej vedy, jej úspechov a vôbec úspechov socialistickej spoločnosti.

Súdružky a súdruhovia! Z uvedeného rozboru plnenia úloh vyplývajúcich z celoobecného záväzku a volebného programu možno konštatovať i napriek tomu, že sa niektoré dielčie úlohy zakotvené v soc. záväzku sa doteraz nerealizovali, že i tak možno situáciu v plení úloh jak volebného programu tak i socialist. záväzku hodnotiť veľmi kladne, pretože okrem plánovaných úloh splnili sa mnohé iné úlohy, ktoré ani neboli vo volebnom programe ani v celoobec. socialist. záväzku, ako napr., urobil sa mostík k pomníku SNP, most na Pažitnej ul. a na Slovenskej ul. cez potok. Bude však i naďalej potrebné, pokiaľ povetrnostné podmienky dovolia vynaložiť maximálne úsilie, aby sa hlavne pokračovalo v prácach na skrášľovaní obce, na výstavbe kúpaliska a hlavne zabezpečiť GO požiarnej zbrojnice. Na druhej strane zvýšiť sústavnú pozornosť úlohám a akciám, ktorých investormi sú vyššie orgány, ako ONV a Stavoinvesta a robiť patričné kroky prostredníctvom uvoľnených funkcionárov a poslancov MNV na týchto orgánoch, aby svoje úlohy voči nášmu volebnému programu dôsledne splnili.

Na záver mojej správy pre ucelenosť stručne zrekapitulujem v číslach výsledky plnenia celoobecného soc. záväzku:

Náš celoobec. soc. záväzok bol spracovaný na základe 11 kolektívnych a 280 individuálnych soc. záväzkoch, ktoré spolu činili 10.300 brig. hodín, čím sa mala vytvoriť hodnota diela za 1,051.000.- Kčs.

Náš celoobec. socialist. záväzok i napriek tomu, že nie je ešte koniec roka a do konca roka sa určite vytvoria určité hodnoty, úspešne plníme a možno konštatovať, že sme tento vedeli splniť v predstihu a v mnohých smeroch dokázali sme vytýčené

úlohy prekročiť.

Vcelku bolo doteraz odpracovaných 15.462 brig. hodín a vytvorená hodnota diela za 1,320.000.- Kčs, oproti záväzku viac o 270.000.- Kčs. Sú to pekné a potešiteľné výsledky, súdružky a súdruhovia, - a preto dovoľte mi, aby som v závere poďakoval všetkým tým poslancom MNV, pracovníkom MNV, organizáciám NF i miestnym závodom, ktoré sa podielali na týchto dobrých výsledkoch, či už ako organizátori alebo brigádnici.

Ďakujem za pozornosť. / Potlesk členov pléna MNV. /

V Uznesení z plenárneho zasadania MNV, konaného dňa 6.10.1972 v Stupave v odseku A, plenárna schôdza prijíma nasledovné opatrenia: Schvaľuje v bode 2. Správu predsedu MNV o plnení úloh vyplývajúcich z volebného programu a celoobecného socialistického záväzku aj s pripomienkami.

Zapísal Vojtech Erdélyi, poslanec MNV.

Prípravy na priznanie charakteru mesta
a zriadenie Mestského národného výboru v Stupave.

Na deň 23. októbra roku 1972 bolo na pokyn Odboru pre vnútorné veci Okresného národného výboru okresu Bratislava vidiek zvolané mimoriadne zasadnutie Rady MNV v Stupave. Podľa listiny prítomných zasadnutia sa zúčastnili: súdr. Jozef Martinkovič, predseda MNV, súdr. Štefan Neradovič, tajomník MNV, súdr. Dr. Voj - tech Mader, podpredseda MNV; členovia Rady: súdr. František Král, súdr. František Kubrický, súdr. inž. Ladislav Beleš, súdr. Margita Blažíčková, súdr. Vít Haramia, súdr. Jozef Šály. Z členov Rady neprítomní: súdr. Alojz Balog, súdr. Mária Škrovanová. Hostia: súdr. inž. Alexander Hasoň, preds. MV KSS, súdr. Vojtech Erdélyi, poslanec - kronikár, súdr. Sedláček, tajomník ONV Bratislava vidiek, Za Ministerstvo vnútra SSR: súdr. JUDr. Štefan Kusý, vedúci Odboru všeobecnejvnútornej správy MV SSR, JUDr. Darius Rusnák, vedúci správneho oddelenia MV SSR, súdr. JUDr. Eduard Veselý, vedúci odborný referent správneho oddelenia, špecialista MV SSR; za Zsl. KNV súdr. JUDR. Božík, vedúci Odboru pre vnútorné veci.

Zasadnutie Rady bolo zvolané na 11. hodinu 30. min. s tým, že sa začne o 12. hodine, na ktorú hodinu bol určený príchod hostí.

Priebeh rokovania:

Členov Rady MNV privítal predseda MNV s. Jozef Martinkovič a informoval prítomných o predmete zvolania zasadnutia mimoriadnej Rady MNV. V predbežnej informácii predseda MNV povedal, že podľa došlých správ bol Stupave údajne priznaný charakter mesta a pravdepodobne zástupcovia ONV, KNV a MV SSR prídu o veci informovať Radu MNV.

Zasadanie bolo v zasadacej miestnosti Rady MNV - na prvom poschodí v budove MNV, miestnosť bola v mesiaci septembri t.r. vkusne

vymaľovaná, je čistá a vkusne upravená, okná čisté - svieti do nich jesenné slniečko, pestré farby blízkych stromov v záhrade a v parku prispievajú k slávnostnej atmosfére.
Prvý z hostí sa dostavil súdr. Sedláček, tajomník ONV, napokon o 13. hod. 10. min. prichádzajú zástupcovia MV SSR.
Otvorenie zasadnutia: Predseda MNV súdr. Jozef Martinkovič privítal prítomných, otvoril zasadnutie mimoriadneho zasadania Rady MNV o 13. hod. 15. min. za účasti podľa listiny prítomných.
V úvode informoval mimoriadne zasadnutie Rady o záujme Miestneho národného výboru v Stupave vzhľadom na hospodársky rozvoj, úspechy vo výstavbe a v rozvíjaní kultúry dosiahnuté za posledné dve desaťročia, najmä však od oslobodenia obce na konci druhej svetovej vojny slávnou červenou armádou, získať pre Stupavu priznanie charakteru mesta a zriadenie mestského národného výboru a o postupe, ako MNV v tejto veci doteraz pokračoval.
Po informatívnom úvode odovzdal slovo prítomným zástupcom MV SSR. Prvý sa ujal slovan súdr. JUDr. Štefan Kusý. Menovaný zaoberal sa doterajším postupom v predmetnej veci a konštatoval, že čiadosť Stupavy prejednal Okresný nýrodný výbor okresu Bratislava vidiek a ďalšie orgány, CV KSS, Zsl. KNV. Vzhľadom na to, že pre priznanie charakteru mesta obci musia byť splnené príslušné požiadavky uznesenia vlády čís. 1 z roku , je potrebné preskúmať, aké sú súčasné výhľady výstavby obce, získať príslušné informácie od jednotlivých rezortov. Je potrebné preskúmať, aké má Stupava výhlaidky ďalšieho rozvoja, pri tejto príležitosti chceme získať bližšie poznatky, aby sme mohli poskytnúť vláde SSR objektívne informácie.
Ako druhý prihlásil sa k slovu súdr. JUDr. Darius Rusnák, ktorý už na základe doterajších skúseností s priznaním charakteru mesta niektorým obciam na Slovensku povedal: " Ak ide o takúto

významnú udalosť, keď sa robí takáto historická vec, je potrebné sa s ňou náležite zapodievať. V stredoveku priznával sa charakter mesta udelením privilégií, mestských práv zemepánom alebo panovníkom príslušnou listinou a udelením erbu. My sme neprišli s hotovou vecou v pozitívnom alebo negatívnom význame, prišli sme vypočuť stanoviská a konštatovať niektoré skutočnosti. " Uviedol, že do roku 1980 má sa stať Stupava integrálnou súčasťou Bratislavy. Pokiaľ ide o hospodársky potenciál, konštatoval, Stupava má predpoklady byť mestom. Susedí s Bratislavou a z niektorých hľadísk zvádza s ňou konkurenčný boj. Uvádzal, že jej spádové územie je úzke. Nazdáva sa, že pre Stupavu by bol vhodnejší pojem " satelitné mesto " vzhľadom na jej polohu. Pripomenul, že zástavba Bratislavy do roku 1980 pôjde severozápadným smerom a bude sa vytvárať Bratislavská aglomerácia a Stupava sa môže vyvíjať ako mestské sídlisko. V ďalšom uviedol, že vláda SSR môže sa s vecou zaoberať a k rozhodnutiu by mohlo dojsť už v zimných mesiacoch. Uviedol však, že MNV dovtedy mal by pouvažovať o tom, čo by sa dovtedy mohlo ešte v prospech Stupavy urobiť. Povedal: " Videli sme na hlavnej ulici zbúranisko, nerobí dobrý dojem. V starej časti obce ošarpané domy robia zlý dojem. Treba vylepšiť úpravu priestranstiev, starať sa o čistotu. " V ďalšom pripomenul, že v súčasnosti bude treba pripraviť dobre fundovanú správu vláde SSR a pripraviť sa aj na názory iných rezortov. Povedal: " Ak návrh Ministerstva bude vládou akceptovaný a dôjde k rozhodnutiu priznať Stupave charakter mesta a zriadiť tu MsNV, potom k slávnostnému aktu mohlo by dojsť pri niektorej významnej udalosti, resp. pri významnom výročí, napr. aj pri 25. výročí Februárového víťazstva nášho ľudu vedeného KSČ, t.j. v mesiaci február roku 1973.'
V ďalšej časti svojho príspevku rozhovoril sa o príprave pro -

gramu a priebehu ceremoniálu, ktorý takáto významná udalosť vyžaduje a zasluhuje.

Ďalší sa prihlásil k slovu súdr. Sedláček, tajomník ONV okresu Bratislava vidiek. Uviedol, že Okresný národný výbor okresu Bratislava vidiek zaujal k žiadosti Stupavy kladné stanovisko a doporučil kladné vybavenie žiadosti. Uviedol, že Stupava môže po organizačnej stránke do rokov 1980 - 1985 byť dobre vybudovaná, môže byť tu všetko pripravené, na čo sú aj všetky predpoklady a potom môže byť včlenená ako vysokoorganizocaný mestský útvar do Bratislavy.

Súdr. J. Martinkovič, predseda MNV k uvedenému pripojil sa slovami: " Vieme, že vývoj pôjde týmto smerom. U nás je plánovaná výstavba 500 bytov ešte v tejto päťročnici, pripravuje sa ďalšia výstavba sídliska čís. II. Dovtedy môže mať Stupava desať až dvanásť tisíc obyvateľov. " Dodal: " Bude lepšie aj pre samotnú Bratislavu, keď do veľkého mesta bude začlenená už vybudovaná a dobre organizovaná. " Ďalej uviedol niektoré pohľady na minulosť Stupavy, zdôraznil, že Stupava má svoje bohaté regionálne dejiny aj v oblasti robotníckeho hnutia už zo začiatku storočia. Rozhovoril sa o snahe MNV v súčasnosti vylepšovať vzhľad priestranstiev. Povedal: " Udržujeme parky, vybudovali sme autobusovú stanicu ČSAD, vybudujeme parkovanú úpravu nového námestia pred budovou Základnej deväťročnej školy kpt. Nálepku, kde bude postavený pomník hrdinu ZSSR kpt. Jána Nálepku, bude to jazdecká socha hrdinu, prvá tohto druhu na Slovensku, okrem toho sochami vylepšíme vzhľad iných priestranstiev v Stupave. Pokračuje vo výstavbe kúpaliska, ktoré v priebehu terajšej päťročnice bude kompletizované a bude slúžiť nielen občanom Stupavy ale aj občanom Bratislavy. Postaráme sa aj o údržbu miestneho parku ako kultúrnohistorickej pamiatky pre rekreačné účely

občanov. Sú teda predpoklady ďalšieho rozvoja a už len usilujeme o to, aby Stupave bolo vrátené také postavenie, aké v minulosti mala - aby jej vláda Slovenskej socialistickej republiky priznala charakter mesta a zriadenie mestského národného výboru, ktorý Stupavu povedie k jej ďalšiemu rozkvetu.
Poukázal aj na niektoré skutočnosti, ako napr. na to, že Stupava má dostatočné spádové územie / Borinka, Marianka, Lozorno, Zohor, Vysoká pri Morave, napokon aj Devínska Nová Ves a Záhorská Bystrica a i. /vytvorila sa tu dobre organizovaná obchodná sieť, je tu dostatok pracovných príležitostí a preto Stupavu vyhľadávajú aj občania Záhorskej Bystrice, hoci bola začlenená do Bratislavy. Okrem nej prichádzajú sem na nákupy a do práce občania z podhorských aj vzdialenejších obcí, je tu dobré autobusové spojenie, ktoré umožňuje spojenie Stupavy so širokým okolím a s hlavným mestom SSR Bratislavou.
Po informáciách predsedu MNV s. Martinkoviča prihlásil sa k slovu súdr. JUDr. Eduard Veselý, zastupujúci ministerstvo vnútra SSR.Medzi iným uviedol, že bude treba sa postarať o zlepšenie vybavenosti, dôraz kládol hlavne na vodovodnú sieť v obci, na výstavbu celoobecnej kanalizácie ako základných predpokladov sídliska mestského charakteru. Bude treba sa postarať o rýchle odstránenie búranísk, staré, ošarpané budovy opravovať, je to nielen vecou majiteľov, ale tiež vecou MNV. Niektoré zo starých budov v starej časti Stupavy robia skutočne zlý dojem. Bude treba preto viacej dbať na kultúrnosť vzhľadu ulíc a námestí.
Medzi iným povedal: " Kaštieľ je pekný a udržiavaný, kostol je ešte krajší, ale stará škola oproti kostolu je ošarpaná a robí vzhľad neudržiavanej budovy. "
Pokiaľ ide o počet obyvateľov v obci, ten by vyhovoval, pokiaľ však ide o výstavnosť v jej centre, to je už menej vyhovujúce.

Povedal: Aj to, čo tu je, je treba postupne vylepšovať. MNV má mať na všetko priamy vplyv. "

Súdr. JUDr. Vojtech Mader, podpredseda MNV uviedol, že je rád, že vzácni hostia, zástupcovia Ministerstva vnútra SSR Stupavu navštívili. Priznal pripomienku súdr. dr. Veselého, že Stupava v starom centre je skutočne škaredá, sú tu staré domy, ktorým sa nevenuje dpstatočná pozornosť, pripomenul však, že je tu stavebný záver a domy sú odsúdené na dožitie. Napr. aj stará budova známa pod menom zemanské je ošarpaná a neudržiavaná. Upozornil prítomných, že táto časť domov postupne vypadne. Upriamil pozornosť na výstacbu novej časti Stupavy, ktorá má už moderný mestský charakter, sú tu viacpodlažné bytovky, štátne i družstevné, je tu dobre vybavené zdravotné stredisko, v tejto časti Stupavy je Závodný klub Cementár - kultúrne stredisko obce, v parku je vo výstavbe kúpalisko, pripravuje sa tu výstavba Domu techniky. Ďalej uviedol, že si myslíme, že práve to, čo tu nemáme, spôsobila tá skutočnosť, že v Stupave nemáme Mestský národný výbor. Ďalej informoval prítomných o hospodárstve Stupavy, uviedol, že máme tu Štátne majetky na dobrej úrovni, spojené JRD / Stupava, Marianka, Borinka /, rozvíja sa tu ovocinárstvo, vinohradníctvo, priemysel, sú tu Štátne lesy, cementáreň, závod AVANA, konzerváreň SLOVLIK a i. Okrem uvedeného hovoril o priaznivom zložení miestneho obyvateľstva.

Napokon došlo k voľnejšej diskusii o pomeroch v Stupave.-

Súdr. Sedláček pripomenul, že výstavba novej budovy ZDŠ má sa začať roku 1974.

Súdr. Š. Neradovič, tajomník MNV uviedol, že MNV urobil súpis 150 pozemkov, prelúk v obci na ďalšiu individ. výstavbu. Poznamenal, že spomínaný zbúraný dom majiteľ chcel draho predať, ale tun. MNV má záujem na výstavbe budovy drogérie v týchto

miestach.
Súdr. JUDr. Vojtech Mader pripomenul k otázke spádovosti, že Stupava aj v minulosti bola strediskovou obcou, na nákupy do Stupavy chodili už predtým občania zo Záhorskej Bystrice, zo Zohor. - / pripájam ďalšie dôvody - do konca druhej svetovej vojny bol tu obvodný notársky úrad, do obvodu jeho pôsobnosti patrili obce Mást a Borinka; konali sa tu jarmoky. /
V súčasnosti majú záujem o pozemky v chotári Stupavy občania Bratislavy.-
Súdr. JUDr. E. Veselý pripomenul, akonáhle vyrastú Záluhy.V súčasnosti je tam veľká výstavba, zvýši sa tlak na Stupavu.
Súdr. dr. V. Mader pripomenul, že sú tu priaznivé podmienky pre kultúrne záujmy občanov. Je tu Závodný klub Cementár, ktorý zabezpečuje občanom dostatok kultúrnych podujatí, prichádzajú sem pomerne často rozličné profesionálne súbory, Slovenské národné divadlo, niektoré krajové divadlá, súbory piesní a tancov a pod.-
Súdr. Fr. Král, člen Rady MNV pripomenul, že Stupava aj v starej časti / hlavnej ulice / zmení v tejto päťročnici svoj vzhľad. Hovoril o možnosti zmeny vzhľadu v časti zv. mestečko. Je tu reálna perspektíva zlepšenia obchodnej siete. Predpokladaná perspektíva mesta môže zmeniť aj situáciu v investíciách.
Zástupca ONV pripomenul, že na verejných schôdzkach občania prejavovali o tento problém záujem a v rozhovoroch sa k nemu často vracajú. Snaha MNV prenikla do vedomia občanov a s problémom žijú.
V priebehu rokovania dostavil sa zástupca Zsl. KNV súdr. JUDr. Božík, vedúci odboru pre vnútorné veci KNV. Privítal ho predseda MNV s. J. Martinkovič.
Medzitým v pripomienke súdr. JUDr. Rusnák hovoril o možnosti

s ktorou je treba tiež rátať, že vláda SSR po preskúmaní veci mohla by priznanie charakteru mesta aj odložiť s podmienkou, ak by niektoré veci neboli doriešené.
K uvedenému poznamenal súdr. dr. Bôžik, že zastáva názor, že Stupava by mohla byť mestom, lebo sú tu splnené základné podmienky. ONV okresu Bratislava vidiek žiadosť Stupavy schválil, podobne urobil aj Zsl. KNV, preto teraz už nemôžeme na veci nič meniť. Je síce pravdou, že ak schválime žiadosť Stupavy, budú sa uchádzať o priznanie charakteru mesta aj zo Sládkovičova a tiež v Jure pri Bratislave.
Medziiným uviedol súdr. dr. Božík, že svojho času Rada KNV prijala uznesenie, že každý rok zriadi v Zsl. kraji jeden MsNV s poznámkou - kde na to budú podmienky.
Súdr. Sedláček pripomenul v súvislosti so spomínanými záujmami MNV v Jure pri Bratislave o priznanie charakteru mesta a zriadenie MsNV, že Stupava v tejto súťaži má lepšie predpoklady.
Súdr. F. Král ďalej informoval prítomných, že miestny závod AVANA zamestnáva ženy z domácnosti a v priebehu roka chce v nových pristoroch zvýšiť výrobu na 18 - 20 miliónov Kčs. Postupne bude závod automatizovaný.
Po týchto informáciách prihlásil sa k slovu súdr. JUDr. Kusý, ktorý sa vyjadril pozitívne, keď povedal: " Pravdepodobne nebudeme sa stavať k žiadosti Stupavy záporne. Argumenty niektorých rezortov síce nie sú priaznivé, tie však bude možno prekonať. "
Ďalej pokračoval súdr. JUDr. Rusnák, ktorý pripomenul, že spomínané rezorty nebudeme menovať. Povedal: " Stojíme však pred zodpovednou úlohou, na ktorú sa musíme dôkladne pripraviť. Do vlády pôjdu totiž tri návrhy / medzi rečou boli spomínané dve obce na Spiši - Spišské Podhradie a Spišské Vla-

chy /, o ktorých sa rozvinula diskusia. Poznamenal, že z výstavby a techniky budú mať podložené argumenty a že teda existuje ešte teoretická možnosť návrh na priznanie charakteru mesta odložiť na neskoršie.
Z členov Rady MNV súdr. Fr. Kubrický, predseda JRD hovoril o rozvoji tunajšieho spojeného JRD a tiež o úspechoch tun. ŠM.
Súdr. inž. L. Beleš, člen Rady MNV hovoril o perspektívach výstavby obce, ktoré sú v podstate reálne.
Súdr. dr. V. Mader požiadal prítomných súdruhov z Ministerstva vnútra, aby náš záujem podporili.
Ďalej sa k slovu prihlásil súdr. inž. A. Hasoň, preds. MV KSS a pripomenul, že zaostávanie Stupavy vo výstavbe bolo spôsobené brzdením nadriadených orgánov. Dvadsať rokov sa len prosilo, ale miestne potreby boli vždy len odsunuté. Niektoré veci sa podarilo zabezpečiť. Zabezpečila sa voda, priblížila sa výstavba bytov a v krátkom čase môže byť Stupava aj svojím vzhľadom mestom. Uviedol, že v MV KSS zaoberali sa situáciou v zabezpečovaní kameňa / vápenca / pre miestnu cementáreň. Podľa vyjadrenia geologického prieskumu kameň má byť údajne zabezpečený na ďalších 30 rokov. V opačnom prípade pomýšľa sa tu so zriadením strojárskeho závodu.
Súdr. Vojtech Erdélyi, poslanec MNV v ďalšom príspevku pripomenul, že Stupava aj v minulosti získala širokú popularitu svojimi výrobkami - poľnohospodárskymi i priemyselnými, resp. remeselníckymi. Vo veľkej miere preslávila Stupavu aj tradícia stupavskej keramiky, ktorú v našom storočí rozvinul najmä Ferdiš Kostka, národný umelec. Stupava má širokú publicitu v našej vlasti i v cudzine. Leží na rušnej dopravnej trase E 15 a v zahraničných cestovných informáciách je uvádzaná ako miesto s rímskymi vykopávkami a ľudovou keramikou, ktorú možno

denne vidieť v miestnom Múzeu Ferdiša Kœtku. Aj uvedené kultúrnohistorické skutočnosti nasvedčujú významné postavenie Stupavy a v spojitosti s priznaním charakteru mesta sú pozoruhodné. V súvislosti s uvedeným Stupavu navštevujú každoročne tisíce turistov, z čoho je značný počet cudzincov. Začlenenie Stupavy do vyššej správnej kategórie je s doteraz uvedeným vysoko aktuálne.-

Súdr. JUDr. Božík prihovára sa za priznanie charakteru mesta Stupave. Súdr. JUDr. Rusnák pripomenul, že nemôžeme sa poberať cestou porušovania zákonov, ak sa v jednom prípade zákon porušil, neoprávňuje nás, aby sme v porušovaní zákona pokračovali. Preto skúmame podmienky na mieste, aby sme poznali objektívnu skutočnosť.

Súdr. JUDr. Š. Kusý vyjadril sa za kladné doporučenie žiadosti o priznanie charakteru mesta Stupave. Uviedol však, či sa vláda kladne rozhodne, teraz nemôžeme predvídať. Vyzdvihneme však všetky kladné prvky pre priznanie charakteru mesta, reálne predpoklady sme tuná konštatovali. Zo strany Ministerstva vnútra podáme kladný návrh. Vláda SSR tento návrh prerokuje koncom decembra t.r. alebo začiatkom januára budúceho roku / 1973. /

Súdr. JUDr. Dárius Rusnák optimisticky uzavrel názory zástupcov Ministerstva vnútra slovami: " Možno, že k 25. výročiu Februárového víťazstva nášho ľudu vedeného KSČ oslávime aj túto významnú udalosť Stupavy, t.j. rozhodnutie vlády SSR o o priznaní charakteru mesta Stupave a zriadenie Mestského národného výboru tuná. "

Predseda MNV súdr. Jozef Martinkovič konštatoval, že v debate sme problematiku vyčerpali a dúfa, že súdruhovia z Minister - stva vnútra SSR sa pričinia, aby vo svojej správe konštatova-

li všetky priaznivé dôvody, o ktorých v priebehu rokovania bola tu reč a predložili vláde Slovenskej socialistickej republiky pozitívny návrh s potrebným oddôvodnením. V tejto súvislosti ďalej vyjadril svoju nádej, že vo februári roku 1973 túto významnú - historickú udalosť Stupavy spoločne oslávime.
Predseda MNV súdr. J. Martinkovič poďakoval sa prítomným a osobitne hosťom za účasť na mimoriadnom zasadnutí Rady MNV, zasadnutie mimoriadnej Rady zakončil a v spoločenskej časti programu, ktorý MNV pre túto príležitosť pripravil, nasledovali rozhovory o úspešnom rozvoji Stupavy a o perspektívach krátkodobých, vyplývajúcich z volebného programu, ako aj o vzdialenejších v priateľskej a srdečnej atmosfére.
Správu pre miestnu kroniku podľa zápisnice z mimoriadneho zasadnutia Rady MNV vyhotovil Vojtech Erdélyi, poslanec MNV a t.č. kronikár MNV.
Uvedená zápisnica bola podpísaná predsedom MNV a tajomníkom.

Zdroje informácií o minulosti obce.

O najstaršej minulosti Stupavy hovoria predovšetkým archeologické pamiatky nájdené na území Stupavy, ktoré sa nachádzajú jednak v Slovenskom národnom múzeu v Bratislave, jednak v menšej miere sú majetkom miestnych občanov. Odborne spracované sú nálezy, ktoré sú vlastníctvom SNM, sú zdrojom spoľahlivých informácií o našich miestnych dejinách.
Bolo by správne, keby občania pochopili, že vzácne historické pamiatky sú najbezpečnejšie uschované v zbierkach Slovenského národného múzea a preto tie, ktoré vlastnia, mali by odovzdať SNM, ktoré by obohatili jeho zbierky a takto by rozšírili základné zdroje informácií o najstaršej minulosti Stupavy.
Poznáme niekoľkých občanov, ktorí aj tak urobili.
Najstaršie písomné pamiatky, ktoré spomínajú Stupavu v rozličných súvislostiach sú zachované v archívoch vedeckých inštitúcií, napr. Historický ústav Slovenskej akadémie vied v Bratislave, Štátny archív v Bratislave, Maďarský krajinský archív v Budapešti.
Z miestnych zdrojov, ktoré obsahovali výdatné zdroje informácií, treba spomenúť bývalý archív a knižnicu miestnych feudálov / Pálffy a Károlyi /, ktorý na škodu miestnej histórie bol po prechode frontu roku 1945 rozhádzaný a zničený. V súčasnosti mohol slúžiť študijným účelom a mohol odkryť azda mnohé zaujímavé udalosti z minulosti Stupavy.-
Jedným z dôležitých a prístupných zdrojov informácií o udalostiach zo staršej i mladšej minulosti Stupavy je aj archív Rím. katolíckeho farského úradu v Stupave.- Okrem starších úradných dokumentov/ Vizitácie / pozoruhodná je práca miestneho dekana - farára Ignáca Gonda z konca minulého storočia, ktorá upútala pozornosť aj vedeckých pracovníkov.

Je to rukopis v dobre viazanej / koža a plátno / dokumentačnej knihe s označením firmy Ch. Holderers Sőhne Buchbinderei & Rastrir Anstalt PRESSBURG. Motto rukopisu dátované z 1. augusta roku 1892. Listy linajkované , formát A
Na štvrtej strane linajkovaného listu je mapka Stupavy s vtedajšími ulicami v správnej polohe s vyznačením kostola, kaštiela , majerov , cintorína, domami, na juhu obce už so železničnou stanicou a železničnou traťou a na severe je vyznačený okraj Novej hory s červene vyznačenou rímskou stanicou / Római váracs ./
Na piatej strane je názov práce: S T O M F A m - város / v celom znení mezőváros / és főkép a stomfai r. kath. plebánia története. Gyüjtöte és jegyezni kezdette G o n d Ignácz , plébános. Vo voľnom preklade: Dejiny poľného mesta / mestečka / S t u p a v y a stupavskej rímskokatolíckej farnosti. Zbieral a zaznamenávať začal Gond Ignác, farár.
Na ďalšej strane, ktorú autor označuje číslom 4 - je motto: A lélkész lehet leginkább hivatva arra, hogy a mult kor hasznos adatait összegyüjtse és a jelen eseményeket a jövő számára feljegyezze, mert állásánál szent hivatásánál fogva hiteles személy. / Gd aug. 1. 1892. /
vo voľnom preklade: Kňaz môže byť najskôr povolaný na to, aby osožné udalosti minulosti zozbieral a tieto udalosti pre budúcnosť zaznamenal, lebo pri svojom svätom povolaní je vierohodnou osobou. / Gd 1. augusta 1892. /
V úvode zaoberá sa pôvodom názvu Stupavy. / Neve. / Podľa jeho mienky : Stomfa mezőváros neve véleményem szerint a latin - stuppa, csepü, kócz főnevéből származik. V dolnej časti na okraji dokazuje: Oreg vidékbeli emberek most is csúfolják a stomfaiqkat " kúdelaci, kudelári. "

Vo voľnom preklade: Názov mestečka Stupavy podľa mojej mienky pochádza z latinského slova stuppa - čo znamená kúdeľ, Na potvrdenie svojej mienky dodáva, že aj teraz / t.j. za jeho čias/ starí vidiečania prezývajú stupavčanov slovami kúdeláči, kúdelári. -

Na strane šiestej pripomína, že v bratislavskom mestskom archíve strážia listinu z XIII. stor., jedna údajne z roku 1248, v ktorej sa vyskytuje pomenovanie Ustumfa a Comitatus Ustumfen - sis. V nasledujúcom odstavci zaoberá sa pôvodom názvu obce Mást. Spomína M. Béla a jeho Notitia Rerum Hung. II. 274 a uvádza aj archivára stupavského kaštieľa V. Honza, ktorý udáva, že na kostolnom vŕšku v Máste nachádzajú sa zvyšky z rímskej stavby / castellum. / Podľa jeho svedectva veľa razy sa našli v Máste rímske peniaze / mince / nádoby, lampy a iné predmety. / Dr. Friedrich Kenner " Archeologischen Funde. " 1864-1866, pag. 153. /

V nasledujúcom odstavci spomína filiálnu obec Borstyánkó - podľa vtedajšieho pomenovania - neskoršie Pajštún, teraz Borinka a tiež nad ňou sa vypínajúci hrad, ktoré majú svoj pôvod v neskoršom - mladšom období.-

V kapitole O starovekých dejinách uvádza, že v dobe pred naším letopočtom ~~uvádza, že~~ územie dnešnej Stupavy a jeho okolie bolo miestom usadlostí sťahovavých národov. Takto sa do územia Stupavy a okolia dostali indogermánske kmene : Hermunduri, Markomani, Kvádi, Góti, Burgundi, Vandali - a i. - neskoršie Avari, Jazygovia, Huni a i.-

Neuvádza však K e l t o v !

Kvádske kmene zdržali sa na tunajšom území najdlhšie a to od 2. až do 5. stor. n.l. Dodáva, že v Dúbravských pieskoch nachádzajú sa ich urnové pamiatky.

V nasledujúcej časti obšírnejšie sa zaoberá dejinami Rímskej ríše a najmä jej kontaktmi s naším územím. Spomína niektorých autorov, o ktorých sa opiera: Tacitus " Ab excessu Divi Augusti I. cap. 4. Ďalej prácu Királyi Pála A markomán háborúk / Markomanské vojny / uverejnenú v časopise Századok - 1891. / Ďalej : Tacitus " Ab Excessu " II. 44. - 46 a 88 cc taktiež v časopise Századok - 1891, p. 34. ďalej tktiež v časopise Századok / Staročia / z r. 1891 121 list: Ammiani Marcelli - ni " Rerum Gestarum Libri. "

Na strane 12. spomína obdobie cisára Marca Aurelia / 161 - 180 /kedy Rimania s vojenskými silami prišli na územie Stupavy a tu postavili na viacerých miestach pre potreby vojakov a obchodníkov stavby na trvalý pobyt.

Z autorov ďalej uvádza : Weber: Weltgeschichte IV. zv. 291. list. Ďalej Wilhelm Oncken: Algem. Gesichte in linzeldarstellung. " Századok " 1892 ročník str. 212 - 226.

Sacken: " Die röm. Stadt Carnuntum " a i.-

Na str. 20. uvádza kapitolu Az ásatások / Výkopy. /

V úvode článku spomína grófskeho knihovníka Vencela Honza, ktorý sa zaoberal objavovaním a popisom rímskych stavieb a vecí v Stupave. V jednom rukopise upozorňuje na záznamy Mateja Béla a Karabinského o zvyškoch rímskych stavieb pri Devínskej Novej Vsi a tiež v Stupave a v Máste sa nachádzajúce rímske pamiatky.

V ďalšom pripomína V. Honz, že roku 1834 na pozemku domu číslo 241, ktorý susedí celkom s panským parkom, kopali pivnicu, kde našli mnoho rímskych kanálikových tehál a iné štvoruholníkové tehly X. légie s nápisom. Majiteľ pozemku však nedovolil pokračovať v kopaní, aby neboli poškodené jeho ovocné stromy. Túto zaujímavú správu napísal V. Honz aj dr. Fridrichovi Ken-

nerovi, ktorý ju uviedol v práci " Beiträge zu einer Chronik der Archeologischen Funde " v IX. pokračovaní z roku 1867 na stranách 153 - 154.

O rímskych pamiatkach v Stupave a na okolí, v Máste a v Devínskej Novej Vsi jestvujú už od polovice osemnásteho storočia bezpečné písomné správy.- Úvodnú kapitolu takto uzatvára I.G.

Na strane 23. zaoberá sa autor v ďalšej kapitole prírodnými pomermi v Stupave.-

Tuná pripomína, že zdravotné pomery v Stupave a na okolí sú priaznivé, preto každoročne mnohí viedenskí občania prichádzajú do Stupavy na letný pobyt / rekreáciu./ Ďalej dodáva, že tu žiadna choroba trvalo nepanuje.- Ďalej dodáva, že v hornej ulici Borinky / Borstyánkó / ľudia s hrvoľmi nie sú zriedkaví.-

V ďalšej kapitole opisuje jednotlivé svoje výkopy z rokov 1890, 1891 a 1892.

Krasopisne napísané texty dopĺňuje aj kresbami nájdených predmetov / železný kľúč, rydlá, plaketa./

Na mapke so zakreslenými parcelami je nakreslená aj poloha vojenskej stanice.

Na str. 17 je aj podľa jeho predstavy nakreslená budova rímskej vojenskej stanice. Pod kresbou je nápis Rímske castellum v Stupave. Podľa vykopaných základov z roku 1891. Vyhotovené s vedľajšími stavbami.-

Na str. 33. nakreslil podľa spôsobu špeciálnej mapy horu Okopanec, ktorú opisuje ako náleziska predhistorického obdobia.

Na str. 34. zakreslil jednu z pivníc záhadného pôvodu.- Kresba pivnice zakončuje túto časť najstaršej histórie Stupavy.

O 3 listy ďalej píše krátko o minulosti panstva v Stupave a o kúpe panstva r. 1867 od gr. Pálffyho- Dauna grófom Károlyi Alajosom.

V poslednej tretine knihy píše o škole v Stupave. Je to po - hľad na najstaršie dejiny stupavskej školy, ako aj o pomeroch v škole v časoch jeho pôsobenia v Stupave.
Tejto kapitole mienim venovať pozornosť v osobitnej časti, ktorú venujem vývoju škôl vStupave.
Dňa 24. januára 1972 vyhľadal som hrob autora tohto rukopisu na cintoríne v Stupave. Terajší cintorín je pomerne blízko pri farskom kostole, na miernej vyvýšenine na východnej strane vedľa rím. kat. farského kostola.-
Pri vstupnej bráne na pravej strane, kde začína ústredná alej je hrob oplotený kovovou ohradou s mramorovým pomníkom. Na rovnej ploche pod krížom je symbolika kňaza: kalich s knihou, pod ním je nápis v maďarskom jazyku: Itt nyugszig G O N D I G N Á C 25 évig volt stomfai esperes - plébános 1841 - 1910_ Nyugodjék békében !
V preklade: Tu odpočíva Gond Ignác stupavský dekan - farár po dobu 25 rokov letopočty s 1841 - 1910 Odpočívaj v pokoji

Dôkladná pozornosť stupavskému areálu bola venovaná však len neskoršie po prvej svetovej vojne a v rokoch druhej svetovej vojny. Na vysokej úrovni uskutočnil archeologický výskum v stupavskom areále univ. prof. dr. Vojtech Ondrouch, ktorý opísal vo viacerých prácach.
Archeologické výkopy na rímskej stanici v Stupave:
V súvislosti s objaviteľskými prácami na mieste Novej hory v Stupave, kde stála rímska vojenská stanica je treba spomínať mená záujemcov - podnikateľov, ktorí už v minulosti venovali pozornosť tejto historickej pamiatke na území dnešnej Stupavy.
V 18. stor. uvádza Matej Bél vo svojom diele Notitia Hungariae Stupavu ako miesto, kde sa nachádzajú zvyšky rímskych stavieb

a iné pamiatky rímskej vzdelanosti, ktoré svedčia o tom, že tu kedysi bývali Rimania.

V 60. / šesťdesiatych / rokoch 19. stor. nový záujem o Stupavu prebudil pálffyovský knihovník Venzel Honz. O výsledkoch svojho výskumu poslal V. Honz dve správy. Jednu viedenskému archeologovi Fridrichovi Kennerovi, ktorý z nej uverejnil výťah-. Druhá správa bola zaslaná Národnému múzeu v Budapešti.

V správe poslanej Kennerovi spomína Honz aj rímsky tábor na kostolnom kopci v Máste. Táto jeho správa o Máste ako o lokalite rímskeho tábora sa zakladá na omyle.

Od 90. rokov min. stor. venoval zvyškom areálu rímskej stanice v Stupave mimoriadnu pozornosť stupavský farár Ignác Gond, ktorý usúdil, že ide o pozostatky rímskeho vojenského tábora. Svoje názory opieral o početné výkopy, ktoré tu príležitostne robil a o nálezy rísmkych predmetov, ktoré získal pri svojich výkopoch.

Okrem I. Gonda podnikali v areáli rímskej stanice aj iní. Spomína sa Mór Spitzer v rokoch 1889 - 1891.

Okrem neho kopali a hľadali tu aj iní menej známi neodborníci. Z takto získaných vecí niektoré sa aj zachovali a sú roztratené v súkromných i verejných zbierkach / Národné múzeum v Budapešti a vo Viedni. /

Časť archeolog. pozostalosti po Ign. Gondovi bola v zbierke bývalého rím. kat. gymnázia v Bratislave, ktorému ju venoval Ign. Gond. T.č. sa pravdepodobne nachádza v zbierkach Slovenského národného múzea v Bratislave.-

Odborný výskum.

Po 1. svetovej vojne prvý odborný výskum podnikol roku 1925 štátny konzervátor Dr. A. Gnirs. z podnetu Št. archeologického ústavu v Prahe.

O stupavskom výkope napísal A. Gnirs správu nemecky a česky:
Ein Limes u. Kastelle der Römer vor der norisch - pannonischen Grenze. Sudeta IV. 1928.
Výkopy na římskem táboru ve Stupavě. Zprávy čsl. archeolog. ústavu v Praze, II. - III., Praha 1929 - 30.

Výkop roku 1940.

Po skončení Gnirsovho výkopu o 15 rokov z podnetu Ministerstva školstva a národnej osvety v Bratislave a v rámci výskumnej činnosti Št. archeolog. ústavu v Turčianskom Sv. Martine a Slovenského múzea v Bratislave obnovil a viedol výskum v areále rímskej vojenskej stanice v Stupave univ. prof. dr. Vojtech Ondrouch.
Tento výskum trval 7 týždňov a splnil všetky nádeje. Vtedy odkryli tu základy 3 stavebných objektov:
1. základy veľkej budovy / veliteľská budova ./
2. základy 2 menších stavieb / vodných nádrží. /
3. základy väčšej budovy s 2 miestnosťami.
Uverejnené v

ACTA ERUDITAE SOCIETATIS SLOVACAE
Časopis Slovenskej učenej spoločnosti
III.
H I S T O R I A S L O V A C A
Redaktor univ. prof. dr. Branislav Varsík
I/II Bratislava 1940/41.

Výkop roku 1941.

Rímske stanice v Stupave a v Pajštúne. / Dokončenie výkopu. /
I. Archeologický výkop na areáli rímskej stanice v Stupave roku 1941.
1. Novoobjavené stavebné objekty.

V tomto článku pokračuje dr. V. Ondrouch v opise priebehu druhého výkopu v Stupave.

Druhý výkop, ktorý sme podnikli na areáli stupavskej stanice v jeseni r. 1941 a ktorým sme výskum na tomto areáli zaklúčili, bol poučný a bádateľsky prínosný v niekoľkých smeroch. Je treba pripomenúť, že táto štúdia nadväzuje organicky na štúdiu o výsledkoch výkopu, podniknutého na areáli stupavskej stanice r. 1940, ktorú sme uverejnili v prvom dvojzväzku tohto zborníka / Historica Slovaca I/II, 1940/41, 44-107/ na námet Rímska stanica v Stupave a rímske stavebné stopy v Pajštúne. Jej samostatne paginovaný odtlačok vyšiel v Knižnici HS / Bibliotheca Historica Slovaca/, zv. / tomus / 2, 1 - 66. Okrem toho sme publikovali prehľadnú informačnú stať o výsledkoch nášho stupavského výkopu v bratislavskom časopise Slovenský staviteľ, r. 1942, č. 1 na námet Rímske stavby v Stupave a Pajštúne; v tejto stati sme vytlačili aj niekoľko obrázkových príloh z počtu tých, ktoré sme použili pre HS.

O druhom výkope dr. Ondrouch pokračuje: Predovšetkým mohol korigovať staré vžité presvedčenie, podľa ktorého sa typovala Stupava ako lokalita nie rímskej stanice menšieho typu, ale ako lokalita rímskeho tábora, tiež síce menšieho typu, pre ktoré máme v latinčine označenie castellum, ale predsa len tábora, aký máme doložený v severnom Naddunajsku, napr. v Leányvári pri Komárne. Bolo to presvedčenie, ktoré bez akéhokoľvek overenia rýľom uviedol do vedeckej literatúry prvý raz v XVIII. stor. slovenský vlastenec Matej Bél / Notitia Hungariae II, 276 n./ a ktoré sa potom húževnato udržiavalo aj v XIX. stor. a zachovalo sa ako bezpochybná samozrejmosť až do súčasnej doby nielen v ľudovej tradícii, ľež aj, čo je závažnejšie, v odbornej vedeckej literatúre, najmä od roku

1925, keď podnikol svoj sondovací výskum na stupavskom areáli Dr. Ant. Gnirs, ktorý tomuto starému tradičnému presvedčeniu o existencii rímskeho " tábora " v Stupave dal výraz plnej istoty, uverejnenej v správe o stupavskom výskume.
V priebehu svojho sondovacieho výkopu na areáli stupavskej stanice prišiel totiž Gnirs na stopy vraj sz. a sv. / ? / obvodového múru stanice na parcelách č.1790, 1794 a 1795 a usúdil, že predĺženie obidvoch zistených múrov predpokladá severné nárožie " tábora " neďaleko vrchu Novej hory v blízkosti kóty 210. V náhodne vykopanom úseku západného / ? / obvodového múru, tam, kde údajne narazil pri kopaní na nízky odpadový kanálik / " vodní odpad " na jeho pláňku /, ktorý podľa jeho správy prechádzal základom obvodového múru a podľa jeho mienky odvádzal vraj prebytočnú vodu z blízkej cisterny a ktorý sme tu / na parc. č.1795 / pri našom prieskume roku 1941 darmo hľadali, odmeral A. Gnirs hrúbku tohto,v duchu svojho presvedčenia o existencii tábora svedčiaceho " opevňovacieho či pevnostného " múru približne 1, 8 m. / A. Gnirs . Výkopy na římskem táboru ve Stupavě. Zprávy československého stát. archeologického ústavu II - III, Praha 1931, 32. /
Je to, ak sa naozaj nemýlime, ono miesto severozápadného obvodového múru stanice, kde sme vo vzdialenosti 37 m od západného nárožia stanice zistili základy kamenného piliera, pristavaného tesne, azda pre stabilitu k obvodovému múru a s ním v jeden celok kompaktne zlaitemu s rozmermi 1 + 0,8 m, a to je akiste tam, kde sme našli označenie drevom, zapichnutým do zeme, ktorého autorstvo sme pri nájdení pripísali, azda právom, Ant. Gnirsovi, už z tej príčiny, lebo hrúbka pilierika, len na tomto mieste pri obvodovom múre zisteného, a hrúbka obvodového múru s oným pilierikom stavebne v jeden celok spätého činia

tu dovedna naozaj 1,8 m, teda rozmer, ktorý pre hrúbku obvodového múru uvádza Ant. Gnirs. Na tomto mieste / na parc. č. 1795 / sme však márne hľadali Gnirsov odpadový kanálik, ale našli sme ho inde - na sv. časti obvodového múru - na parc. č. 1790.

V skutočnosti nepresahuje však hrúbka obvodového múru nikde rozmer 0,80 m. Tak je to na strane západnej, kým na strane južnej činí jeho hrúbka dokonca len 0,75 m. Ide teda zrejme o omyl Gnirsov, zapríčinený krátkodobým a k tomu ešte len skusným, t.j. neúplným výkopom, pri ktorom nemohol využiť jeho pôvodca z technických príčin všetky výkopné možnosti a bádateľské zamerania, aby správne odhadol faktický stav. Ale práve toto základné pomýlenie, týkajúce sa nesprávneho odhadu hrúbky obvodového múru, malo za následok, že Ant. Gnirs z neho, pravda, pochybne usúdil na " nepochybnú existenciu rímskeho kastela ", ktorý tvoril v jeho predstave uzavretý štvoruholník pri dĺžke jednotlivých strán azda nie oveľa dlhších ako 100 m, položený na južnom svahu Novej hory a zachovaný len v hornej / severnej / polovici, kým spodná / južná / polovica bola podľa jeho mienky aj s obvodovým múrom celkom zničená odplavením, vplyvom poľnohospodráskych prác, neodbornými výkopmi a hľadaním stavebného materiálu miestnym obyvateľstvom.

Lež, ako sme už naznačili, všetky tieto závery, budované na chybných výpočtoch a pomýlených predpokladoch, ukázali sa nesprávnymi. Výkopy, ktoré sme podnikli na stupavskom areáli v systematickom zameraní v rokoch 1940/41, najmä však r. 1941, poučili nás o tom, že spomenutá mienka z minulosti, ktorej dal naostatok vedeckú legitimáciu a podopretie práve Ant. Gnirs, nie je správna a že teda nejde tu o zvyšky tábora /

castellum /, ale o stavebné pozostatky menej významného typu, podobného tomu, aký poznáme v severnom Naddunajsku na rozhraní okupačno - sídelnej sféry niekedy rímsko - markomanskej na mušovskom Burgstale v juž. Morave.

A. Gnirs : Římska stanice na Mušově. Zprávy československ. stát. archeolog. ústavu II - III. Praha 1931, 9 - 29.

A tiež nie je pravda, že spodná / južná / polovica " tábora " so svojím južným nárožím je zničená. " Areál stupavskej stanice sa zachoval v neporušenosti celý a stanica sama sa zachovala, pravda, len vo svojich základoch, v stave pomerne dobrom, i pri hlodavom zube času a deštruktívnych silách prírodných / erozívnych / a ľudských / spomenuté neodborné výkopy, oračky, hľadanie stavebného materiálu ap./, ktoré cez celé storočia rozrušovali jej existenciu a celistvosť. Možno dokonca povedať, že jej zachované pôdorysné zvyšky patria dnes medzi najzachovalejšie spomedzi rímskych staníc, ktoré sa, pravda, tiež len vo zvyškoch zachovali vo vysunutej, niekedy tzv. limitnej oblasti podunajskej a porýnskej.

Plošná výmera stupavskej stanice činí približne pol hektara a stanica sama má aj v tomto prípade podobu uzavretého štvoruholníka s dĺžkou obvodových múrov 69,55 m / sv./. 65,40 m / sz. /, 64, 85 m / jv. /, a 73,30 m / jz. /, rozpresterajúc sa do šírky na ploche 12 parcel, ako to správne bol odhadol už Ant. Gnirs.

Základový materiál obvodového múru, ktorého hrúbka je, ako sme už spomenuli, 0,80 m a 0, 75 m, je toho istého zloženia a výroby ako materiál iných staničných stavieb, skladajúc sa z lomového kameňa a vápenných tufov, pochodiacich z blízkej Vrchnej hory. Tento obvodový múr je vo všetkých nárožiach okrem východného zničený, pravdepodobne preto, lebo psokytoval v minulosti akiste hojnosť stavebného materiálu miestnemu o -

Príprava osláv sedemstoročnice obce.

Už v mesiaci marci roku 1968 z iniciatívy predsedu MNV bola zvolaná schôdzka poslancov MNV / Jozef Mader, Vojtech Erdélyi, PhDr. Ján Horecký, Rudo Moric / a niektorých ďalších občanov, aby sa poradili o príprave osláv sedemstoročnice obce a najmä, aby sa našiel spôsob, ako zabezpečiť jednotlivé úlohy s prípravou osláv tohto významného výročia.

Na túto významnú schôdzku, žiaľ, - dostavilo sa len veľmi málo záujemcov. Aj pri malej účasti pozvaných schôdzka sa uskutočnila a prítomní prerokovali postup na zabezpečenie jednotlivých úloh.

Jednou z úloh, ktorá bola najnáročnejšia na čas, bolo zabezpečenie vydania publikácie o Stupave.- Prítomní vyslovili svoje názory na vec a navrhli, aby boli požiadaní niektorí občania, u ktorých sa očakávalo porozumenie a ochota napísať príspevky pre predpokladaný zborník prác o Stupave.-

Na získanie ochotníkov na napísanie príspevkov bol poverený Vojtech Erdélyi, predseda školskej a kultúrnej komisie pri MNV. Menovaný sa obrátil na jednotlivcov a závody o spoluprácu pri tejto náročnej, zaujímavej ale aj zodpovednej úlohe.

Pre úplnosť údajov je potrebné spomenúť osoby, ktoré boli požiadané napísať príspevky. O napísanie prehľadu z histórie obce boli požiadaní: Dr. Augustín Mader, Jozef Mader, Vojtech Erdélyi; okrem týchto menovaný sa obrátil na miestne školy : Základnú deväťročnú školu kpt. Nálepku, Ľudovú školu umenia, na miestne závody : Stupavskú cementáreň, Konzerváreň, Komunálne služby, poľnohospodárske závody: Jednotné roľnícke družstvo Mást v Stupave, Štátne majetky, Štátne lesy, Štátne rybárstvo; organizácie Zdravotníctvo, Telovýchova, Osvetu / ZK ROH Cementár / a i. -

Medzičasom predseda školskej komisie osobne sa rozprával o veci s jednotlivcami, aby ich získal pre uvedenú úlohu. Napokon zač. mes. júla rozoslal listy na adresy jednotlivcov a závodov. Prípis mal hlavičku: Školská a kultúrna komisia pri MNV v Stupave.

Stupava 2. júla 1968.

Prípis adresovaný na meno: Váž. pán inž. Michal Kolembus,

M á s t - JRD, znel takto:

Námety na spracovanie pohľadu na poľnohospodársku výrobu - jej organizáciu v jednotlivých obdobiach:

1. Obdobie na začiatku storočia - do prvej svetovej vojny.
2. Pohľad na organizáciu práce súkromných roľníkov v obci, prípadne informácie o práci na veľkostatku gr. Károlyiho.
3. Vznik prvej Československej republiky - parcelácia, úroveň organizácie práce súkrom. roľníkov, spoločenské rozdiely, vybavenosť lepšie situovaných roľníkov: záprahy, mechanizácia, traktor, podmikanie. Postavenie malých roľníkov, a pod.
4. Spoločenské organizácie miestnych roľníkov - činnosť mládeže, záujem o vzdelanie, štúdium roľníckych synov a dcér na odborných školách, ako uplatňovali získané vedomosti v praxi. Osvetová činnosť roľníckej mládeže v obci a pod.
5. Stav po oslobodení roku 1945 :

   Úsilie KSS po Februári o budovanie kolektív. hospodárenia na dedine. Vznik JRD a ŠM.

   Prípadne niektoré Vám známe zaujímavosti.

   Navrhol: Vojtech Erdélyi, preds. komisie.

Listy podobného znenia boli zaslané jednotlivcom, závodom a organizáciám. Boli upovedomení, aby v priebehu dvoch - troch mesiacov pripravili príspevky ľubovľného rozsahu a predložili

predsedovi školskej a kultúrnej komisie.
Po uplynutí tohto termínu a získaní niektorých príspevkov predseda škol. a kult. komisie zvolal Redakčnú radu na zasadnutie, aby prerokovala stav príprav. Predložené príspevky boli predtým predložené členom Redakčnej rady na posúdenie.
Zasadnutie Redakčnej rady bolo zvolané na 18. okt. 1968.
Priebeh zasadnutia Redakčnej rady hádam najvhodnejšie vystihne zápasinica napísaná na tomto zasadnutí:
Zápisnica napísaná na zasadaní Redakčnej rady pre prípravu monografie Stupava 700 ročná dňa 18. októbra 1968 o 17. hod. 30. min. v budove ZDŠ.
Prítomní: zo šiestich pozvaných / pozvánky doručené načas poslom / - dostavili sa s. Dr. Ján Horecký, s. Rudo Moric, spisovateľ, s. Vojtech Erdélyi, preds. škol. a kult. komisie MNV.
Nedostavili sa: s. Dr. Augustín Mader, s. Ladislav Kudijovský, s. Jozef Mader / predseda MNV./
Priebeh:
Pozývajúci preds. škol. a kult. komisie privítal prítomných a otvoril rokovanie. Prikročilo sa k jedinému bodu programu : posúdenie stavu predložených prác, ktoré boli získané po dobu 5 mesiacov, odkedy sa organizovane prikročilo k získaniu materiálov potrebných k vydaniu publikácie o Stupave.
Je treba pripomenúť, že z vyhliadnutých súdruhov, ktorí mali predložiť práce z jednotlivých úsekov k dnešnému dňu nič nedodali: s. J. Husárik za ZDŠ, s. Dr. J. Dinda za úsek zdravotníctva. s. A. Dubčák za ŠM, s. O. Šimkovič za telovýchovu, s. M. Sabol za poľnohospodárstvo a i.-
Členovia Redakčnej rady mali k dispozícii získané práce od začiatku mesiaca októbra t.r.
Je treba spomenúť tých, ktorí prejavili ochotu a práce predložili. Z jednotlivcov to boli: Jozef Mader, Vojtech Erdélyi,

Za závody: Stupavská cementáreň, príspevok datovaný zo dňa 6. júna 1968. Autor uvádza: K prípisu MNV Stupava zo dňa 30. apríla 1968. Príspevok neuvádza autora, po dodatoč. zisťovaní informácia uvádza p. K. H. Zieneckera.

Príspevok za miestnu konzerváreň má názov Konzerváreň Stupava. Bol predložený aj s prípisom MNV.

Uvádzam aj jeho text.

Miestny národný výbor v Stupave.

V Stupave dňa 30. apríla 1968.

Titl. Západoslovenské konzervárne, n.p., do rúk s. Barančeka,

S t u p a v a .

Rada MNV v Stupave pripravuje z príležitosti 700. výročia vzniku obce / 1269 - 1969 / vydanie publikácie o našej obci. Obsahom tejto publikácie budú viaceré články o minulosti a o súčasnosti našej obce.

Pretože významnú hospodársku úlohu v Stupave zstáva aj Váš závod, z poverenia Rady MNV obraciame sa na Vás o príspevok do pripravovanej publikácie. Navrhujeme, aby ste sám, alebo v spolupráci s Vašimi spolupracovníkmi, ktorí minulosť a súčasnosť Vášho závodu dobre poznajú, napísali článok o Vašom závode, ktorý jednak zvýrazní významnú hospodársku úlohu Stupavy, jednak urobí aj vhodnú reklamu Vášmu závodu.

Za porozumenie, ochotu a iniciatívu pre napísaní článku takéhoto obsahu, ktorým prispejete k bohatšiemu obsahu pripravovanej publikácie Vám vopred ďakujeme.

Termín vyhotovenia článku - do 15. júna 1968.

Prípadné dotazy a informácie si vyžiadajte od predsedu MNV v Stupave alebo predsedu školskej a kultúrnej komisie s. Vojtecha Erdélyiho na MNV v Stupave. Práci česť!

V. Erdélyi, predseda školskej a kultúrnej komisie.

Prípis prezentovaný v závode. Prezenčná pečiatka s textom: Západoslovenské konzervárne a liehovary, n.p. závod Stupava. Došlo: 4. mája 1968. Čís.1524.
Autor textu článku neuvedený.
Komunálne služby predložili krátky text s nadpisom Rozvoj komunálnych služieb v Stupave. Dátum 12. mája 1968. Autor článku neuvedený.
JRD Mást predložilo prípis v koncepte. Autor neuvedený.
Štátne lesy predložili dva príspevky: Poľovníctvo v katastrálnom území Stupava a v priľahlom okolí.
Druhý článok: Charakteristika prírodných pomerov.
Ani jeden neuvádza autora.
Štátne rybárstvo predložilo príspevok: Štátne rybárstvo OZ v Stupave od Františka Masnoviča.
Ľudová škola umenia príspevok s nadpisom ĽŠU v Stupave, krátky bez udania autora.-
ZK ROH v Stupave predložil príspevok: Kultúrna a osvetová činnosť v obci.
Zápisnica pokračuje:
Na základe získaných poznatkov po zhodnotení materiálov a po diskusii dospeli k nalsedujúcemu stanovisku:
Predložené materiály sú jednak neúplné, niektoré sú len v nevypracovaných konceptoch, niektoré z hľadiska kvality nevyhovujúce, niektoré odborné. Vzhľadom na tieto skutočnosti neposkytli by prehľadný obraz o Stupave. Redakčná rada po serióznom zvážení kvality materiálov nedoporučuje ich zverejniť. Sú nevyhovujúce pre náročnú publikáciu akou je monografia a nevhodné pre zborník.
Vzhľadom na pokročilý čas Redakčná rada však navrhuje, aby k 700. výročiu Stupavy MNV rozhodol sa požiadať niektorý vedecký

ústav priamo alebo formou konkurzu, ktorý by na profesionálnej úrovni vypracoval monografiu Stupavy.

Vzhľadom na potrebu objektívneho hodnotenia jednotlivých historických epoch Stupavy nezaobíde sa tak náročná práca akou je monografia obce bez účasti vedeckého pracovníka a na tak vážnu prácu aj potrebného času.

Ak Rada MNV zváži potrebu vypracovania monografie na vyššie spomenutej úrovni, s. Dr. J. Horecký nadviaže spojenie s Historickým ústavom SAV alebo príslušnou katedrou niektorej vysokej školy v Bratislave.

Redakčná rada doporučuje, aby predložené práce pripravené z podnetu MNV pre vyššie spomenuté účely boli primerane honorované. Tie môžu poslúžiť ako orientačný materiál pre prípadné zadanie úlohy odborníkovi. Výšku honoráru môže navrhnúť s. Moric.

Súčasne Redakčná rada navrhuje, aby preds. škol. a kult. komisie prejednal v Rade MNV ďalšiu reálnu možnosť, ktorou by bolo vydanie informačnej publikácie o Stupave k 700. výročiu obce s menším rozsahom cca 60 - 70 strán s ilustráciami - grafickými a fotografickými, ktorú by vypracoval jeden textár, aby sa v nej zaručila ideová, koncepčná a štylistická jednota.

Za ilustrátora tejto publikácie doporučuje s. Milana Spála, kvalifikovaného grafika.

Takúto publikáciu bolo by možné zabezpečiť do konca t.r. a jej vydanie v lete roku 1969.

Vzhľadom na jej aktuálnosť jej náklad by sa mohol uskutočniť v počte 5000 kusov a publikácia by sa mohla dať aj na knižný trh.

Redakčná rada navrhuje, aby s vybranými osobami z podnetu MNV vec prejednal preds. školskej a kultúrnej komisie. D.a.h.

Zapísal: Vojtech Erdélyi, predseda škol. a kult. komisie pri MNV

Pre krátkosť času Rada MNV prijala druhú alternatívu. Predseda škol. a kult. komisie prerokoval situáciu s členmi Redakčnej rady. Za najvhodnejšie osoby pokladal členov Redakčnej rady s. dr. Jána Horeckého a s. Ruda Morica, spisovateľa. Obaja pre zaneprázdnenie úlohu neprijali. Navrhli však, aby iniciatívy sa ujal predseda školskej a kultúrnej komisie s. Vojtech Erdélyi, ktorý by publikáciu mohol pripraviť. Obaja prisľúbili pomoc. Predseda školskej a kultúrnej komisie oboznámil predsedu MNV so situáciou a dal sa do práce. V mesiaci novembri začal s prípravami a tvoril prvé koncepty textov. Pretože materiály z miestnej kroniky boli veľmi skromné a závažné časti nedoložené, bolo treba zadovážiť potrebné historické dokumenty z archívov a múzeí. Rada MNV prejavila porozumenie a umožnila predsedovi škol. a kult. komisie okrem iného aj cestu do Budapešti, aby v Maďarskom krajinskom archíve zadovážil potrebné archívne materiály. Vzhľadom na znalosť maďarčiny a príbuzenské vzťahy podarilo sa predsedovi školskej a kultúrnej komisie v krátkom čase zadovážiť závažné materiály, ktoré dovtedy v Stupave, ale ani v inštitúciách v Bratislave neboli známe / archív Histor. ústavu SAV, katedra archívníctva FF UK v Bratislave./ -

Pri prieskume minulosti - mladšej i staršej - v Stupave našiel ochotu aj v Stupave. Získal závažné materiály a informácie. Bol mu sprístupnený archív MNV, archív Rím. kat. farského úradu, cechové pamiatky, rodinné archívy a napokon aj najstarší občania prejavili ochotu a záujem podať informácie.

Spoluprácou na širokej základni v Stupave, v Bratislave, v Budapešti a inde tvorili sa texty o minulosti i súčasnosti Stupavy, aby z nich bolo možné urobiť prehľad, resp. pohľad na históriu Stupavy od najstarších čias po súčasnosť.

V priebehu mesiacov december r. 1968 , január a február 1969 vznikol usilovnou prácou značný počet textov, ktoré v odpise boli predložené členom Redakčnej rady s. dr. Horeckému a s. R. Moricovi. Nadišiel čas, aby bolo možno predložiť prácu do tlače. Na získanie povolenia tlače podujal sa s. R. Moric. Funkciu zodpovedného redaktora prevzal prof. dr. Ján Horecký. O priebehu prípravných prác bola Rada MNV pravidelne informovaná predsedom školskej a kult. komisie. Úlohu nakladateľa prevzal MNV v Stupave. Technické a materiálne zabezpečenie vydania publikácie vyjednávali predseda MNV s. Jozef Mader a predseda školskej a kultúrnej komisie Vojtech Erdélyi.-

Pri prejednávaní stavu príprav osláv 700. výročia prvej písomnej správy o Stupave bolo dohodnuté, aby práca bola predložená tlačiarni najneskoršie do konca mesiaca marca, aby tlačiareň mala čas na vytlačenie práce a jej dodanie MNV v lete r. 1969 t.j. pred miestnymi oslavami výročia.

Práca bola predložená tlačiarni v druhej polovici mesiaca marca r. 1969.

Bolo objednaných 3500 výtlačkov, z toho 2500 v brožovanej úprave a 1000 výtlačkov vo väzbe v plátne.

Tlačiareň sa dala do práce a v mesiaci júni 1969 bola tlač dokončená. Pretože práca sa konala v Odbornom učilišti n.p. Polygrafických závodov v Bratislave, kde majú letné prázdniny, väzba bola dokončená v mesiaci auguste 1960. Tlačiareň dodala objednávku MNV v Stupave začiatkom mesiaca sept. 1969.

Objednávku prevzali a do Stupavy dopravili preds. MNV a preds. školskej a kult. komisie pri MNV.

Jedna zo zodpovedných úloh bola dokončená a materiály potrebné k oslavám výročia Stupavy boli postupne pripravené k zabezpečeniu hladkého priebehu tejto významnej udalosti Stupavy.

Krátky obsah výtlačku:
Titulná strana - brož. výtlačku:
Kriedový papier, horná polovica - Erb Stupavy z roku 1560 vo farebnom prevedení, farba hornej polovice listu je čierna. Na dolnej polovici listu sú mená autorov Vojtech Erdélyi, Jozef Mader,
názov publikácie S T U P A V A Kapitoly z miestnych dejín.
Farba dolnej polovice listu je biela, tlač čierna.
Zadná strana brož. výtlačku:
Horná polovica je biela, na jej ľavej strane je mapka sútoku riek Moravy a Dunaja s okolím podľa náčrtu urobeného farebne Ignácom Gondom, autorom práce Stomfa mezőváros története - v rukopise / Archív Rím. kat. farského úradu v Stupave. /
Na pravej strane hornej polovice: Cena brož. Kčs 10.-
Dolná polovica zadnej strany: Pečať Stupavy z konca 15. stor. s textom Sigillum Stomffen, v prostriedku erb Stupavy / starší./ Majstrovská kovorytecká práca. Fotografia pečate získaná v Maďarskom krajinskom archíve v Budapešti / 13.-15. januára roku 1969./ Pečať je na žltom farebnom podklade. Je to fotografia voskovej pečate. Ostatná plocha je čiernej farby.
Výtlačok vo väzbe má prebal tohto obsahu ako brož. výtlačok na titulnej a zadnej strane. Kriedový papier.
Na prednej strane väzby je erb Stupavy / starší / podľa návrhu autora grafickej úpravy Milana Spála.
Na druhom liste sa uvádzajú autori Vojtech Erdélyi, Jozef Mader / obaja funkcionári MNV, zvýraznenie zaangažovanosti MNV./
Názov publikácie S T U P A V A Kapitoly z miestnych dejín
Dole: Stupava 1969.
Na treťom liste:
Miestny národný výbor v Stupave vydáva túto publikáciu pri príležitosti sedemstého výročia prvej písomnej správy o Stu-

pave v snahe oboznámiť širokú verejnosť so staroslávnou minulosťou obce
1269 - 1969
Strana siedma je číslovaná. Tu je úvod. Autori sa prihovárajú k čitateľom.
Úvod končí na druhej strane listu.
Dátum Stupava, 7. decembra 1968.
Na 94 strane je obsah publikácie:

Úvod 7
Prírodné pomery 9
Z dejín Stupavy 13
Obdobie praveku 13
Kelti 14
Rímska ríša 15
Rímska stanica v Stupave 16
Ignác Gond oboznamuje verejnosť s objavmi 19
Pokusy pri štúdiu rímskej stanice 20
Slovania 20
Veľká Morava 21
Začiatky Uhorského štátu 22
Vpád Tatárov do Uhorska, 22
Prvá písomná správa o Stupave 24
Boje v Stupave 25
O pôvode názvu Stupavy 26
Slovensko v susedstve tureckého panstva 27
Pajštúnsky hrad 30
Rímskokatolícky kostol a fara 32
Remeslá a cechy 33
Erb Stupavy 34
Ignác Juračka, slovenský vlastenec 36

Slovenské povstalecké vojsko v Stupave 38
Politické snaženia Slovákov po roku 1850 39
Cechy 39
Ferdiš Kostka, národný umelec 41
Jozef Kostka, národný umelec 44
František Draškovič, sochár 45
Stupavský volebný okres 46
Nový majiteľ kaštieľa v Stupave 47
Kaštieľ a jeho ďalší osud 48
Poklad strieborných mincí v Stupave 49
Prvá svetová vojna a vznik Československej republiky 51
Obyvateľstvo 52
Školy v Stupave 54
Školská budova 55
Založenie meštianskej školy 57
Školy v Stupave po druhej svetovej vojne 57
Družba škôl 59
Z významných návštev v škole 60
Mesačník pre školskú mládež 60
Hospodárska kríza a jej následky 61
Druhá svetová vojna 61
Priebeh bojov pri oslobodení Stupavy 62
Ján Nálepka 63
Stavebný ruch 65
Doprava 66
Cestná sieť 67
Kultúrno - osvetová činnosť 68
Športová a rekreačná oblasť 74
Zdravotná starostlivosť 76
Obchodná sieť 77

Poľnohospodárske a priemyselné závody 78
Úrady a spoločenské organizácie 79
Správa obce 80
Miestny národný výbor v Stupave 84
Pomocná literatúra a iné pramene 85
Zusammenfassung 87

Na dolnej časti 95 strany:
Autori fotografií:
Fotoarchív Slovenského národného múzea v Bratislave: 3
Historický ústav Slovenskej akadémie vied v Bratislave: 10
Maďarský krajinský archív v Budapešti: 9
ČTK v Bratislave: 4
Vojtech Erdélyi: 26
Magdaléna Robinsonová: 1
Ľudovít Maroš: 1
Dolná časť 96 strany:
Vojtech Erdélyi - Jozef Mader:
S T U P A V A
Kapitoly z miestnych dejín
Vydal Miestny národný výbor v Stupave v júni 1969
Zodpovedný redaktor prof. dr. Ján Horecký
Obálka a grafická úprava Milan Spál
Fotografie: Vojtech Erdélyi
Prvé vydanie, strán textu 96 , príloh 32
Náklad 3500
Vytlačilo Odborné učilište pri n.p. Polygrafické závody, Bratislava, písmom Garamond
Číslo povolenia 156/ I - 1969
Obrazová príloha s názvami obrazov.

Stupava - časť ulice kpt. J. Nálepku. Pohľad z veže rím. kat. farského kostola.

Keltská minca Nonnos / strieborná /, nájdená v Stupave. Pohľady na líce a rub mince. Z numizmatických zbierok Slovenského národného múzea v Bratislave.

Rekonštrukcia rímskej stanice v Stupave. - Uverejnená v časopise Krajského strediska pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody v Bratislave / 1968. / - Podľa výkopu prof. dr. Vojt. Ondroucha, vymeriaval prof. inž. arch. A. Kapalín.

Rímska minca z 1. stor. n. l. / denár / nájdená vo Vysokej pri Morave / pravdepodobne! / Domitián z rodinnej zbierky Vilmy Boleschkovej, učiteľky v Stupave.

Rímska minca z 2. stor. n. l. / denár / nájdená v Stupave pred rokom 1925 pri orbe. Cisárovná Faustína, manželka Antonia Pia . Z rodinnej zbierky JUDr. Augustína Madera, obyvateľa v Stupave.-

Obe mince sú strieborné. Pohľady na líce a rub oboch mincí.

Slovanská popolnica zo 6. stor. n.l. nájdená na žiarovom pohrebisku v polohe Vývejiska pri Stupave. / SNM v Bratislave./

Darovacia listina uhorského kráľa Karola I. / Historický ústav SAV v Bratislave. /

Dvojitá pečať uhorského kráľa Bélu IV. / Maďarský krajinský archív v Budapešti. /

Darovacia listina uhorského kráľa Bélu IV. uverejnená v listine kráľa Karola I. / časť. / V texte: - in comitatu Posoniensis prope Moraniam iuxta Stumpa -

Dvojitá pečať uhorského kráľa Bélu IV.

Pohľad na Pajštúnsky hrad z roku 1805. - Podľa pohľadnice z archívu dr. A. Madera - graf. upravil Milan Spál.

Rím. kat. farský kostol v Stupave / dva pohľady- západ, juh. /

Pečate Stupavy:

Pečať / vosková / s erbom Stupavy zo začiatku 16. stor. - / obsah pečate s erbom z konca 15. stor. / Na tejto pečati je starší erb Stupavy.

Miestny erb udelený Ferdinandom I. Habsburským roku 1560. Je to mladší erb Stupavy.

Pečať / vosková / s erbom Stupavy z roku 1682.

V 17. stor. vrátili sa k staršiemu erbu.

Pečať / vosková/s erbom Stupavy z roku 1840.

Pečať s erbom Stupavy z roku 1854. Text nemecký.

Pečať s erbom Stupavy z roku 1910. Text maďarský.

Posledné tri pečate nerešpektujú historický obsah erbov Stupavy.

Erb Stupavy na budove MNV z roku 1910. Je to kamenárska práca, ktorá vychádza z obsahu mladšieho erbu Stupavy, uvádza ho však v nesprávnej polohe, dekoratívne dopĺňuje ho korunkou.

Pečať obce Mást z roku 1817 - s erbom obce.

Fotomateriály pečatí získané v Maďarskom krajinskom archíve v Budapešti v januári roku 1969.

Pečať obce Mást rekonštruovaná autorom graf. úpravy M. Spálom.

Artikuly kováčskeho a kolárskeho cechu v Stupave. / časť. / Originálna listina v opatere p. Štefana Grosschmiedta, obyvateľa v Stupave.

Darovacia listina Mateja II. Habsburského zverejňuje listinu Ferdinanda I. Habsburského.

V nej je uvedený popis mladšieho erbu Stupavy / 1560. /

Listina z roku 1863 vydaná obecným úradom a overená slúžnovským úradom Záhorského okresu so sídlom v Stupave.

Listina je napísaná v jazyku slovenskom. Majiteľom originálu je dr. Augustín Mader, obyvateľ v Stupave.-

Znak hrnčiarskeho cechu z náhrobného pomníka Ferdiša Kostku, národného umelca v Stupave.

Busta Ferdiša Kostku, národného umelca.

Obe práce sú dielom Jozefa Kostku, národného umelca.

Rodný dom Ferdiša Kostku, národného umelca - interiér múzea.

Interiér múzea. / pri vypaľovacej peci - habánskej zo začiat - ku 18. stor. /

" Brennhaus " - časť Múzea Ferdiša Kostku.

Národní umelci Ladislav Novomeský a prof. Jozef Kostka na čestnej prehliadke pri otvorení Múzea dňa 3. júla 1968.

Renesančný kaštieľ v Stupave, pohľad z 18. stor.

Kaštieľ v Stupave, pohľad z konca 19. stor.

Kaštieľ / v Stupave / po rekonštrukcii - pohľad z roku 1968.

Severná časť kaštieľa, / pohľad z roku 1968. /

Viedenské fenigy z 13. stor. nájdené v Stupave r. 1895.

Časť stupavského parku - gaštanová alej.

Časť stupavského parku - platany pri jazierku.

Základná deväťročná škola kp.t Nálepku. Od roku 1869 obecná ľudová škola. / Pohľad z veže rím. kat. farského kostola. /

Základná deväťročná škola kpt. Nálepku v Stupave.

Pamätná tabuľa na budove ZDŠ / starej. / Pamiatke Hrdinu ZSSR a ČSSR - kpt. Jánovi Nálepkovi, býval. učiteľovi tun. školy.

Hrdina ZSSR generálmajor Alexander Nikolajevič Saburov v Stupave roku 1960. / Doprevádzaný plk. Ondrejom Nálepkom /.

Stupava - sídlisko - družstevná výstavba / pohľad. /

Zdravotné stredisko v Stupave / pohľad od ulice ./

Okresná spartakiáda na športovom ihrisku v Stupave roku 1959. / Pohľad na nastúpené útvary na ihrisku pri otvár. ceremoniáli./

Kultúrny dom / ZK ROH Cementár / - pohľad z východ. strany.

Stupavská cementáreň / pohľad z východ. strany - foto 5.3.1969/

Pionierský tábor pri Stupave / za pílou pod lesom. /

Rekreačná oblasť pri Stupave. Chaty v osobnom vlastníctve. / Z úseku nad pílou na okraji lesa. Pohľad na chatu MUDr. Brucháča, docenta lekár. fak. UK v Bratislave a pohľad na chatu Milana Spála. Fotografie z konca apríla 1969. / Miestny národný výbor v Stupave. / Pohľad na budovu MNV postavenú roku 1910. Fotografia z marca 1969. /

Väzba publikácie bola dokončená v mesiaci auguste roku 1969. Náklad bol prevzatý v tlačiarni v Bratislave na Kolárskej ulici a dopravený do Stupavy.- Hneď po privezení nákladu prejavil sa o publikáciu značný záujem miestnych občanov. Obsah, tlač. grafická úprava, väzba a farebný prebal mali dobrú úroveň. V mesiaci septembri roku 1969 boli uskutočnené oficiálne miestne oslavy sedemstého výročia prvej písomnej správy o Stupave a dňa 14. sept., v nedeľu v parku na športovom ihrisku, kde boli sústredené hlavné podujatia verejnej oslavy, bol zariadený aj stánok s predajom publikácie, kde sa v priebehu slávnosti predalo vyše šesťsto výtlačkov. Predaj kníh a pohľadníc zo Stupavy upravených ako súbor pohľadníc, vydaných nákladom MNV v Stupave, boli atraktívnou záležitosťou verejných osláv týchto jubilejných osláv Stupavy.

Mnohí občania Stupavy venovali zvláštnu pozornosť jubilejnej monografii svojho rodiska, ktorá im v jednotlivých kapitolách odkrývala dávnu minulosť obce a neskrývane prejavili svoju spokojnosť s týmto záslužným činom MNV.

V krátkom čase dostala sa jubiljená publikácia o Stupave do mnohých rodín v obci, do Miestnej ľudovej knižnice, do žiackej a učiteľskej knižnice miestnej Základnej deväťročnej školy, do knižníc miestnych závodov. O knihu prejavil záujem aj Odbor školstva ONV a bola dodaná všetkým ZDŠ v okrese Bratislava vidiek a tiež miestnym a mestským ľudovým knižniciam v okrese.

Škola v Stupave.

V osobitnej kapitole pod horeuvedeným nadpisom / Az iskola Stomfán / zaoberá sa autor Dejín Stupavy / v rukopise / miestny farár Ignác Gond najstaršími poznatkami o škole v Stupave. Pretože dejiny miestnej školy sú dejinami kultúrnosti obyvateľstva, pokladám za potrebné a osožné napísať voľný preklad textu tohto rukopisu, ktorý zachycuje pomerne obsažne a najmä objektívne stav školského vzdelávania miestnej mládeže od najstarších čias, ale najmä od začiatku 18. stor., odkedy jestvujú už o tunajšej škole hodnoverné pramene, ktoré autor mal k dispozícii.

Pretože pri získavaní informácií o minulosti miestnej školy pre potreby zverejnenia pri príležitosti 700. výročia prvej písomnej správy o Stupave stretol som sa len so skromnými správami a v niektorých záznamoch aj s nepresnými údajmi o škole dokonca aj z obdobia našej súčasnosti, rozhodol som sa venovať tejto časti zvýšenú pozornosť a napísať spoľahlivú informáciu podľa zodpovedných prameňov o minulosti školy v Stupave ako aj o stave, ktorý sa tu vytvoril v 19. storočí ale hlavne od vzniku Československej republiky po našu súčasnosť. Je to náročná úloha, vyžadujúca dostatok času, veľa trpezlivosti a ďalšie vlastnosti potrebné pre napísanie tejto informácie o škole v Stupave od najstarších čias podnes.

Ignác Gond, autor Dejín Stupavy / v rukopise / uvádza:

Pretože v XIII. stor. v Stupave jestvoval kostol a fara, v tom čase bola tu určite aj škola, v ktorej farár / duchovný / a kantor vyučovali základné predmety, čítanie , počty, spev a hudbu, pričom hlavná váha spočívala na vyučovaní náboženstva a poznaní kostolných bohoslužobných úkonov.

Tento stav jestvoval tu po niekoľko storočí. Z tohto obdobia nezachovali sa žiadne písomné správy, ktoré by bližšie osvet-

lili školu a jej činnosť v Stupave.-
Husitské hnutie v Čechách v 15. stor. a reformácia v Nemecku / Martin Luther / od začiatku 16. stor. / 1517 / spôsobili katolíckej cirkvi značné starosti. S rozširovaním reformácie aj katolícka cirkev podnikla opatrenia a rozvinula sa protireformácia / jezuiti. /
Turecká okupácia Uhorska pp porážke pri Moháči / 1526 / a obsadení Budína / 1540 / spôsobili, že sa strediskami habsburského Uhorska stali Bratislava / korunovačné mesto, sídlo snemu / a Trnava / univerzita. /
Roku 1560 na trnavskej synode v súvislosti s rozvíjajúcou sa protireformáciou dal arcibiskup Mikuláš O l á h rozovju školstva v Uhorsku nový a jednoznačný / určitý / smer.
Pravdepodobne aj v Stupave bola v tom čase škola, ako v najvýznamnejšom stredisku okolia, avšak ani o školskej budove ani o učiteľoch do konca 17. resp. začiatku 18. stor. nenájdeme žiadnu spomienku.
Mást a Borinka ako filiálne obce boli závislé na stupavskej škole. Veriaci chodili do kostola v Stupave a ich deti navštevovali stupavskú školu. Program / osnovy / tunajšej školy bol taký, aký bol aj v ostatných mestách našej vlasti / Uhorska./ Vyučovacími predmetmi boli náboženská výchova, spev, hudba, čítanie, písanie a počítanie / počty./
Prvý konkrétny údaj o kantorovi v Stupave jestvuje v albume stupavského farára Uzseróczy - Mateja Užerócyho písaného od roku 1701, podľa ktorého jestvuje v Stupave jednota karmelitskej Panny Márie a v ktorom sú zapísaní jej členovia. Podľa tohto albumu vstúpil do jednoty roku 1713 D. Joannes Vietoszini Rector Scholae - organista. Mená farára a rektora sú prvé konkrétne mená vyučujúcich v Stupave.

Meno druhého učiteľa vyskytuje sa taktiež v spomenutom albume v osobe Jána Benácyho, ktorého dcéra Juliana, ako dcéra Joannis Benáczy Rector Scholae / Jána Benácyho, rektora školy / bola zapísaná v jednote karmelitskej Panny Márie.
V albume stupavských členov karmelitskej jednoty roku 1752 čítame meno Juraja Figibera kantora - učiteľa a jeho manželky Kataríny.
Roku 1755 vykonal kanonickú vizitáciu biskup Ján Galgócy - / Galgóczy János / ostrihomský veľkoprépošt v Stupave a o stupavskom kantorovi už širšie sa zmieňuje.
Podľa tejto správy roku 1755 bol kantorom - učiteľom v Stupave Michal Tomaník, opisuje ho ako kvalifikovaného muža so zodpovedajúcimi vedomosťami, ovládajúceho svoj úrad, vo vyučovaní detí a v cirkevnom speve účinkujúceho v obecnej spokojnosti. Povinný bol dvakrát týždenne v stredu a v sobotu vyučovať deti náboženstvo a tie aj skúšať; okrem toho bol povinný dať zvonom znamenie / t.j. zvoniť / ráno, napoludnie a večer k modlitbe Anjel Pána a v čase blížiacej sa búrky na vykonanie modlitby.
V tejto vizitácii sú napísané aj prijmy kantora- učiteľa, pozostávali zväčša z malých príjmov, zčasti z kostolnej pokladničky, za pečenie a predaj oblátkov a tiež za obsluhu pri príležitosti obecných a cirkevných sviatkov. Okrem toho mal jednu roľu pri ceste vedúcej do Marianky, do ktorej na ploche 1 a 3/4 bratislavskej miery mohol zasiať obilia.
O pomocných učiteľoch a iných hudobníkoch, akí v tom čase v školách väčších obcí a v kostole kantorovi pomáhali v tejto vizitácii nie je spomienka.
Začiatkom októbra roku 1782 vykonal kanonickú vizitáciu v Stupave kardinál Batthyáni Jozef , ostrihomský arcibiskup

kde je spomenutý ako súčasný kantor - učiteľ Martin Hubecký, mal 41 rokov, bol rímskokatolíckeho vyznania, skončil štvrtú latinskú triedu , hovoril slovensky a nemecky, zbehlý v obradoch, vo svojom povolaní vystupuje so zodpovedajúcou kultivovanosťou / vzdelanosťou. /

V tom čase boli už v Stupave dvojaké školy, jedna so slovenským vyučovacím jazykom a jedna s nemeckým vyučovacím jazykom. Kantor - učiteľ bol povinný v obidvoch vyučovať. Nemecká škola na vlastný účet vydržiavala aj pomocného učiteľa. Táto nemecká škola bola umiestená v prenajatom byte. Na začiatku 19. stor. učil v nej Anton Navrátil, učiteľ katolíckeho viervovy - znania a príkladný učiteľ.

V škole so slovenským vyučovacím jazykom vypomáhali tzv. kompani vo vyučovaní kantorovi - učiteľovi, ktorí týždenne za každé dieťa, ktoré sa učilo čítať, dostávali po dva krajciare, od tých, ktoré sa učili písať po tri krajciare. Kompáni boli takí majstri - remeselníci, ktorí zvykli pracovať len v lete / sezónne /, ako tkáči, kamenári, krajčíri; v zime sa zaoberali vyučovaním a hudbou a tak si obstarávali malé príjmy. Okrem peňažných príjmov mal kantor v tom čase už dva kusy ornej pôdy, jedna vedľa cesty vedúcej do Mariatálu / Marianky /, druhú dostal od miestneho panstva v časti chotára zvanej Na kopcoch, okrem toho mal lúku v Kukli.

Podľa tejto vizitácie celý príjem bol prepočítaný na 213 Frt 97 kr; od obce Mást v sume 47 Frt 74 kr a od Borinky zase v sume 43 Frt a 13 kr.

Vo vizitácii vykonanej roku 1812 objavuje sa poznámka o stupavskej škole, ktorá spomína, že v lete bola škola zväčša prázdna a učitelia nemali žiadnu prácu. / Škoda, že časové označenie - nyáron - neurčuje čas bližšie, ktoré mesiace má táto informácia na zreteli. /

Hubecký / alebo Hubocký, píšu aj Hubovský /, o ktorom sme vyššie hovorili zomrel vo veku 71 rokov dňa 14. februára roku 1821. Ako kantor - učiteľ pôsobil v Stupave vyše 40 rokov. Vizitácia arcibiskupa Bathyániho obsahuje aj pravidlá o voľbe kantora - učiteľa, podľa ktorých spolupôsobili miestny farár, miestny zemepán a obec Stupava, po čom bol uchadzač prijatý do úradu.

Roku 1821 stal sa stupavským kantorom - učiteľom Michal Angle, ktorého meno ľud veľmi dlho spomínal, lebo bol vynikajúcim hudobníkom a usilovným učiteľom, v Stupave pôsobil 42 rokov. Za jeho vedenia a priaznivých okolností stupavská škola zaznamenala novší pokrok. Roku 1832 daroval gróf Ferdinand Pálffy v prospech katolíckej školy obce Stupava časť domu číslo 22. V darovacej listine sa uvádzajú slová : für die katholische Gemeinde - Schule in Stampfen. Autor poznamenáva, že listinu videl a prečítal. /

V tomto dome potom mala škola so slovenským vyučovacím jazykom dve samostatné triedy, jedna pre začiatočníkov, jedna pre pokročilých: škola s vyučovacím jazykom nemeckým mala aj potom len jednu triedu pre začiatočníkov a pokročilých.

Pri príležitosti kanonickej vizitácie z roku 1851 sa uvádza, že v škole s vyučovacím jazykom slovenským bolo v zime 160 učiacich sa detí / žiakov / a v triede pre pokročilých bolo 60 žiakov. V nemeckej škole bolo celkom 61 detí. Slovenská škola po celé leto však bola prázdna.

Roku 1851 a pravdepodobne od starších čias bola v Stupave aj samostatná židovská škola, do ktorej podľa vedomia farára nechodilo žiadne dieťa katolíckeho vyznania.

V tom čase uznali aj rodičia filiálnych obcí Mást a Borinka, že okrem materskej obce / podľa farského kostola / mohli by

vo vlastných obciach založiť školu, lebo ich deti sa jednak nevmestili do stupavskej školy, jednak však aj vzdialenosť značne sťažovala rodičom a deťom povinnosti vyplývajúce zo školskej dochádzky. Takto v Máste ako aj v Borinke zariadili učebne a aspoň výpomocných učiteľov prijali, ktorí prichádzali do Mástu a Borinky a tu učili, títo bývali a učili v Stupave a do Mástu a Borinky dochádzali a tam učili.
Jedným z nich bol Ján Eichler stupavského pôvodu.
V nemeckej škole učil Ján Czach.
V Máste ako podučiteľ učil Martin Mader, v Borinke učil Ignác Hnatay, krajčírsky majster, ako výpomocný učiteľ, ktorému každá obec platila za jeho učiteľskú prácu po 40 Frt.
Povinnosťou stupavského kantora - učiteľa bolo starať sa vo kostoloch všetkých troch obcí o spev a patričnú hudbu, zaopatriť učiteľov v obidvoch triedach s vyučovacím jazykom slovenským, ich ubytovať, stravovať, pre nich pranie a kúrenie obstarať.
Naďalej k jeho povinnostiam patrilo zvonenie na Anjel Pána t.j. ráno, napoludnie, a večer, ako aj v čase blížiacej sa búrky, vyzváňať vo farskom kostole, sprevádzať kňaza k chorému pri opatrení prijímania, zabezpečiť miništrantov k bohoslužbám.
Jeho príjmy však sotva boli vyššie než boli podľa výpočtu vo vizitácii z roku 1782.
Jedine k vydržiavaniu nemeckej školy patrila malá výpomoc od miestneho panstva a od obce.
Michal A n g l e zomrel dňa 22. apríla roku 1863.
Roku 1863 stal sa stupavským kantorom - učiteľom P e t e r Strýčko / Sztrýcsko Péter / Narodil sa vo Vrbovom roku 1836, bol synom roľníka / poľnohospodára, / bol usilovným kantorom a starostlivým učiteľom ale aj nešťatsným človekom.

Jeho chorobu zhoršoval nielen mokrý byt, ale aj mnohé starosti a nepríjemnosti pre školu a v obci vzniklé pomery zo zlého vzťahu medzi panstvom a roľníctvom, ktoré sťažovali jeho život a napokon viedli k jeho koncu, zomrel dňa 15. mája roku 1874.

Všeobecné pomery v školstve:
Ľudové školstvo v našej vlasti do roku 1861 bolo veľmi zanedbané; nikto sa nestaral o školu, o vyučovanie a výchovu detí, ani o zabezpečenie učiteľov. Lepšie situované rodiny v učiteľovi videli predovšetkým kantora a hudobníka, ktorý by ich mal zabávať. Deti chudobnejších rodičov neradi videli chodiť do školy, dokonca tzv. " lepší ľudia " ani nechceli, aby sedliacke deti niečomu sa učili; mysleli, len toľko nech sa učí sedliak, aby sa vedel modliť z modlitebnej knižky a aby vedel porátať svoje výrobky, výsledky svojej práce.
Bachova vláda / 1850 - 1860 / prísne súrila, aby v každej obci bola ľudová škola. V mnohých obciach boli aj postavené pekné školské budovy, ale tieto ľudové školy sa neuplatnili pre nedostatok vyhovujúcich učiteľov. V mnohých obciach vzali do prenájmu aj najhoršie sedliacke budovy a zariadili ich na školy a byty pre učiteľov. Namiesto riadnych školských lavíc boli v školách často obyčajné lavice. Na písanie pre potreby žiakov položili na polená alebo na jednoduché podstavce dve dosky a tak boli upravené stoly. Najviac detí však sedelo okolo pece na zemi. V takejto škole som sa učil aj ja abecedu a slabikovanie / poznamenáva Ignác Gond. /
Taká bola aj škola v Borinke do roku 1889, kde matka miestneho učiteľa stála pod dáždnikom za daždivého počasia.
V Máste boli deti o niečo slušnejšie umiestené v sedliackej

izbe. Stupavská školská budova však tiež bola umiestená v najchudobnejšie vyzerajúcej jednoposchodovej budove, bez dvora, záhrady a besiedky. Deti boli stlačené v nízkych, tmavých miestnostiach bez ohľadu na čistotu. Šťastie, že škola bola v letnom riadne prázdna.

Len čo náš milovaný kráľ, Jeho veličenstvo František Jozef I. 8. júna roku 1867 bol korunovaný s ústavným životom v krajine aj v ľudových školách našej vlasti nastal nový život. V zahraničí sa pohybujúci páni naučili sa vážiť význam ľudovej školy. Po nich aj ostatní svetskí a cirkevní hodnostári uznali, že aj jednoduchý robotník lepšie a cieľavedomejšie pracuje, keď sa niečo naučil, školenejší poľnohospodár lepšie organizuje svoju prácu a lepšie hospodári s výsledkami svojej úrody, najmä remeselník musí vedieť vypočítať svoje príjmy a výdavky. Prostredníctvom škôl cudzina už dávnejšie pokročila vo vedách a v majetku, naša chudobná a zanedbaná vlasť za ňou sa musí pohnúť!

Znova prebudená katolícka škola v Stupave.

Keď gróf Károlyi Alajos / Alojz /, v tom čase veľvyslanec Rakúsko - Uhorskej monarchie v Berlíne, roku 1870 prišiel na letný pobyt do Stupavy a dozvedel sa o tom, aké stanovisko zaujali v Stupave proti katolíckej výchove a výuke, predvolal k sebe svojho úradníka Batóa, ktorému pre zmenu pomerov v tunajšej škole dal tvrdú lekciu a prísne prikázal, aby katolícku školu v Stupave znovaustanovil, v tej aby vyučoval kantor a jeden výpomocný učiteľ, ktorí budú dostávať plat od panstva. Do prenájmu vzali tri miestnosti v budove vedľa kostola, panstvo platilo všetky výdavky.

Tak bola v Stupave znovaustanovená katolícka škola, miestnosti a majetok starej katolíckej školy stupavskej však nepodarilo sa pre účely katolíckej školy späť získať. Predstavenstvo obce s notárom Jánom Schürzom v čele zdôrazňovali, že stará katolícka škola skutočne zanikla a stala sa obecnou školou; nová katolícka škola je skôr samostatnou školou panstva, autor textov označuje ju aj slovami " pánská škola " - ale aj nemecky vyjadruje Karólische Schule - Károlyiovská škola.- Župná verejná správa podporovala túto nespravodlivosť a proti katolíckej škole v Stupave zaujala rozhodné stanovisko.

Darmo priniesol do pohybu všetko roku 1885 miestny zatupujúci duchovný Mikuláš Madurkay, aby majetok starej katolíckej školy získal späť, darmo robil všetko farár Gond Ignác, ktorý v tejto veci bol dvakrát aj pri ministrovi Trefortovi, obecná škola stála tu pod ochranou zákona a katolícka škola prakticky bola prenasledovaná v celom Maďarsku.

Mnoho nepríjemností bolo v Stupave pre školu, žalostný bol aj život farára: dekanovi- farárovi Mikulášovi Teöreös- ovi rozbili aj okná na dome, zúrili aj proti administrátorovi Mikulášovi Madurkaymu, farárovi Gondovi Ignácovi hroziac päsťami

a vyprevadili z obecného domu a mnohé grobiánstva mu robil najmä Jozef Benca predseda obecnej školskej stolice.
Znova prebudená katolícka škola dosť chudobne začínala v školskom roku 1871/72 svoju činnosť.Bola umiestnená v prenajatých miestnostiach v dome pri kostole, ktorého majiteľom bol Stryčko. Za tri izby a chodbu platilo panstvo majiteľovi ročne 160.- forintov. V tejto škole učili kantor, jeden pomocný učiteľ a pomocný duchovný v troch triedach. V týchto troch triedach bolo ročne 115 - 130 žiakov.
Gróf Károlyi Alajos vnútorný tajný radca a veľvyslanec monarchie najskôr v Berlíne, neskoršie od roku 1879 do 1888 v Londýne, jeho čisté katolícke cítenie a obetavosť za vec viery zabezpečovali existenciu katolíckej školy kým gróf žil - za jeho života. Grófka, / rodená grófka Františka Erdödy- ová / nikdy nemala rada katolícku školu, ľutovala obete na jej vydržiavanie.
Za žalostných bojov zomrel Peter Stryčko / Sztrýcsko Péter / kantor- učiteľ dňa 15. mája roku 1874.
Po ňom opäť za veľkých bojov bojov bol zvolený za katora- učiteľa Alojz K o l t a y dňa 15. septembra 1874. Sedliaci nechceli kantora a katolíckeho učiteľa v jednej osobe, želali si len kantora. Koltay, ktorý sa narodil v Komjaticiach v župe Nitrianskej, driečny človek, príjemného zjavu čoskoro získal na svoju stranu farára a miestne panstvo; dôkladne hovoril maďarsky, nemecky a slovensky, radi ho videli aj v lepšej spoločnosti, šikovnými maniérami a usilovnosťou v škole čoskoro získal úctu rodičov a prítulnosť detí. Za jeho vedenia katolícka škola bola na ceste k novému rozkvetu. Zvolili katolícku školskú stolicu a členovia školskej stolice s radosťou navštevovali školu.

Žiaci robili v katolíckej škole pekné pokroky, práto ich z tejto školy radi prijímali v Bratislave do gymnázia alebo do reálnej školy / reálky / za žiakov.
Župní školdozorcovia / školskí inšpektori /taktiež chválili stupavskú katolícku školu a s veľkým uznaním podporovali pôsobenie tejto školy vo vystúpeniach v župných výboroch pre verejné vyučovanie. Katolícka škola vynikajúco účinkovala.
Ale zaťatými nepriateľmi boli učitelia obecnej školy, najmä G r a t z e r Jozef, správca školy a všetci hubatí sedliaci a Židia, ktorí hanobili katolícku - podľa nich farársku školu. Žiaľ, že tieto hanobenia vzala na vedomie aj grófka a jej vzťah ku katolíckej škole v súvislosti s jej údržbou vyhasili.
Ako pomocní učitelia pôsobili v Stupave na katolíckej škole:
Roku 1863 boli zvolení: Mayer Augustín a Verner Michal, učitelia. Neskoršie učil tu Štefan János päť rokov, Jozef Stolárik tri roky, Ján Koltay / brat kantora / tri roky, Čeleš Michal jeden rok, Jozef Mečér jeden rok.
Od roku 1885 bol učiteľom dva roky Uxa Gejza, vynikajúci spevák, stal sa kantorom v Perneku. Pochádzal z Veľkých Šurán.
Martin Füzessy zvlášť vynikajúci učiteľ, učil tu dva roky, neskoršie dostal sa do Budapesti.
V rokoch 1886 - 1889 Jozef Šašinka, učil tri roky, zomrel.
Po Füzessym v rokoch 1887 - 1893 Gustav Paulikovič.
V rokoch 1899 - 1893 Augustín Laffers, odtiaľ odišiel do Borinky. 1. septembra roku 1893 bol zvolený Rudolf Vodák, pochádzajúci z Trnavy.
Od 1. sept. 1893 Ján Vacho, pochádzal z Trenčianskeho Rovného.

Menoslov mníšok - učiteliek v katolíckej dievčenskej škole / kláštornej / v Stupave podľa školských rokov :

V školskom roku 1884/85 :

1. Baroš Mechtilda, riaditeľka, vyučovala v 3. triede.
2. Ocskay Faustína, vyučovala v 4. a 5. triede.
3. Regensbogen Fabiola, vyučovala v 1. a 2. triede.
4. Buxbaum Praxedes, opatrovkyňa, vyučovala v opatrovni. Podľa dnešného pomenovania: učiteľka materskej školy.

V školskom roku 1885/86 :

1. Baroš Mechtilda, riaditeľka, vyučovala v 3. a 4. triede. Zo Stupavy odišla do Budapešti do nemocnice Červeného kríža.
2. Ocskay Faustina, vyučovala v 4. a 5. triede. Zo Stupavy odišla do Jászberény - u.
3. Regensbogen Fabiola, vyučovala v 1. a 2. triede.
4. Buxbaum Praxedes, učiteľka opatrovne / ovónö. /
5. Weinberger Benicia, novicka, učiteľka pracovného vyučovania.

V školskom roku 1886/87 :

1. Majer Ottilia, riaditeľka, pôvodom z Mníchova, vynikajúca mníška, narodená r. 1858, kvalifikovaná r. 1880 /
2. Regensbogen Fabiola, vyučovala v 1. triede.
3. Veszely Huberta, opatrovkyňa / ovónö /, narod..v Besenyö roku 1865.
4. Török Chrysosthoma, vynikajúca učiteľka, vyučovala v 4., 5. a 6. triede.
5. Weinberger Benicia, učiteľka pracovného vyučovania.

V školskom roku 1887/88 :

1. Majer Ottilia, riaditeľka.
2. Török Chrysosthoma, vyučovala v 3., 4. a 5. triede.

3. Láczay Leopoldina, vyučovala v 1. a 2. triede.
4. Veszely Huberta, opatrovkyňa.
5. Weinberger Beniczia, učiteľka pracovného vyučovania.

V školskom roku 1888/89 :

1. Majer Ottilia, riaditeľka, vyučuje nemecký jazyk a kraso - pis v 1. - 6. triede.
2. Török Chrysosthoma, vyučuje v 3., 4.,5. a 6. triede.
3. Láczay Leopoldina, vyučovala v 1. a 2. triede.
4. Veszely Huberta, vynikajúca opatrovkyňa.
5. Weinberger Beniczia, učiteľka pracovného vyučovania.

V školskom roku 1889/90 :

1. Majer Ottilia, riaditeľka.
2. Török Chrysosthoma, vyučovala v 4., 5. a 6. triede. Zo Stupavy odišla do Miškovca, zomrela v Budapešti r. 1896, 4. VII.
3. Láczay Leopoldina, vyučovala v 1. triede.
4. Mester Olympia, vyučovala v 2. a 3. triede, nevedela po slovensky.
5. Veszely Huberta, opatrovkyňa, / óvónö./

V školskom roku 1890/91 :

1. Majer Ottilia, riaditeľka.
2. Veszely Huberta, opatrovkyňa / óvónö. /
3. Travnicsek Modesztin, chorľavá, o 2 mesiace Schulz Polixena, odišla do Kapušian / Kaposvárra. /
4. Láczay Leopoldina, vyučovala v 1. triede.
5. Mester Olympia, vyučovala v 2. a 3. triede.

V školskom roku 1891/92 :

1. Majer Ottilia, riaditeľka.
2. Veszely Huberta, opatrovkyňa.
3. Koskó Cherubín, narodená v Leviciach, vynikajúca mníška, vynikajúca učiteľka.

4. Láczay Leopoldina, vyučovala v 1. triede.
5. Mester Olympia, vyučovala v 2. triede.

V školskom roku 1892/93 :

1. Majer Ottilia, riaditeľka.
2. Veszely Huberta, opytrovkyňa / óvónö. /
3. Koskó Cherubin, vyučovala v 3., 4., 5. a 6. triede.
4. Czápp Koruna, prišla z Banskej Štiavnice, nespokojná, odišla do Jászberény-u.
5. Fáber Filiberta, z domova nováčekov, chorľavá, vyučovala v 1. triede.

V školskom roku 1893/94 :

1. Sestra Majer Ottilia, riaditeľka.
2. Sestra Veszely Huberta, opatrovkyňa/óvónö./
3. Sestra Koskó Cherubin. vyučovala v 3., 4., 5. a 6. triede.
4. Sestra Perusits Constantia, vyučovala v 2. triede: prišla z Bardejova, pekná žena, - zomrela u rodičov 9.júla 1894.
5. Faber Filiberta, vyučovala v 1. triede, mimoriadne milá a nábožná mníška.

V školskom roku 1894/95 :

1. Soror Majer Ottilia, riaditeľka.
2. Soror Veszely Huberta,opatrovkyňa, vynikajúca opatrovkyňa, bole preložená do Szatmár-u
3. Soror Koskó Cherubin, vyučovala v 3., 4., 5. a 6. triede.
4. Soror Laun Augusta, vyučovala v 2. triede, prišla z Banskej Štiavnice, bola tu nespokojná.
5. Soror Horváth Irenea, vyučovala v 1. triede, došla z Nikits-a

V školskom roku 1895/96 :

1. Soror Majer Ottilia, riaditeľka.
2. Soror Koskó Cherubin, vyučovala v 4.,5. a 6. triede, odišla do Hornej Bane / Felsö Bányára /

3. Soror Vitkovič Medarda, vyučovala v 2. a 3. triede, chorá a nespokojná.
4. Soror Regensbogen Fabiola, znova bola sem preložená, vyučovala v 1. triede,
5. Soror Czirónyi Tiburcia, vychovávateľka, opatrovkyňa,

V školskom roku 1896/97 :

1. Soror Majer Ottilia, riaditeľka / školy /
2. Soror Regensbogen Fabiola, vyučovala v 1. triede.
3. Soror Kováč Bonaventura, vyučovala v IV., V. a VI. triede, došla z Banskej Štiavnice, učí 5. rok.
4. Soror Heib Niceta, vyučovala v 2. a 3 triede, prišla z Gyulafehérváru, vyučuje v 3. roku.
5. Soror Schlosser Irmengardis, opatrovkyňa, vyučuje v 3. roku, prišla zo Satmáru, na konci vystúpila

Na okraji listu autor uvádza stav žiakov v tomto škol. roku:

1. trieda	66 dievčat
2. trieda	40 dievčat
3.trieda	33 dievčat
4. trieda	35 dievčat
5. trieda	14 dievčat
6. trieda	14 dievčat
Spolu	202 dievčat

V opatrovni 61 chlapcov, 86 dievčat; spolu 147 detí.
Kurz šitia navštevovalo 16 dievčat. Spolu 365 detí.-

V školskom roku 1897/98 :

1. Soror Majer Ottilia, riaditeľka / školy /
2. Soror Kováč Bonaventura, vyučovala v IV., V. a VI. triede.
3. Soror Heib Niceta, vyučovala v 2. a 3. triede.
4. Soror Murcia Mellita, vyučovala v 1. triede, bola preložená Nagykároly -u.

5. Soror Schéda Silvia, v opatrovni, prišla z Ružomberka.

Na okraji listu uvádza autor stav žiakov v tomto škol. roku:
Žiakov bolo:

1. trieda	70	dievčat
2. trieda	43	dievčat
3. trieda	40	dievčat
4. trieda	29	dievčat
5. trieda	16	dievčat
6. trieda	12	dievčat
Spolu	210	dievčat

V opatrovni 52 chlapcov, 76 dievčat, spolu 128 detí. Kurz šitia navštevovalo 15 dievčat. Spolu 353 detí.

V školskom roku 1898/99 :

1. Soror Majer Ottilia, riaditeľka školy, vyučovala nemecký jazyk a ručné práce.
2. Soror Kováč Bonaventura, vyučovala v 4., 5. a 6. triede.
3. Soror Heib Niceta, vyučovala v 3. a 4. triede, odišla do Tvrdošína.
4. Soror Schéda Silvia
5. Soror Terebesy Floriberta / Ružena - Rosa / kvalifikovaná opatrovkyňa / vychovávateľka /, narodená v Užhorode 1. nov. 1881.

Na okraji listu uvádza autor stav žiakov v tomto škol. roku:
Žiakov bolo:

1. trieda	56 dievčat	/ 3 židovky /
2. trieda	48 dievčat	/ z počtu 98 dievčat
3. trieda	48 dievčat	7 židovského vyzn. /
4. trieda	30 dievčat	/ z počtu 69 dievčat
5. trieda	18 dievčat	7 židovského vyzn. /
6. trieda	21 dievčat	

V opatrovni / v škole / bolo 62 chlapcov a 79 dievčat, spolu 141 detí, medzi nimi / vrátane / 26 detí izraelitských - kurz šitia navštevovalo 6 dievčat. Spolu 368 detí.

V školskom roku 1899/1900 :

1. Soror Majer Ottilia, riaditeľka, vyučuje nemecký jazyk a ručné práce.
2. Soror Kováč Bonaventura, vyučovala v 4.,5., a 6. triede
3. Soror Zányi Flora, vyučovala v 2. a 3. triede, prišla z Tvrdošína, vyučuje 20 rokov, narodená v Levoči.
4. Soror Terebesy Floriberta, vyučuje v 1. triede.
5. Soror Bíró Gratiana / Sarolta /, narodená v Sékely - Udvarhely - i roku 1880, prišla zo Seredné - ho, vyučuje 1. rok.

V školskom roku 1900/ 1901 :

1. Sr. Majer Ottilia
2. Sr. Kovács Bonaventura
3. Sr. Zányi Flora
4. Sr. Trunyik Bertilia, vyučovala v 1. triede - skoršie Dunka Kuniberta, tá preložená do Miškovca.
5. Sr. Schéda Silvia v opatrovni / az óvodában /

V školskom roku 19o1/ 1902 :

1. Soror Majer Ottilia, riaditeľka.
2. Soror Kováč Bonaventura v 4., 5. a 6. triede.
3. Soror Zányi Flora v 2. a 3. triede.
4. Soror Trunik Bertilia v 1. triede.
5. Soror Schéda Silvia, od 26. nov. Pavlik Justina-a, opatrovkyňa, novicka.

V školskom roku 1902/ 1903 :

1. Sr. Majer Ottilia, riaditeľka
2. Sr. Trunik Bertilia v 1. triede
3. Sr. Zányi Flora v 2. a 3. triede

4. Sr. Csoknyay Valentina v 4.,5., a 6. triede

5. Sr. Kardos Beatrix v opatrovni.

Autor uvádza stav žiakov aj v tomto škol. roku:

1. trieda	85 dievčat
2. trieda	53 dievčat
3. trieda	32 dievčat
4. trieda	24 dievčat
5. trieda	18 dievčat
6. trieda	16 dievčat
Spolu	228 dievčat

V opatrovni bolo 191 detí. Škola a opatrovňa vykazujú v tomto školskom roku starostlivosť o 419 detí.

V školskom roku 1903/ 1904 :

1. Sr. Majer Ottilia, riaditeľka
2. Sr. Kardoš Beatrix, opatrovkyňa
3. Sr. Zányi Flora, vyučovala v 2. a 3. triede
4. Sr. Košč Severin-a, vyučovala v 1. triede, prišla z Fiľakova, vyučuje 11. rok
5. Sr. Kremzer Arzenia, v 4.,5. a 6. triede, prišla z Berehova / Bereghszáz-ról /, vyučuje 4. rok, vynikajúca učiteľka a dobrá sestra, preložená do Gyergyó Szent Miklós - a.

V školskom roku 1904/ 1905 :

1. Sr. Majer Ottilia, riaditeľka, k 8. decemb. vyučuje 50 rokov, bola dekorovaná záslužným krížom Františka Jozefa I.
2. Sr. Zányi Flora
3. Sr, Kardoš Beatrix, opatrovkyňa
4. Sr. Hrabovský Eufemia, narod. 1852 - Szürtö-n, Ung. m.
5. Sr. Heib Niceta, prišla 2. dec. z Tvrdošína.

V školskom roku 1905/ 1906 :

1. Sr. Majer Ottilia, 74 ročná, dekorovaná zásluž. krížom FJI.

2. Sr. Hrabovský Eufemia, vyučovala v 4., 5. a 6. triede, vynikajúca učiteľka.
3. Sr. Zányi Flóra, vyučuje v 2. a 3. triede
4. Sr. Heib Niceta, vyučuje v 1. triede
5. Sr. Kardoš Beatrix, opatrovkyňa.

Hrabovská Eufemia ochorela, nebola schopná ďalej vyučovať, na liečenie odoslaná do Győru a na jej miesto bola poslaná zo Satmáru dočasne zastupujúca učiteľka ctihodná sestra Kresňák Izidora, milosrdná sestra, kvalifikovaná / diplomovaná / učiteľka, narod. r. 1864 /?/ v Haniske v župe Abauj-Turnianskej.

V školskom roku 1906/1907 :

1. Sr. Majer Ottilia, riaditeľka, 75 ročná, dekorovaná jazdeckým krížom Františka Jozefa I. / Lovagkereszttel /
2. Sr. Kardoš Beatric, opatrovkyňa.
3. Sr. Zányi Flóra, učiteľka 2. a 3. triedy.
4. Sr. Heib Niceta, učiteľka 1. triedy.
5. Sr. Stanek Fortunata, učiteľka 4.,5., 6. triedy.

Dňa 21. februára roku 1907 zomrela ctihodná sestra M a j e r Jozefa, Ottilia, riaditeľka školy po päťdennom chorľavení, nasledujúcej influenze a zápale pľúc po udelení sviatosti zomierajúcich a každodennom prijímaní. Nebohá narodila sa roku 1831 v Kempten v Bavorsku, vzdelávaná bola v Mníchove, kde jej otec bol riaditeľom gymnázia, žila a pôsobila ako reholníčka 54 rokov, v Stupave ako riaditeľka školy od 1. okt. roku 1886. Bola vynikajúcou reholníčkou / mníškou /, príkladnou mníškou, dobrou a šikovnou riaditeľkou.

Nová riaditeľka.

Za novú riaditeľku bola sem poslaná H a i c l Symphorosa, ctihodná sestra, do Stupavy prišla dňa 7. marca 1907 večer

z Györu. Narodila sa v Banskej Štiavnici roku 1864, učiteľský diplóm získala roku 1882. Odvtedy učila vo Fülesi v župe Šoproňskej, v Mgyar Óváru a v Györi.

Milosrdné sestry v škol. roku 1907/ 1908 :

1. Sr. Haiczl Symphorosa, riaditeľka / fönöknö /
2. Sr. Kardos Beatrix, opatrovkyňa.
3. Sr. Turkovič Epiphánia, nová sestra na miesto chorej Nicety.
4. Sr. Zányi Flóra, triedna učiteľka 2. a 3. triedy
5. Sr. Stanek Fortunata v 4., 5., a 6. triede.

Poznámka. Heib Nicetsa, milosrdná sestra ochorela na žalúdkové vredy ešte v mesiaci máji, po viacerých lekárskych zásahoch bolo treba ju odtiaľ vziať na liečenie. Vynikajúca muíška a zriedkavo dobrá učiteľka.

V školskom roku 1908/ 1909 :

1. Haiczl Symphorosa, riaditeľka.
2. Zányi Flora, vyučovala v 2. a 3. triede.
3. Sporner Eutropia, v 1. triede, nediplomovaná.
4. Stanek Fortunata v 4., 5. a 6. triede
5. Trefan Metilla, opatrovkyňa, nová.

Na okraji listu uvádza autor počty žiakov, ktorí školu navštevovali:

Chodilo do školy:

Opatrovňa:	200 detí
1. trieda	80 dievčat
2. trieda, 3. tr.	107 dievčat
4. - 6. trieda	75 dievčat
spolu	262 dievčat

Záznam zo školského roku 1908/1909 je posledný rukopisný záznam autora Ignáca Gonda napísaný krasopisne, dokumentačným atramentom, dobre čitateľným. Menovaný zomrel roku 1910. Škoda !

Nasledujúce záznamy zo školských rokov 1909/1910 až 1919/1920 napísal už nástupca nebohého Ignáca Gonda a to Imrich Hojsík, ktorý tu bol farárom do roku 1939 / podľa získaných informácií/ Tieto záznamy sú už skromnejšie a sú napísané bledomodrým atramentom, písmo autora tejto časti textu je čitateľné.

V školských rokoch 1909 - 1910; 1910 - 1911; 1911 - 1912 tí istí, v septembri roku 1912 vystúpila Trefán Matilla, v decembri roku 1912 odišla Sztanek Fortunata, vo februári roku 1913 odišla Haiczl Symphorosa.

Na konci škol. roku 1912 - 1913 :

1. Dejczö Rufina, zastupujúca riaditeľka, opatrovkyňa.
2. Zányi Flóra, vyučovala 2. - 3. triedu.
3. Nižňánsky Irén, vyučovala 4. - 6. triedu
4. Sporner Eutropia, vyučovala 1. triedu.
5. Krátky Teréz, svetská, vyučovala v 1. triede a opatrovkyňa.

V školskom roku 1913 - 1914 :

V auguste roku 1913 prišla nová riaditeľka školy:

1. K o s k o M. Cherubin, prišla z Jászberény-u. Narodila sa v Leviciach roku 1869, 15. mája, vyučovala 4. - 6. triedu.
2. Zányi Flóra, vyučovala 2. - 3. triedu.
3. Negruš Febronia, opatrovkyňa.
4. Nižňánsky Irén / bez udania ročníka /
5. Maros Athanásia / bez bližšieho označenia ./

V školskom roku 1914 - 1915 :

1. Kosko M. Cherubin, vyučovala v 4. - 6. ročníku, riaditeľka.
2. Zányi Flora, vyučovala v 2. - 3. ročníku.
3. Nyegrus Febronia, opatrovkyňa.
4. Randik Anthusa, vyučovala v 1. ročníku.
5. Sporner Eutropia / bez bližšieho označenia. /

V školskom roku 1915 - 1916 :

1. Kosko Cherubin, riaditeľka, vyučovala v 4. - 6. triede.
2. Zányi Flora, vyučovala v 2. - 3. triede
3. Nyegrus Febronia, opatrovkyňa.
4. Randik Anthusa, vyučovala v 1. triede.
5. Ruttkay Justa, vyučovala v 2. - 3. triede.

V školskom roku 1916 - 1917 :

1. Kosko Cherubin, riaditeľka, vyučovala v 4. - 6. triede.
2. Zányi Flora , označenie 2.- 3. trieda - preškrtnuté.
3. Koscs Severin, opatrovkyňa.
4. Randik Anthusa, vyučovala v 1. triede.
5. Musitt Justilla, vyučovala v 2. - 3. triede.

V školskom roku 1917 - 1918 :

1. Kosko Cherubin, riaditeľka, vyučovala v 4. - 6. triede.
2. Zányi Flora / bez označenia /
3. Koscs Severin, opatrovkyňa.
4. Randik Anthusa, vyučovala v 1. triede.
5. Musitt Justilla, vyučovala v 2. - 3. triede.

V školskom roku 1918 - 1919:

1. Kosko M. Cherubin, riaditeľka, vyučovala v 1. triede.
2. Zányi Flora, bez bližšieho označenia.
3. Musitt Justilla, vyučovala v 4. - 6. triede.
4. Szarka Lujza, opatrovkyňa.
5. Takács Matild, vyučovala v 2. - 3. triede.

V školskom roku 1919 - 1920:

1. Kosko Cherubin, riaditeľka, vyčovala v 1. triede.
2. Zányi Flora / bez bližšieho označenia /
3. Szarka Lujza, opatrovkyňa, vyučovala aj v 4.,5., 6. triede.
4. Takács Mathild, vyučovala v 2. - 3. triede.

Tento školský rok je zakončený touto poznámkou autora:

Dňa 31. októbra roku 1918 vypukla revolúcia, dňa 10. novembra už tu boli Česi a všetko poslovenčili. Účinkovanie milosrdných sestier bolo ochromené, takrečeno znemožnené. Spomedzi čisto maďarských sestier Musitt Justilla / Faustila -?-/ nútená bola vzdialiť sa. Zányi Flora ochorela a zdržiavala sa v bratislavskej nemocnici. Všetka ťarcha prešla na ostatné tri sestry. Vyučovali po slovensky. Tunajšia ustanovizeň mala byť za každú cenu udržaná, preto v júli roku 1920 riaditeľka školy odcestovala do Ostrihomu / Esztergomba /, aby vyžiadala dve slovenské sestry, jednu aj dostala, ale medzitým došiel telegram, že satmársky materský dom rozpúšťa stupavský dom / kláštor / a sestry posiela do Ostrihomu pre sirotinec v Szentgyörgymező-.
Dňa 31. augusta roku 1920 vzdialili sa posledné tri sestry zo Stupavy.-
Tým zanikla rím. katolícka dievčenská škola s opatrovňou, ktoré účinkovali v Stupave od roku 1884 do roku 1920, celkom 36 - slovom tridsaťšesť rokov.
Preklad textov dokončený dňa 8. mája1972.

K o m i s i e pri Miestnom národnom výbore v S t u p a v e
ustanovené po voľbách roku 1964.

Plánovacia komisia:

1. Š m e l í k Ladislav, predseda komisie
2. H r i c o v á Paula
3. inž. H u s á r i k Jaroslav
4. K o v á č Peter
5. K r á l František
6. inž. L a c h k o v i č Rudolf
7. L a k a t o š František
8. M a r o š Ľudovít
9. M o r i c Rudolf
10. S i v á k Ján
11. S c h i e b e r Gejza

Finančná komisia :

1. K n o t e k Alojz, predseda komisie
2. B r b u c h o v á Zlata
3. G á b r i š Štefan
4. H a s o n o v á Bohuslava
5. H r a b o v s k ý Štefan
6. inž. J a n á s Jozef
7. K a l i n a Štefan
8. K l a s Ján
9. M i s t r í k Jozef
10. S l e z á k Emil

Poľnohospodárska komisia:

1. B r e n n e r Martin, predseda komisie
2. B e r t o v i č Šebastian
3. inž. K o l e m b u s Michal

4. L a c h k o v i č Jozef
5. M a d e r o v á Anastázia
6. Dr. M e š t i a n e k Vladimír, zverolekár
7. Š t e f k o v á Agneša
8. P o l l á k Ján
9. R i g l e r Ján
10. inž. Z a c h a r Václav

Komisia pre miestny obchod:

1. H a n e č k o v á Ružena, predsedkyňa komisie
2. H a s o ň o v á Mária
3. S e d l á k Jozef
4. Š e m b e r a Ján
5. Z e z u l a Ondrej

Dopravná komisia:

1. S c h m á d l Jozef, predseda komisie
2. A d a m o v s k ý Michal
3. B e l a j Rudolf
4. Č e r v e n i a k Pavol
5. S m u t n ý Miroslav

Komisia pre výstavbu:

1. M a c á k Martin, predseda komisie
2. B a l o g Alojz
3. B e l z á r Jozef
4. F i r g á n e k Alfréd
5. G a š p a r o v i č Štefan
6. K l e m a n Alexander
7. K n o t e k Alojz
8. K r á l Karol
9. K u b í č e k Viliam

10. M a d e r František
11. inž. M r a v í k Jozef
12. S l o b o d a Štefan
13. V a n i h e l Martin

Školská a kultúrna komisia:

1. E r d é l y i Vojtech, predseda komisie
2. H a s á k František
3. PhDr H o r e c k ý Ján
4. H o r v á t h o v á Drahomíra
5. H u k Pavol
6. H u s á r i k Ján
7. J e d l i č k a Anton
8. K u d i j o v s k ý Ladislav
9. M a d e r o v á Terézia
10. M r a č n a Ján
11. inž. Osvlad Árpád
12. P o č u c h Jozef

Komisia pre miestne zdravotníctvo:

1. R a n d z í k o v á Viktória, predsedkyňa komisie
2. D a r á š o v á Anna
3. MUDr. D i n d a Jozef
4. H a s o n o v á Emília
5. B e l e š o v á Mária
6. M a d e r o v á Anna
7. M e š k o Emil
8. M u r á n i o v á Helena
9. MUDr. O s v a l d Štefan
10. P a v l á s k o v á Mária
11. S i v á k o v á Vlasta

12. S l e z á k o v á Mária
13. Š l a u k o v á Amália
14. T r v a l í k o v á Irena
15. V l k o v i č Rudolf

Sociálna komisia:

1. D a r á š František, predseda komisie
2. B e l e š Ferdinand
3. J á n o š o v á Žofia
4. F i l í p e k František
5. P r o k e š Ján
6. W e i s s o v á Eva

Bytová komisia:

1. H o l i č Ján, predseda komisie
2. B a l a ď a Štefan
3. B e n c a Albert
4. H u b a č Jozef
5. J á n o š o v á Božena
6. C h y t i l o v á Mária
7. K a h á n k o v á Ľudmila
8. K a n t o r Július
9. M a l i n a Ján
10. T u r č i n o v á Etela

Trestná komisia:

1. D a r á š Štefan, predseda komisie
2. F o r t u n í k Ján
3. H o l ú b e k Jozef
4. H o r e c k ý Štefan
5. J a n č á r Štefan
6. K l a s František

7. K u l t á n Anton
8. M a d e r Vojtech
9. P o d o l s k ý Alexander
10. S o p ú š e k Štefan
11. Š k r o v a n o v á Mária
12. Z a m b o j Ondrej

Komisie v tomto počte a v tomto zložení, t.j. jedenásť komisií a 109 / slovom stodeväť / členov komisií tvorili široký aktív, ktorý mal za úlohu pomáhať národnému výboru plniť jeho úlohy. Členmi komisií boli poslanci, zástupcovia spoločenských organizácií a odborníci, ako aktivisti, ktorí prejavili záujem na práci, ktorá z členstva vyplývala. Postupom času sa však ukázalo, že veľký počet komisií a veľký počet členov stal sa ťažkopádnym útvarom, ktorého činnosť postupne ochabovala. Nie všetky komisie vykazovali plánovanú činnosť a nie všetci členovia komisií prejavovali potrebný záujem o prácu v komisii. Rada národného výboru sledovala prácu komisií a činnosť jednotlivých členov, napokon v pléne MNV podávala správy o činnosti komisií. V roku 1968 pre vnútropolitické pomery u nás / krízové roky / bolo predlžené funkčné obdobie MNV a stagnácia v činnosti niektorých komisií bola odstránená reorganizáciou komisií, znížením, resp. zlúčením komisií zmenšil sa ich počet a tiež počet členov komisií. V nasledujúcom prehľade počtu a členov bola zabezpečená činnosť komisií v nasledujúcom období.

Prehľad o výsledkoch činnosti MNV v Stupave za rok 1969.

Predseda Miestneho národného výboru v Stupave ako obvykle podľa plánu práce MNV zaslal pozvánky poslancom MNV tohto obsahu:

Vážený poslanec - poslankyňa!

Zvolávam týmto riadne zasadanie pléna Miestneho národného výboru v zmysle zákona č. 69/1967 Zb. § 42 odst. 2. na deň 27. 2. 1970 hodinu 9.00 do miestnosti zasadačka MNV.

Program: 1. Kontrola uznesenia. 2. Správa o činnosti rady MNV - s. tajomník MN. 3. Organizačné veci. 4. Prejednanie a schválenie komplexného rozboru MNV, DS, KS a JRD za rok 1969, ref. s. František Král. 5. Diskusia. 6. Návrh na uznesenie - záver.

Žiadame všetkých poslancov, aby si na pracovisku veci zariadili tak, aby sa zasadnutia mohli zúčastniť.

V Stupave dňa 23.2. 1970. Mader v.r., predseda MNV.

Po vyčerpaní prvých troch bodov programu zasadania prikročilo sa k 4. bodu programu. Pretože ide o celkový prehľad činnosti MNV v Stupave, v ktorých sú zachytené závažné údaje o Stupave, považujem za potrebné tento prehľad uviesť tak ako ho podáva správa vypracovaná komisiou pre plán a rozpočet pri MNV, ktorú predniesol jej predseda s. František Král:

Vážení poslanci, súdružky, súdruhovia, vážení hostia!

Z poverenia Rady MNV predkladám plenárnemu zasadnutiu k prerokovaniu správu o činnosti a hospodárení za rok 1969 MNV, Domovej správy, JRD a podniku Komunálnych služieb v Stupave. Uvedené organizácie prehodnotili svoju činnosť za minulý rok a podrobne analyzovali hospodárske výsledky, ktorých závery vyústili v prijatých opatreniach v rámci prejednávania komplexných rozborov na ich úrovniach.

Súhrn týchto výsledkov, ako aj celkový prehľad na prácu v uplynulom roku tvorí komplexný rozbor MNV v Stupave, ktorého obsahom je: I. Základná charakteristika - prehľad o rozvoji obce. II. Vyhodnotenie politicko - organiz. činnosti MNV. III. Rozbor plnenia rozpočtu. IV. Návrh na finančné usporiadanie. V. Rozbor plnenia úloh v organizáciách podriadených MNV. VI. Návrh opatrení.

I. Základná charakteristika - prehľad o rozvoji obce.

Je všeobecne známe, že naša obec svojou zemepisnou polohou zaujíma v oblasti Záhoria významné postavenie. Stala sa strediskovou obcou, ku ktorej prirodzene gravitujú okolité obce: Borinka, Marianka a Záhorská Bystrica tým, že v obci je aspoň minimálne vybudovaná základná vybavenosť, ako Kultúrny dom, Zdravotné stredisko, Ľudová knižnica, školy / i keď t.č. nedostatočne/, Štát. sporiteľňa, obchodná sieť, ktorá svojím umiestnením v nevyhovujúcich priestoroch nezodpovedá súčasným predstavám o socialistickom obchode a napokon tiež rozvíjajúca sa podniková a družstevná bytová výstavba.

Ďalším činiteľom v tomto smere sú podniky, závody, či prevádzkárne umiestnené v teritóriu našej obce, ktoré skytajú dostatok pracovných príležitostí v mieste.

V minulom roku sme evidovali celkom 14 podnikov / prípadne nižších organizačných zložiek / priemyselného charakteru. Z toho 2 poľnohospodárske závody.

Medzi ťažiskové závody z hľadiska obce sa radia Stupavská cementáreň, Štátne majetky, Komunálne služby, JRD Mást, závod SLOVLIK, Štátne lesy a počas výstavby dialnice aj n. p. DOPRASTAV.

Možno konštatovať, že všetky miestne závody svoje výrobné úlohy za rok 1969 splnili. Tiež i obidva poľnohospodárske zá-

vody si svoje výrobné i dodávkové úlohy v minulom roku spl - nili a v jednotlivých ukazovateľoch ah prekročili.

Štátne majetky - hospodárstvo Stupava splnilo svoje dodávko - vé povinnosti nasledovne:

mäso	celkom 1.703 q	117,2 %
z toho mäso brav. a hov. "	1.502 q	113,1 %
hydina	201 q	160,8 %
mlieko	567.214 l	95,0 %

a dosiahli l dojivosti na jednu dojnicu, čo je oproti roku 1968 ..... .

obiloviny	69 vagónov	100,0 %

Uvedené výsledky boli dosiahnuté vynaložením veľkého úsilia jednotlivých pracovníkov, keď spomínaný hosp. dvor Št. majet- kov trpí nedostatkom pracovných síl.

J R D Mást - splnili dodávkové povinnosti takto:

mäso	celkom 1.690 q	101,2 %
z toho bravč.	1.150 q	100,0 %
mäso hovädzie	540 q	103,8 %
mlieko	439.000 l	97,5 %

čo sa rovná 6,8 l dojivosti na jednu dojnicu, je to zhruba o 0,5 l menej ako v predchádzajúcom roku.

Obiloviny 24 vagónov - navyše 4 vag. pšenice.

Vo finančnom vyjadrení sa dosiahnuté výsledky javia nasled.:

Tržby a výnosy celkom -	11, 927.000.- Kčs -	127,6 %
z toho tržby		
- z poľnohosp. výroby	5, 759.000.- Kčs	110,2%
- z pridruž. a pom. výroby	1, 051.000.- Kčs	101,3 %
- za práce a služby	3, 802.000.- Kčs	190,1 %

zhruba 1/3 z celkových tržieb a výnosov.

Hrubý dôchodok	6,852.000.- Kčs	144,8 %
hrubý zisk	2,974.000.- Kčs	171,1 %
čistý zisk	2,374.000.- Kčs	215,5 %

Rozdelenie čistého zisku:

odvody NV	483.000.- Kčs	255,5 %
fond pracij.	495.000.- Kčs	366,6 %
fond výstavby	1,357.000.- Kčs	185,3 %
ostatné použitie	68.000.- Kčs	147,8 %

Z uvedených základných ukazovateľov možno konštatovať, že priaznivý výsledok hospodárenia bol podstatnou mierou o - vplyvnený vysokým prekročením v nepoľnohospodráskej činnosti keď na tomto úseku prekročili tržby o 1,802.000.- Kčs.

Naše poľnohospodárske závody obhospodárujú celkom 2.204 ha poľnohospodárskej pôdy / ŠM - 1.170 ha a JRD Mást 1.034 ha/, z toho 1.600,6 ha ornej pôdy / ŠM -824ha a JRD Mást 776k6 ha./

Po stránke mechanizačnej sú pomerne dobre vybavené keď ku koncu roku 1969 vlastnili:

ŠM	13 kolových traktorov	/ o 11 menej /
	13 vlečiek	/ o 11 menej /
	2 pásové traktory	

a potrebný počet závesného náradia.

JRD Mást	17 kolových traktorov	
	22 vlečiek, 3 nákl. autá, 3 žatev. kombajny,	
	2 pásové traktory / oproti r. 1968 navyše /	

a dostatočný počet závesného náradia.

K 31. dec. 1969 v obci bol evidovaný stav hosp. zvierat.

	HDcelkom	Index 1968/69	Z toho kráv	Ind. 68/69	Ošíp.	Ind. 68/69	Z toho mat.	
ŠM	527	102,7	226	99,5	704	119,5	31	26
JRD Mást	465	102,8	197	106,5	1357	103,3	120	120
Drobní držit.					578	90,3		

Životná úroveň:

K 31. dec. 1969 bolo v obci evidovaných celkom 6.727 obyvateľov. V minulom roku sa narodilo 121 detí / o 6 viac ako v roku 1968 / a zomrelo 112 občanov / o 27 viac ako v r. 1968 /, teda prorodzený prírastok činil 9 občanov / čo je o 21 menej ako v roku 1968./ Do obce sa v priebehu roka prisťahovalo 217 občanov / o 21 viac ako v r. 1968 / a súčasne za toto obdobie sa trvalo odhlásilo 152 občanov / o 23 viac ako v r. 1968 /, čím sme zaznamenali celkový prírastok za r. 1969 86 obyvateľov / čo je o 23 menej ako v roku 1968./

V miestnych závodoch a prevádzkach je zamestnaných 2.000 občanov, / čo je o 150 pracov. príležitostí viac ako v r. 1968/, pričom -- cca 1.500 občanov odchádza za prácou mimo obce prevažne do Bratislavy.

V minulom roku sa počet predajní nezmenil a tak zaznamenávame v obci celkom 35 obchodných buniek, v čom sú prevádzy Zdroja, RaJa a Jednoty. Za minulý rok dosiahol u týchto prevádzok obrat 45,442.414.- Kčs / index 68/69 104,4 % /, čo robí brat na 1 obyvateľa 6.755.- Kčs / index 104,7 % / na celkovom maloobchodnom obrate sa podieľajú prevádzky RaJa / Reštaurácie a jedálne / 8,045.000.- Kčs / index 120,7 % /, čo reprezentuje ročný výdaj 1.196.- Kčs na 1 obyvateľa obce / ind 122.0 %. / Služby obyvateľstvu poskytuje podnik Komunálne služby v Stupave a 2 prevádzky Okresného podniku miestneho priemyslu - OPMP Modra.

Objem vkladov k 31. dec. 1969 v miestnej pobočke Št. sporiteľne činil 21,155.000.- Kčs / index 118,4 % /, čo sa rovná úspore 3.145.- Kčs na 1 obyvateľa obce, pričom prírastok činil oproti roku 1968 3,288.000.- Kčs / ind. 131,1 % / - t.j. o 785.000.- Kčs viac ako v roku 1968.

V obci je celkom 169 osobných motorových vozidiel v osobnom vlastníctve občanov. Je to o 26 viac ako v predchádzajúcom roku.

K 31. 12. 1969 je evidovaných 1. 407 domov s 1.835 bytovými jednotkami. Z toho Domová správa obhospodáruje 42 domov so 187 bytovými a 13 nebytovými jednotkami. Hodnota bytového fondu DS činí 14,327.755.- Kčs. Hodnota majetku, ktorý spravuje MNV činí 13,808.201.- Kčs.

Na úseku výstavby a rozvoja obce sa v priebehu roku 1969 vybudovalo:

- asfaltovanie ciest - Leningradská ul. v dĺžke 850 m
  - Vajanského ul. v dĺžke 350 m
  - Kúpeľná ul. v dĺžke 175 m
  - Marxova ul. v dĺžke 100 m
  - k JRD Mást v dĺžke 300 m

Spolu v celkovej dĺžke 1.775 m.

- asfaltovanie chodníkov v celkovej dĺžke 1.450 m.
- žiarivkové osvetlenie na Záhumenskej ul.
- pokračovalo sa v rozširovaní vodovodu v akcii krátky vodovodný spoj.
- v rámci podnikovej výstavby sa postavil 1 obytný dom s 12 bytovými jednotkami,
- v rámci individuálnej bytovej výstavby sa postavilo 10 rodinných domkov.

Kultúrna činnosť:

je v obci usmerňovaná komisiou pre školstvo a kultúru pri MNV a uskutočňovaná prostredníctvom Závodného klubu Cementár, ROH miestneho kina a Miestnou ľudovou knižnicou. Súčasne naši občania využívajú možnosť, ktorú poskytujú čs. rozhlas a televízia. Ku koncu roku 1969 vlastnili miestni občania 1.454 rozhlasových prijímačov a 1.396 televízorov. V priebehu roku 1969 pribudlo v obci 33 nových majiteľov televízorov.

Zdravotná starostlivosť:
Téma, ktorá ako niť sa ťahá neprimerane dlho. Vieme, že výstavbou trojobvodového zdravotného strediska sa predstavy našich občanov o poskytovaní zdravotných služieb nesplnili. Veď okrem novej budovy a sústredenia lekárov a dentistov do jednej budovy sa v tomto smere nič neurobilo.
Napriek zásahom zo strany MNV musíme znovu konštatovať, že sa nezabezpečil odborný očný lekár / aspoň na úväzok /, neobnovilo sa poskytovanie služieb fyzikálnej terapie a diatermie, nehovoriac už o tom, že do dnešného dňa nie je namontovaný röntgen; na štítkovanie cestujú naši občania do Bratislavy. Ohľadom dislokovania sanitky a nočných služieb lekárov bolo tiež veľa diskutované. Výsledkom je skutočnosť, že ani jedno ani druhé sa nerealizovalo. Nočné služby pre čiastočný nezáujem lekárov a tiež pre nedostatok finanč. prostriedkov v Okresnom ústave národného zdravia / OUNZ / na krytie týchto služieb. Sanitka nemôže byť do Stupavy natrvalo pridelená, pretože v zmysle platných predpisov všetky sanitky patriace zdravot. zariadeniam musia byť sústredené na polyklinikách, prípadne v nemocniciach, ako sú OÚNZ, MÚNZ a pod., aby boli akcieschopnejšie. To je výklad riaditeľa OÚNZ Bratislava videk prednesený na zasadnutí Rady MNV v .... minulého roku.
Perspektíva rozvoja obce:
Rozvoj obce, či už ide o bytovú výstavbu, vodovod, výstavbu školy, rozširovanie, či modernizáciu obchodnej siete ako aj ďalšie úlohy vytýčené v pláne rozvoja do r. 1970 sa plnia okrem úpravy komunikácií nedostatočne.
V podstate sa plnia úlohy, kde investorom je MNV prípadne podniky, ktoré sú bezprostredne odvislé od výsledkov realizácie investičnej výstavby. Nedostatočne sa plnia, resp. nedo-

statočne sú zabezpečované investičné úlohy, ktoré po zrušení KNV prevzal do svojej kompetencie ONV. Ide najmä o výstavbu Základnej deväťročnej školy, ktorá bola rok čo rok odsúvaná. Obdobná situácia je pri zabezpečovaní družstevnej bytovej výstavby. Okrem rôznych, niekedy aj vykonštruovaných príčin, spoločným menovateľom oddiaľovania výstavby uvedených investícií je oneskorené zabezpečenie rozšírenia kotolne a pochopiteľne nedostatok vody, čo je však tiež v rukách ONV, resp. KOVAK a Stavoinveste, ktorá pripravuje všetky investičné úlohy.

V minulom roku sa započalo s výstavbou areálu kúpaliska. Ku koncu roka bol vybudovaný bazén pre neplavcov v rozmeroch 25x 12 a pol m v hrubej stavbe. S prácou na výstavbe sa bude pokračovať v tomto roku a pochopiteľne aj v ďalších rokoch. Na úseku komunikácií sa vybuduje bezprašná cesta na ulici SNP a spojovacia cesta Fučíkova - Lipová cez Veľký majer. V tomto roku, resp. v najbližších mesiacoch nás čaká náročná úloha : zostavenie 5 ročného plánu na roky 1971 - 1975.

II. Vyhodnotenie politicko-organizačnej činnosti MNV.

Miestny národný výbor v Stupave má zvolených 42 poslancov a na jeho čele je postavená 11 členná Rada MNV. MNV vrátane svojich orgánov zabezpečoval a plnil vytýčené úlohy pod vedením a usmerňovaním spoločného výboru KSS a DO KSS v Stupave. Pri MNV pracuje miestna komisia ľudovej kontroly ako aj Zväz žien. Ich činnosť nebola v uplynulom roku úmerná ich poslaniu. Predmetom činnosti MNV boli úlohy vyplývajúce z uznesení politických a štátnych orgánov rozpracovaných na miestne pomery, ako aj úlohy z uznesení vlastných orgánov, ktoré riešili vnútorné potreby obce.

Celá činnosť NV bola riadená plánom práce jednotlivých orgánov

a komisií vždy na jednotlivé polroky.
Na základe takto schváleného plánu práce uskutočnilo sa 6 zasadnutí pléna MNV a 26 zasadnutí Rady MNV.
Keď som v úvode tejto časti správy hovoril o 42 zvolených poslancov do MNV, bolo to zámerne, lebo ak porovnáme len prítomnosť na zasadnutiach pléna MNV / bola v priemere 56 2 / nehovoriac už ani o ďalších povinnostiach poslancov, tak nám vyplynie, že časť poslancov, či už pre nezáujem alebo veľkú zaneprázdnenosť si povinnosti nekonali a preto boli z tejto funkcie sprostení. Do pléna boli kooptovaní osvedčení pracovníci komisií MNV, resp. pracovníci spoločenských organizácií a podnikov.
Naproti tomu činnosť Rady MNV za uplynulé obdobie možno hodnotiť kladne. Schádzala sa pravidelne každé dva týždne a účasť ako aj aktívne vystupovanie členov Rady na zasadnutiach bola veľmi dobrá.
Činnosť komisií pri MNV :
Pri MNV mali sme i v roku 1969 utvorených 11 komi. Spolu s poslancami, ktorí tvoria jadro komisií pracovalo pomerne aktívne do 60 občanov ako aktivisti.
Komisie pre svoju činnosť mali vypracované plány práce v náväznosti na celkový plán práce MNV. Zasadali podľa potreby 2 - 3x za štvrťrok. Zabezpečovali a plnili úlohy vyplývajúce z potrieb našich občanov.
Dobrú prácu vykazovali komisie:
pre verejný poriadok, pre výstavbu, pre školstvo a kultúru, sociálna, finančno-plánovacia.
V minulom roku si veľmi dobre viedli a s veľkým nasadením pracovali samostatné komisie zriadené pri príležitosti organizovania osláv 700. výročia prvej písomnej správy o Stupave.

Záverom môžeme konštatovať, že práca komisií i keď niektoré boli menej aktívne, bola pre činnosť MNV prínosom a preto celkovú činnosť komisií hodnotíme kladne.

III. Rozbor plnenia rozpočtu MNV :

Z podkladov, ktoré máte pred sebou, vidíme, že rozpočet MNV za minulý rok bol aktívny, keď príjmy celkom sa splnili na 160,1 % a dosiahli čiastky 3,854.000.- Kčs. Naproti tomu výdavky boli plnené na 151.3 % / 3,641.000.- Kčs / a tým bol dosiahnutý priaznivý hospodársky výsledok vo výške 213.000.- Kčs. Plnenie príjmovej časti rozpočtu bolo nepriaznivo ovplyvnené tým, že v príjmovej časti v kap. Odvody hosp. organizácií sme zaznamenali len 21 % plnenie. Stalo sa to tým, že na tejto položke boli rozpočtované príjmy od podniku Komun. služieb ako odvod z hrubého dôchodku vo výške 888.000.- Kčs. V priebehu r. 1969 prišlo k úprave odvodov podnikov. Uvedený odvod bol zrušený a nahradený odvodom dôchodkovej dane, ktorá bola podstatne nižšia a predstavovala obnos 355.731.-Kčs. V dannom prípade, keď k tomu pripočítame aj prekročenie na dani z obratu o Kčs 88.106.- Kčs, zostáva nám v príjmovej časti tejto kapitoly schodok 444.163.- Kčs. ONV prisľúbil tento rozdiel v priebehu r. 1969 usporiadať, no, napriek nášmu dožiadaniu s prihliadnutím na uskutočňovanie úsporných opatrení, nedá sa očakávať kladné vyriešenie tohto problému.
Neplnenie na kapitole správne poplatky nastalo v dôsledku zmeny správnych poplatkov. Podľa novej úpravy domáce zakálačky nepodliehajú správnemu poplatku. Na kapit. školstvo - neplnenie o 7,1 2 bolo zapríčinené tým, že v Devín. N. Vsi sa osamostatnila pobočka Ľudovej školy umenia, čo pri zostavovaní rozpočtu nebolo ešte známe.
Na všetkých ostatných kapitolách, okrem vnútornej správy, bo-

lo zaznamenané prekročenie oríjmových položiek.

Výdavky z rozpočtu MNV:

Vodné hospodárstvo: Vysoké prekročenie vzniklé nákupom traktora na rozvoz vody do častí obce bez pitnej vody. Úhrada bola zabezpečená z vlastných zdrojov - z Fondu rozvoja a rezerv.
Stavebníctvo: Na tejto kapitole nemal MNV rozpočtované finančné prostriedky a celý výdavok reprezentuje výdavok na kúpa - lisko zabezpečený finačne vo fonde rezerv. Táto akcia bola prevádzaná ako vlastná investícia a v r. 1970 je zaradená na pokračovanie v rámci akcie " Z ". / Zvešadovanie. /
Doprava: Investície v rámci ktorých bola prevedená úprava cesty na Leningradskej ulici boli splnené na 100 %. Neinvestičný rozpočet bol vysoko prekročený tým, že boli prevedené práce na úprave cesty pri železničnej stanici a v býv. Máste s ná - kladom 173.200.-Kčs a úprava chodníkov na ul. SNP a priľah - lých uliciach s nákladom 42.000.- Kčs. Čerpanie mzdového fondu je podľa schváleného počtu pracovníkov v rámci plánu.
Školstvo: Čerpanie rozpočtu je prekročené na neinvestičných výdavkoch. Toto je zapríčinené hlavne zvýšenou spotrebou tepla a teplej vody zvlášť u Materskej školy a oddeleniach detských jaslí. Teplo je dodávané Domovou správou podľa schválených cien, ktoré však sú s porovnaním iných druhov palív nákladnejšie. Na MŠ I. boli prevedené rôzne práce na úprave školského dvora / dovoz zeminy, vysadenie kríkov, kvetov, zhotovenie prístreškov, pieskovísk atď./
Na školských jedálniach došlo k prekročeniu mzdového fondu u zamestnancov jedální z toho dôvodu, že podľa plánu je 9 pracovníkov, na ktorých bol aj zabezpečený mzdový fond, v skutočnosti je však 10 pracovníkov. Skutočný stav je vzhľadom na rozloženie jedální potrebný, tieto sú umiestnené vo dvoch od

seba vzdialených budovách a do tretej budovy v býv. Máste sa strava dováža. Tento stav mal byť v priebehu roku 1969 zo strany ONV usporiadaný, avšak k tomuto nedošlo.
V rámci investícií bolo zakúpené strojné zariadenie do jedálne pri ZDŠ v rámci plánu schválených investícií.
Prekročenie rozpočtu na tejto kapitole bolo zabezpečené finančne vo Fonde rozvoja a rezerv.
Kultúra: Na tejto kapitole došlo k vysokému prekročeniu uskutočnením výdavkov na akciu " 700. výročia Stupavy ", ktoré sú však v plnej výške zabezpečené vo Fonde rezerv a rozvoja.
Čiastočné prekročenie nastalo na rozpočte kina, kde neboli výdavky rozpočtované v potrebnej výške a tiež na údržbu a rozšírenie siete miestneho rozhlasu. Tieto výdavky však tiež boli finačne zabezpečené vo Fonde rezerv a rozvoja.
Vnútorná správa: K prekročeniu výdavkov na skupine 1 došlo tým, že boli zhotovené nové vjazdové brány na požiarnej zbrojnici. Na skupine 4 - správa je prekročenie z toho dôvodu, že sú tu účtované odmeny funkcionárom a pracovníkom MNV za rok 1968. Dalej je na tejto skupine účtovaná dotácia pobádaciemu fondu na základe uznesenia Rady MNV. K prekročeniu došlo i na ostatných výdavkoch, ako je nákup kancelár- potrieb, ktorých ceny boli podstatne zvýšené, na elektr. prúd a vykurovanie - / plyn / , poštovné atď.
MNV každý rok žiada o zvýšenie rozpočtu na tejto kapitole s patričným oddôvodnením, avšak zo strany ONV napriek našim požiadavkám nie je k našej potrebe prihliadnuté.
Sociálne zabezpečenie: Výdavky sú uskutočnené v rámci rozpočtu na základe rozhodnutia sociálnej komisie.
Miestne hospodárstvo: V rámci investícií bolo prevádzané verejné osvetlenie / novozriadené ulice v býv. Máste ./ Plnenie je len na 26,0 % hoci práce podPla rozpočtu vo výške 60.000.-

Kčs boli prevedené na 100 %. Z tohto dôvodu sa javí neplnenie investícií.

Mzdový fond na čističov nebol čerpaný, nakoľko MNV nemal v roku 1969 tieto plánované dve miesta čističov obsadené / v dôsledku nedostatku pracovníkov za daných platových podmienok. /

Na ostatných výdavkoch došlo k prekročeniu vzhľadom na zvýšenú spotrebu elektrického prúdu na verejnom osvetlení, kde je sústavne zvyšovaný počet nových osvetľovacích telies - žiariviek namiesto doterajších tradičných žiaroviek.

Kapitola 41 - Všeobecná pokladničná správa:

Na tejto kapitole je účtovaná poskytnutá návratná pôžička podniku Komunálne služby vo výške 120.000.- Kčs, ďalej pôžička Stavebnému bytovému družstvu vo výške 16.800.- Kčs, finačné vysporiadanie podnikov za rok 1968 vo výške 115.721, 70 Kčs. Tieto výdavky plnenie rozpočtu neovplyvňujú.

Ďalej sú na tejto kapitole účtované príspevky spoločenských organizácií z titulu ich výročí ako aj miestnym školám tiež z titulu výročných osláv. Ostatné drobné výdavky sú ako poplatky za správu účtu v Štátnej banke.

Záverom možno konštatovať, že zvýšenie, resp. prekročenie výdavkov na jednotlivých kapitolách bolo uskutočnené s tým, že MNV mal zabezpečené ich krytie jednak na Fonde rezerv, prípadne na položke 15 na nerozpočtovaných príjmoch rozpočtu.

Príspevky spoločenským organizáciám alebo školám za rôzne akcie z Fondu rezerv a rozvoja boli poskytované na základe uznesení Rady Miestneho národného výboru.

Hospodárenie MNV je prejednávané v komisii a štvrťročne v Rade a na zasadnutí MNV. V prípade potreby je tak robené aj v mimoriadnych termínoch. V príjmovej časti je zvlášť dbané, aby nevznikali nedoplatky na daniach a poplatkoch.